

Digital annonce
Kommunens hjemmeside

**Kultur, Miljø & Erhverv
Miljø**

Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
Tlf.: 73767676

Dato: 21-04-2016
Sagsnr.: 15/25586
Dok.løbenr.: 101022/16

Kontakt: Lene Kragh Møller
Direkte tlf.: 73768235
E-mail: lkmo@aabenaar.dk

**Miljøgodkendelse af kvægbruget Noldevej 22, 6372 Bylderup-Bov,
matr.nr. 3 m.fl. Nolde, Burkal m.fl.**

Aabenraa Kommunes Team Miljø og Team Natur har den 21. april 2016 meddelt miljøgodkendelse af kvægbruget Noldevej 22, 6372 Bylderup-Bov, jf. § 12, stk. 3 i husdyrbrugloven¹.

Miljøgodkendelsen omfatter til en årlig produktion på:

- 210 årskøer uden opdræt, tung race (11.000 kg EKM/årsko),
- 50 årsopdræt, tung race (0-6 mdr.),
- 165 årsopdræt, tung race (6-27 mdr.),
- 100 stk. prod. tyrekalve, tung race (40-60 kg) og
- svarende til 399,22 DE.

Miljøgodkendelsen omfatter endvidere de nuværende stalde, gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg samt øvrige faste konstruktioner med nedenstående ændringer. Stald- og lagernumrene henviser til bilag 1 i miljøgodkendelsen.

- "Dybstrøelsesstald" på 320 m² er etableret og retslig lovliggøres
- "Kalvehytter" på 192 m² er etableret og retlig lovliggøres
- "Ensilagesilo E3" på 828 m² er etableret og retlig lovliggøres
- "Ensilagesilo E4" på 234 m² er etableret og retlig lovliggøres
- Pumpebrønd på 12 m³ etableres

Miljøgodkendelsen kan i sin helhed ses nedenstående.

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af:

- Afgørelsens adressat
- Miljøministeren, når væsentlige nationale eller internationale interesser er berørt
- Enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald
- Sundhedsstyrelsen

---

¹ Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, jf. lovbekendtgørelse nr. 868 af 3. juli 2015 af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

- Danmarks Fiskeriforening, Ferskvandsfiskeriforeningen i Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og Forbrugerrådet, alle i henhold til lovens § 85
- Lokale foreninger og organisationer, lovens § 86
- Landsdækkende foreninger og organisationer, lovens § 87.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Aabenraa Kommune, der har truffet afgørelse i sagen. Aabenraa Kommune videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Afgørelsen annonceres offentligt tirsdag, den 26. april 2016 på Aabenraa Kommunes hjemmeside. En eventuel klage skal være modtaget senest tirsdag, den 24. maj 2016, der er dagen for klagefristens udløb.

Der kan i øvrigt henvises til godkendelsens afsnit 4 "Klagevejledning".

Venlig hilsen

Tina Ketelsen

Miljøgodkendelsen af Malkekvægbruget Noldevej 22, 6372 Bylderup-Bov

§ 12, stk. 3

Lovbekendtgørelse nr. 868
af 3. juli 2015 om miljøgod-
kendelse m.v. af husdyrbrug
med senere ændring

Godkendelsesdato:
21. april 2016

**Aabenraa Kommune
Kultur, Miljø & Erhverv
Team Miljø og Team Natur
Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
Tlf. 73 76 76 76**

Indholdsfortegnelse

Datablad	4
Del I – Resumé og vilkår	5
1 Resumé og samlet vurdering	6
1.1 Ansøgning om tillægsgodkendelse	6
1.2 Ikke teknisk resumé	6
1.3 Offentlighed	9
1.4 Meddelelse af miljøgodkendelse.....	9
2 Vilkår	12
2.1 Generelle forhold	12
2.2 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	12
2.3 Husdyrhold, staldanlæg og drift.....	12
2.4 Gødningsproduktion og – håndtering.....	15
2.5 Forurening og gener fra husdyrbruget	15
2.6 Påvirkninger fra arealerne	17
2.7 Husdyrbrugets ophør	18
2.8 Egenkontrol og dokumentation.....	19
3 Generelle forhold	20
3.1 Beskrivelse af husdyrbruget.....	20
3.2 Meddelelsespligt.....	20
3.3 Gyldighed	20
3.4 Retsbeskyttelse	21
3.5 Revurdering af miljøgodkendelse	21
4 Klagevejledning	22
Del II - Redegørelse og vurdering	25
5 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	26
5.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger m.v.....	26
5.2 Placering i landskabet	31
6 Husdyrhold, staldanlæg og drift	35
6.1 Husdyrhold og staldindretning.....	35
6.1.1 Generelt	35
6.1.2 BAT staldteknologi	36
6.2 Ventilation	40
6.3 Fodring	40
6.3.1 Generelt	40
6.3.2 BAT foder.....	40
6.4 Opbevaring og håndtering af foder og ensilage.....	41
6.5 Rengøring af stalde og god staldhygiejne.....	41
6.6 Energi- og vandforbrug	42
6.6.1 Generelt	42
6.6.2 BAT energi- og vandforbrug	42
6.7 Spildevand samt tag- og overfladevand	43
6.8 Kemikalier og medicin	45
6.9 Affald.....	45
6.9.1 Generelt	45
6.9.2 BAT affald	47
6.10 Olie.....	47
6.11 Driftsforstyrrelser og uheld	47
6.11.1 Generelt	47
6.11.2 BAT driftsforstyrrelser og uheld.....	48
7 Gødningsproduktion og –håndtering	49

7.1	Gødningstyper og -mængder.....	49
7.2	Opbevaring af flydende husdyrgødning og ensilagesaft.....	49
7.2.1	Generelt	49
7.2.2	BAT opbevaring af flydende husdyrgødning	51
7.3	Opbevaring af fast husdyrgødning, dybstrøelse og kompost	52
7.3.1	Generelt	52
7.3.2	BAT opbevaring af fast husdyrgødning, dybstrøelse og kompost.....	52
7.4	Anden organisk gødning	53
7.5	Håndtering og udbringning af husdyrgødning	53
7.5.1	Generelt	53
7.5.2	BAT håndtering og udbringning af husdyrgødning	53
8	Forurening og gener fra husdyrbruget	54
8.1	Lugt.....	54
8.2	Skadedyr – fluer og rotter	58
8.3	Transport	59
8.4	Støj	60
8.5	Støv.....	62
8.6	Lys	62
8.7	Ammoniak – generel reduktion.....	62
8.8	Ammoniak – individuel reduktion.....	63
9	Påvirkninger fra arealerne	73
9.1	Udbringningsarealerne	73
9.1.1	Arealanvendelse	76
9.1.2	Aftalearealer.....	77
9.2	Beskyttet natur	77
9.3	Nitrat til grundvand	78
9.4	Nitrat til overfladevand – vandløb, søer og kystvande	78
9.5	Fosfor til overfladevand - vandløb, søer og kystvande	80
9.6	Natura 2000 kystvandområder	81
9.7	Påvirkninger af arter med særlig strenge beskyttelseskrav (bilag IV)	85
10	Oversigt over bedste tilgængelige teknik (BAT)/renere teknologi	89
11	Alternative muligheder og 0-alternativet.....	93
12	Husdyrbrugets ophør.....	94
13	Egenkontrol og dokumentation.....	95
14	Bilag	96

Datablad

Titel:	Miljøgodkendelse af Noldevej 22, 6372 Bylderup-Bov. Godkendelsen meddeles i medfør af § 12, stk. 3 i lovbekendtgørelse nr. 868 af 3. juli 2015 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændring.
Godkendelsesdato:	21. april 2016
Ansøger:	Lorens Peter Petersen
Telefonnr.:	74 76 29 70
Mobilnummer:	23 24 75 86
E-mail:	ip@lpagro.dk
Ejer af ejendommen:	Lorens Peter Petersen, Noldevej 22, 6372 Bylderup-Bov
Kontaktperson:	Lorens Peter Petersen, Noldevej 22, 6372 Bylderup-Bov
Husdyrbrugets navn:	-
Ejendomsnr.:	5800013866
Matr.nr. og ejerlav:	22 m.fl. Nolde Burkal
CVR nr.:	13289344
CVR/p nr.:	1000536537
CHR nr.:	66956
Biaktiviteter:	ingen
Andre ejendomme:	Noldevej 18, 6372 Bylderup-Bov, Noldevej 41, 6270 Tønder og Flensborglandvej 44, 6270 Tønder
Miljørådgiver:	Louise H. Riemann, LHN, Industrivej 1, 6360 Tinglev, tlf. 73 64 29 15, E-mail lhr@lhn.dk
Tilsynsmyndighed:	Aabenraa Kommune
Sagsbehandler, miljø:	Lene Kragh Møller
Kvalitetssikring, miljø:	Morten Hansen
Sagsbehandler, natur:	Morten Hansen
Kvalitetssikring, natur:	Tina L. Hjørne
Sagsnr:	15/25586 dok. 86
Høring myndigheder:	Tønder Kommune
Øvrige afgørelser:	ingen
Afgørelser:	20. december 2006 meddelt miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelsesloven

Del I – Resumé og vilkår

1 Resumé og samlet vurdering

1.1 Ansøgning om tillægsgodkendelse

Lorens Peter Petersen har ansøgt om miljøgodkendelse til ændring af kvægbruget beliggende Noldevej 22, 6372 Bylderup-Bov. Ejendommens matr.nr. er 22 m.fl. Nolde, Burkal. Ejendommens ejendomsnr. er 5800013866. Ejendommen er omfattet af CVR-nr. 13289344.

Ansøgningerne er indsendt til kommunen gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem, og hovedansøgningen har skemanr. 79080. Ansøgningen er første gang indsendt den 9. september 2015. Aabenraa Kommune har modtaget den endelige version 3 den 26. januar 2016. Ansøgningen fremgår af bilag 1.

Husdyrbruget blev miljøgodkendt den 20. december 2006, jf. § 33 i miljøbeskyttelsesloven. Første gang der meddeles miljøgodkendelse efter husdyrbrugloven, erstatter denne godkendelse den tidligere godkendelse, der blev meddelt efter miljøbeskyttelsesloven. Da husdyrbruget i forvejen har en miljøgodkendelse, er der tale om en tillægsgodkendelse.

Husdyrbruget har en miljøgodkendelse til en økologisk malkekvægsbesætning til 255 årskøer uden opdræt, tung race, 69 årsopdræt 0-6 mdr. og 180 årsopdræt 6-28 mdr., som aldrig har været fuld udnyttet. Dyreholdet er nedskrevet til 226 stk. årskøer uden opdræt, tung race, (norm mælkeydelse), 55 stk. årsopdræt (0-6 mdr.), 193 årsopdræt (6-27 mdr.) og 120 stk. prod. tyrekalve (40-60 kg), svarende til 410,16 DE (nugældende omregningsfaktorer), idet miljøgodkendelsen fra 2006 aldrig har været fuld udnyttet.

Dyreholdet ønskes reduceret fra 410,16 DE (226 stk. årskøer uden opdræt (norm mælkeydelse), 55 stk. årsopdræt (0-6 mdr.), 193 årsopdræt (6-27 mdr.) og 120 stk. prod. tyrekalve (40-60 kg)) til 399,22 DE (210 årskøer uden opdræt, tung race 11.000 kg EKM/årsko, 50 årsopdræt 0-6 mdr., 165 årsopdræt 6-27 mdr. og 100 stk. prod. tyrekalve (40-60 kg)). Der er etableret en tilbygning til stald og to nye ensilageanlæg, samt ændret en ensilageplads til kalvehytteplads. Derudover etableres der en 12 m³ pumpebrønd.

Ansøgningen vedrører bl.a. ændring af dyreholdet, samt etablering af dybstrøelsesstald, pumpebrønd og ensilagesiloer, samt retlig lovliggørelse af ulovlige forhold.

Tidsplan for udvidelsen:

Byggeriet er etableret.

1.2 Ikke teknisk resumé

Produktion og arealer

Det eksisterende kvægbrug på Noldevej 22, 6372 Bylderup-Bov ønskes nedskrevet fra 226 stk. årskøer uden opdræt, tung race (norm mælkeydelse), 55 stk. årsopdræt (0-6 mdr.), 193 årsopdræt (6-27 mdr.) og 120 stk. prod. tyrekalve (40-60 kg) til 210 stk. årskøer uden opdræt, tung race, 11.000 kg EKM/årsko, 50 stk. årsopdræt 0-6 mdr., 165 stk. årsopdræt 6-27 mdr. og 100 stk. prod. tyrekalve (40-60 kg), svarende til en reduktion fra 410,16 DE til 399,22 DE. Reduktionen er på 10,95 DE.

Ansøgningen er sendt ind til Aabenraa Kommune indeholdende et udbringningsareal, som Aabenraa Kommune vurderer, er et § 3 areal. Ansøger et ikke enig i Aabenraa Kommunes vurdering, og ansøger ønsker at klage over den vurdering. Det betyder, at der ikke er 100 % vished for, hvorvidt arealet kan indgå som harmoniareal eller ej.

På baggrund heraf har Aabenraa Kommune lavet en scenarieberegning af ansøgningen, hvor dette areal ikke er medtaget. Scenarieberegningen er foretaget i skema 84933 i husdyrgodkendelse.dk

I ansøgningen, hvor det potentielle § 3 engareal indgår i harmoniarealet, er bedriftens ejede og forpagtede harmoniareal på 275,90 ha, der anvendes til udbringning af 459,20 DE/planperiode med ca. 41.911 kg N/planperiode og 6.161 kg P/planperiode fra Noldevej 22, 6372 Bylderup-Bov. Andelen af dybstrøelse er 45,24 DE. Der udbringes 1,66 DE/ha (harmonital, DE_{reel}).

I scenarieberegningen, hvor det potentielle § 3 engareal ikke indgår i harmoniarealet, er bedriftens ejede og forpagtede harmoniareal på 273,42 ha, der anvendes til udbringning af 453,45 DE/planperiode med ca. 41.336 kg N/planperiode ca. og 6.069 kg P/planperiode fra Noldevej 22, 6372 Bylderup-Bov. Andelen af dybstrøelse er 45,24 DE. Der udbringes 1,66 DE/ha (harmonital, DE_{reel}).

Der er 4 forpagtningsaftaler og ingen gylleaftaler. Derudover modtages der i ansøgningen 60 DE kvæggylle og i scenarieberegningen 54,25 DE kvæggylle. Modtagelsen af 60 DE kvæggylle og 54,25 DE kvæggylle er under forudsætning af, at der er indgået en aftale om produktionsmæssig sammenhæng med afgiveren, da modtagelsen af husdyrgødningen er større end 1,4 DE/ha.

Beliggenhed og planmæssige forhold

Ejendommen er beliggende i det åbne land i landzonen. Husdyrbruget er beliggende i Nolde. Landskabet omkring ejendommen er fladt med læhegn og spredt beplantning, og det er et typisk intensivt landbrugslandskab. Syd for ejendommen er Grønå.

Anlægget ligger samlet, og dybstrøelsesstalden, kalvehyttepladsen og ensilagepladserne er etableret i tilknytning til det hidtidige bebyggelsesareal. Pumpebrønden etableres i tilknytning til det hidtidige bebyggelsesareal.

Der er afskærmende beplantning øst og vest for ejendommen og ved Noldevej, dog ikke ved kalvepladsen.

Byggeriet vurderes, at være erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift og udvikling som landbrugsejendom som en ejendom med en effektiv rationel mælkeproduktion.

Husdyrhold, staldanlæg og drift

Dyreholdet består af malkekøer, opdræt og tyrekalve af tung race. Dyrene er på stald hele året. Der er således det samme antal dyr i staldene hele året.

Miljøgodkendelsen omfatter lovliggørelse af en dybstrøelsesstald, kalvehytterne og 2 stk. ensilagesiloer, som er etableret, samt etablering af en pumpebrønd.

Aabenraa Kommune har på baggrund af Miljøstyrelsens "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)" beregnet, at ammoniakemissionen fra det samlede anlæg ikke må overstige 2.999,27 kg N/år. Anvendelsen af de i ansøgningen anførte teknikker og den forudsatte placering af produktionen vil medføre en ammoniakemission fra det samlede anlæg på i alt 2.757,99 kg N/år. Idet den faktiske emission fra det ansøgte projekt er mindre end den vejledende emissionsgrænseværdi fastsat for anlægget, vurderer kommunen, at det godkendte projekt overholder husdyrbruglovens krav om, at husdyrbruget skal begrænse ammoniakemissionen mest muligt ved anvendelse af BAT. Der anvendes robotskraber i løsdriftsstalden, hvor spalterne skrubes mindst hver 4. time.

Aabenraa Kommune har endvidere på baggrund af Miljøstyrelsens "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)" vurderet, at fosforindholdet i den samlede mængde husdyrgødning produceret på anlæggene ikke overskrider den vejledende emissionsgrænseværdi fastsat for anlægget, og at det godkendte projekt overholder husdyrbruglovens krav om, at husdyrbruget skal begrænse fosforudledningen mest muligt ved anvendelse af BAT.

Opbevaring, håndtering og udbringning af husdyrgødning overholder alle de generelle regler.

Forurening og gener fra husdyrbruget

De beregnede lugtgeneafstande er 88 m til en enkelt bolig beliggende på en ejendom uden landbrugspligt, 193 m til samlet bebyggelse og 283 m til byzone. Nærmeste enkelt beboelse uden landbrugspligt er Noldevej 23, som er beliggende ca. 254 m øst for kalvehytterne.

Der er ca. 1.734 m fra "Kalvehytter" til den nærmeste samlede bebyggelse i landzone, der er Burkal, som er beliggende øst for anlægget.

Der er ca. 2.965 m fra "Kalvehytter" til den nærmeste byzone, der er Bylderup-Bov. Byzonen er beliggende nordøst for anlægget.

Der er ikke andre husdyrbrug med mere end 75 DE inden for 300 meter fra byzone eller samlet bebyggelse eller 100 meter fra nabobebyggelse. Der er ingen kumulation for så vidt angår lugt fra andre staldanlæg på andre ejendomme.

Det teoretisk beregnede konsekvensområde for lugtemission, inden for hvilket lugt kan registreres uden at lugten af den grund vurderes at være til gene, er beregnet ved anvendelse af formlen $1,6 \cdot (LE/s^{0,6})$. For det ansøgte projekt er konsekvensområdet for lugtemission beregnet til 342,41 m.

Der kan forekomme gener i forbindelse med transporter til og fra anlægget samt støj, støv og lys fra anlægget.

Det generelle krav om reduktion af ammoniak fra stald og lager i forhold til referencestaldsystemet i 2005/2006 korrigeret for ny viden om indlejring og ammoniaktabet fra disse staldsystemer er 30 %. Ammoniakemissionen er 859,18 kg N/år mindre end det generelle reduktionskrav.

Påvirkninger fra arealerne

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur

Der er ingen særlig værdifuld natur, som er beskyttet efter § 7 i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug mv. inden for en afstand af 1.000 meter fra anlægget.

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde ligger ca. 430 meter syd for ejendommen. Området er Natura 2000 områder nr. INO 89 Vadehavet herunder habitatområde nr. H90: Vidå med tilløb, Rudbøl Sø og Magisterkogen.

Derudover ligger der endnu et internationalt naturbeskyttelsesområde 940 meter syd for ejendommen. Området er Natura 2000 områder nr. INO 101 Sønder Ådal herunder fuglebeskyttelsesområde nr. F63: Sønder Ådal.

Næringsstoffer til vandmiljøet og grundvandet

Udbringningsarealerne ligger i opland til Lister Dyb, Vadehavet, hvor dyretrykket er steget siden 2007.

Hvad angår fosfor viser beregningerne, at kravene om fosforudvaskning er overholdt med 93,6 kg P i ansøgningen og 143,7 kg P i scenarieberegningen

Hvad angår nitratberegningerne til overfladevand viser beregningerne, at reduktionsprocenten er 100 %.

Beregning af det maksimale dyretryk og det reelle dyretryk for ansøgt drift:

Ansøgt (DE_{max}):	1,65 DE/ha
Ansøgt (DE_{reel}):	1,66 DE/ha
Scenarieberegning (DE_{max}):	1,66 DE/ha

Scenarieregning (DE_{reel}): 1,66 DE/ha

Beregning af udvaskningen af N via Farm-N viser følgende for begge scenarier:

Ansøgt (DE_{reel}): 74,0 kg N/ha

Ansøgt (DE_{max}): 74,0 kg N/ha

Scenarieregning (DE_{reel}): 74,3 kg N/ha

Scenarieregning (DE_{max}): 74,3 kg N/ha

Planteavlsbrug (ansøgt): 77,4 kg N/ha

Planteavlsbrug (scenarieregning): 77,6 kg N/ha

Ingen af arealerne er placeret i et område, der er sårbart for nitratudvaskning.

Alternative muligheder og 0-alternativet

Ansøger har overvejet om endnu en plads skal være ensilagesilo, men dette sker ikke på nuværende tidspunkt. Der valgte at lovliggøre en dybstrøelsesstald og to pladser til ensilagesiloer. 0-alternativ vil der, at de ulovlige bygninger ikke benyttes.

Vurdering

Aabenraa Kommune har vurderet, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen og generne fra husdyrbrugets anlæg og arealer ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik. Kommunen vurderer endvidere, at husdyrbruget kan drives på stedet uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i godkendelsen overholdes.

Aabenraa Kommune har meddelt miljøgodkendelsen af malkekvægbruget Nolvevej 22, 6372 Bylderup-Bov. Der er ikke meddelt byggetilladelse eller andre tilladelser/godkendelser efter anden lovgivning end efter husdyrbrugloven.

1.3 Offentlighed

Ansøgningen om miljøgodkendelse har ikke været offentligt annonceret, da Aabenraa Kommune har vurderet, at ændringerne ikke kan medføre en væsentlig påvirkning på miljøet, jf. § 55, stk. 2 i husdyrbrugloven.

Museum Sønderjylland – arkæologi Haderslev blev den 11. september 2012 orienteret om ansøgningen.

Ansøgning om og udkast til miljøgodkendelse blev den 3. marts 2016 sendt til ansøger, nabo, andre berørte og parter. Modtagerne fremgår af listen over de klageberettigede i afsnit 4 "Klagevejledning". Der var en frist på 3 uger til at fremsende kommentarer til ansøgningen og udkastet.

Aabenraa Kommune har ikke modtaget kommentarer til udkast til miljøgodkendelse.

Den meddelte miljøgodkendelse bliver offentligt annonceret på Aabenraa Kommunes hjemmeside tirsdag, den 26. april 2016, og afgørelsen bliver fremsendt til de klageberettigede listet i afsnit 4 "Klagevejledning".

1.4 Meddelelse af miljøgodkendelse

Aabenraa Kommunes Team Miljø og Team Natur meddeler miljøgodkendelse i henhold til § 12, stk. 3 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, jf. lovbekendtgørelse nr. 868 af 3. juli 2015 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændring til malkekvægbruget, Nolvevej 22, 6372 Bylderup-Bov.

Miljøgodkendelsen omfatter den i miljøgodkendelsen årlige produktion med nedenstående ændringer:

- Fra 226 årskøer uden opdræt, tung race (norm mælkeydelse) til 210 årskøer, uden opdræt, tung race (11.000 kg EKM/årsko),
- Fra 55 årsopdræt, tung race (0-6 mdr.) til 50 årsopdræt, tung race (0-6 mdr.),
- Fra 193 årsopdræt, tung race (6-27 mdr.) til 165 årsopdræt, tung race (6-27 mdr.),
- Fra 120 stk. prod. tyrekalve (40-60 kg) til 100 stk. prod. tyrekalve (40-60 kg) og
- svarende til en reduktion fra 410,16 DE til 399,22 DE ift. nugældende omregningsfaktorer.

Ejendommens samlede årlige miljøgodkendte produktion er herefter:

- 210 årskøer uden opdræt, tung race (11.000 kg EKM/årsko),
- 50 årsopdræt, tung race (0-6 mdr.),
- 165 årsopdræt, tung race (6-27 mdr.),
- 100 stk. prod. tyrekalve, tung race (40-60 kg) og
- svarende til 399,22 DE.

Godkendelsen omfatter de i miljøgodkendelsen værende stalde, gødnings- og ensilage-opbevaringsanlæg samt øvrige faste konstruktioner med nedenstående ændringer. Stald- og lagernavne henviser til vedlagte bilag 1.

- "Dybstrøelsesstald" på 320 m² er etableret og retslig lovliggøres
- "Kalvehytter" på 192 m² er etableret og retlig lovliggøres
- "Ensilagesilo E3" på 828 m² er etableret og retlig lovliggøres
- "Ensilagesilo E4" på 234 m² er etableret og retlig lovliggøres
- Pumpebrønd på 12 m³ etableres

Aabenraa Kommune meddeler dispensation fra afstandskravet på 15 m til offentlig vej, Noldevej, matr.nr. 700 b Nolde, Burkal, så kalvehytterne kan etableres 9 m fra Noldevej, jf. § 9, stk. 3 i husdyrbrugloven.

Det kan oplyses, at denne miljøgodkendelse ikke omfatter byggetilladelse eller andre tilladelser/afgørelser efter anden lovgivning end efter husdyrbrugloven.

Miljøgodkendelsen gælder samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på malkekvægbruget Noldevej 22, 6372 Bylderup-Bov.

Miljøgodkendelse meddeles:

- på grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger,
- efter § 12, stk. 3 i lovebekendtgørelse nr. 868 af 3. juli 2015 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændring og
- i henhold til de fastsatte vilkår.

Miljøgodkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring af husdyrbruget, før det er anmeldt og godkendt af Aabenraa Kommune.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser og Aabenraa Kommunes regulativer – også selv om disse regler eventuelt bliver skærpede i forhold til denne godkendelse.

Det er Aabenraa Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt:

- overholder bekendtgørelsens fire beskyttelsesniveauer for ammoniak, lugt, fosfor og nitrat
- lever op til kravene om anvendelse af bedste tilgængelige teknik
- ikke vil påvirke Natura 2000 områder væsentligt
- ikke vil have en negativ indflydelse på planter eller dyr omfattet af bilag IV, artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor på eller umiddelbart op til husdyrbrugets arealer, og
- ikke vil have væsentlige virkninger på de landskabelige værdier.

Den 21. april 2016

Lene Kragh Møller
Miljøsagsbehandler
Direkte 73 76 82 35
lkmo@aabenaar.dk

Aabenraa Kommune
Kultur, Miljø & Erhverv
Team Miljø
Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
www.aabenaar.dk

Morten Hansen
Naturesagsbehandler
mbh@aabenaar.dk

Aabenraa Kommune
Kultur, Miljø & Erhverv
Team Miljø
Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
www.aabenaar.dk

2 Vilkår

2.1 Generelle forhold

Beskrivelse af husdyrbruget

1. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af det vedlagte ansøgningsmateriale, skema nr. 79080, version 3, genereret den 26. januar 2016 og med de vilkår, der fremgår af denne afgørelse.
2. Ændringer i ejerforhold eller hvem, der er ansvarlig for driften af husdyrbruget, skal senest en måned efter ændringen meddeles skriftligt til Aabenraa Kommune.

Gyldighed

3. Den samlede miljøgodkendelse bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Såfremt afgørelsen bliver påklaget til Natur – og Miljøklagenævnet, skal udnyttelsesfristen regnes fra det tidspunkt, hvor klagesagen bortfalder, eller hvor Natur – og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

2.2 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

Bygge- og beskyttelseslinjer

4. "Kalvehytter" skal opføres mindst 9 m fra vejskel mod syd til matr.nr. 700b Nolde, Burkal.

Placering i landskabet

5. "Dybstrøelsesstald" og "Kalvehytter", samt ensilagepladser skal opføres i materialer, dimensioner og farvevalg som beskrevet i tabel 3.

2.3 Husdyrhold, staldanlæg og drift

Husdyrhold og staldindretning

6. Dyreholdets omfang og sammensætning samt fordeling i de enkelte staldafsnit må på årsplan ikke overstige/ændres i forhold til nedenstående tabel dog med mulighed for fleksibilitet som angivet i vilkårene 7, 8 og 9. Dyreenhedsomregningsfaktoren fremgår af bilag 1 afsnit H til bekendtgørelse nr. 1318 af 26. november 2015 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. med senere ændringer. Ved ændringer i dyreenhedsomregningsfaktorer er det antallet af dyr med nedenstående vægte, aldre, og ydelser, der gælder.

Staldnavn	Dyrehold	Staldsystem	Vægt/alder/ydelse	Antal dyr (Antal stipladser)	DE
Løsdrifts-stald	Årskøer, Tung race	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	11.000 kg EKM	190	276,21
	Årsopdræt, Tung race	Sengestald m/ spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	6-26 mdr.	135	63,22
Kalvestald	Årsopdræt, Tung race	Dybstrøelse (hele arealet)	0-6 mdr.	25	6,76
	Tyrekalve, Tung race	Dybstrøelse (hele arealet)	40-60 kg	100	1,31
Goldkøer + kælvende kvier	Årskøer, Tung race	Dybstrøelse (hele arealet)	11.000 kg EKM	10	14,54
	Årsopdræt, Tung race	Dybstrøelse (hele arealet)	26-27 mdr.	10	6,37
	Årskøer, Tung race	Sengestald med fast gulv	11.000 kg EKM	10	14,54

Staldnavn	Dyrehold	Staldsystem	Vægt/alder/ ydelse	Antal dyr (Antal stipladser)	DE
Kalvehytter	Årsopdræt, Tung race	Dybstrøelse (hele arealet)	0-6 mdr.	25	6,76
Dybstrøel- sesstald	Årsopdræt, Tung race	Dybstrøelse (hele arealet)	6-27 mdr.	20	9,52
I alt					399,22

- Beregningen af antal dyreenheder i malkekøer tung race er sket ud fra en gennemsnitlig mælkeydelse på 11.000 kg EKM pr. årsko. Såfremt mælkeydelsen overstiger dette, skal der ske en tilsvarende reduktion i antallet af malkekøer, så det tilladte antal dyreenheder i malkekøer ikke overstiger 305,29 DE pr. planperiode efter de nugældende omregningsfaktorer.
- Såfremt den gennemsnitlige mælkeydelse er mindre end 11.000 kg EKM pr. årsko pr. planperiode, så kan den mindre mælkeydelse ikke ændres til flere årskøer.
- Den samlede husdyrproduktion må ikke overstige 399,22 DE pr. planperiode efter de nugældende omregningsfaktorer. Inden for de enkelte dyretyper tillades afvigelser i antal DE på +/- 10 % pr. planperiode, så længe det maksimale antal DE ikke overskrides.
- I staldafsnit "Løsdriftsstald" skal der anvendes robotskraber. Robotskraberens skal indstilles til at skrabe alle gangarealer mindst hver anden time. Robotskraberens skal skrabe 3.840 m² i døgnet hos køerne og 2.346 m² i døgnet hos kvierne. Robotskraberens skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
- Der skal i staldsystemer med dybstrøelse strøs med halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen

Opbevaring og håndtering af foder og ensilage

- Ensilagestakke, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, må ikke placeres på samme sted, før der er gået 5 år. Tidspunkt og placering af ensilagestakke skal noteres på et kortbilag i driftsjournalen, der skal opbevares i mindst 5 år.

Ensilage i markstak skal overholde følgende afstandskrav:

Kategori	Afstandskrav, meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 m
Fælles vandindvindingsanlæg	50 m
Vandløb (herunder dræn) og søer	15 m
Offentlig vej og privat fællesvej	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m
Nabobeboelse	50 m
Til naboskel	30 m

Ensilage i markstakke må ikke placeres på arealer, der har en hældning på over 6° mod vandløb og søer, og de skal placeres, så de ligger mest muligt i læ. Ensilage skal overdækkes umiddelbart efter etablering af markstak.

- Ensilage i ensilageopbevaringsanlæggene skal overdækkes med lufttæt materiale umiddelbart efter ilægning i ensilageopbevaringsanlæggene.
- Kasseret ensilage skal fjernes eller overdækkes.

Rengøring af stalde

15. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne. Det skal bl.a. sikres, at sengebåse og lignende samt foderarealer holdes tørre, at dyrene holdes rene, at støv- og smudsbelægning i staldene fjernes, og at fodringssystemer holdes rene.

Energi- og vandforbrug

16. Elforbruget skal mindst registreres en gang månedligt. Elforbruget skal kunne dokumenteres i mindst 5 år.
17. Hvis elforbruget på årsplan stiger med mere end 10 % ud over 179.103 kWh/år, skal der inden for 3 måneder fra sidste aflæsningsdato udarbejdes en handleplan, så elforbruget igen kan reduceres til det oplyste, hvis ikke merforbruget ud fra en konkret vurdering kan accepteres. Planen skal fremvises ved tilsyn.
18. Anlæg og installationer, der er særligt energiforbrugende, f.eks. mælkekøleanlæg, skal minimum kontrolleres én gang om året og vedligeholdes således, at det altid fungerer optimalt. Dato for kontrol skal kunne dokumenteres i mindst 5 år.
19. Vandforbruget til dyreholdet skal registreres mindst en gang månedligt. Vandforbruget skal kunne dokumenteres i mindst 5 år.
20. Hvis vandforbruget på årsplan stiger med mere end 10 % ud over 9.690 m³, skal der inden 3 måneder fra sidste aflæsningsdato udarbejdes en handleplan, så vandforbruget igen kan reduceres til det oplyste, hvis ikke merforbruget ud fra en konkret vurdering kan accepteres. Planen skal forevises ved tilsyn.

Spildevand samt tag - og overfaldevand

21. Overfladevand og ensilagesaft fra ensilageanlæggene "E1", "E3" og "E4" skal opsamles i en pumpebrønd, der placeres ved hjørnet (sydvest) af løsdriftsstalden. Opsamlingsbeholderen skal tjekkes løbende for at sikre, at den ikke løber over, og der skal etableres afløb til forbeholder/gyllebeholdere, således at en fuld beholder kan tømmes i perioder, hvor frost mv. gør, at beholderen ikke kan tømmes ved hjælp af sprinkleranlægget.
22. Overfladevand fra "Kalvehytter" ledes til pumpebrønd, vest for pladsen, og videre til "Løsdriftsstald".
23. Overfladevand fra "Betonplads" og "Vaskeplads" vest for "Løsdriftsstald" skal ledes til fortank ved staldafsnittet "Goldkøer + kælvende kvier".
24. Vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester, skal foregå på støbt plads med tæt bund og med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder eller gyllebeholder.

Kemikalier og medicin mv.

25. Gødningsstoffer, kemikalier, medicin, foderstoffer m.v., skal opbevares, således at de ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer hvis der måtte ske udslip.

Affald

26. Opbevaringspladsen til døde dyr skal paceres ved den vestlige udkørsel til Noldevej, som vist på bilag 1.2. De døde dyr må ikke være synlige fra Noldevej
27. Affald skal opbevares og håndteres, som beskrevet i tabel 10.
28. Kasseret overdækningsplast skal fjernes 1 gang om ugen eller lægges i container.

Olie

29. Opbevaring af diesel-/fyringsolie skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som står på fast og tæt bund så spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
30. Såfremt tanken er placeret i umiddelbar nærhed af regnvandsafløb, vandløb mm. skal tanken stilles i en spildbakke med opkant, der kan rumme tankens indhold. Tanken placeres sådan, at regnvand ikke opsamles i spildbakken.
31. Tankning af diesel fra stationær tank skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således, at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

32. Olie- og fedtprodukter skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.
33. Tankpistol må ikke kunne fastlåses under påfyldning. Dog må tankpistol med fuldautomatisk stopfunktion ved fuld tank anvendes.

Driftsforstyrrelser og uheld

34. Der skal på ejendommen altid forefindes egnet materiale til opsamling af eventuelt olie- og kemikaliespild.
35. Beredskabsplanen skal opbevares på et kendt og tilgængeligt sted for alle medarbejderne. Den skal ajourføres løbende og minimum 1 gang årligt. Datoen for ajourføringen skal fremgå af planen. Ved ansættelse af udenlandsk arbejdskraft skal beredskabsplanen oversættes til et sprog de forstår.

2.4 Gødningsproduktion og – håndtering

Gødningstyper og mængder

36. Der må maksimalt produceres og udbringes en mængde dybstrøelse svarende til 45,24 DE. Dyreenhedsomregningsfaktoren fremgår af bilag 1 til bekendtgørelse nr. 1318 af 26. november 2015 (husdyrgødningsbekendtgørelsen).

Opbevaring af fast husdyrgødning, dybstrøelse og kompost

37. Kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct. i et hvert delparti i markstakke må ikke placeres på arealer som skråner mere end 6 grader mod vandløb, søer eller fjorde, og de skal placeres, så de ligger mest muligt i læ.

Håndtering og udbringning af husdyrgødning

38. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
39. Der må hverken etableres eller anvendes fast/mobilt pumpeudstyr på gyllebeholdere.
40. Fast og mobilt pumpeudstyr må ikke kunne fjernbetjenes.
41. Hvis gyllen fra gyllebeholderne på 1.160 m³ og 2.225 m³ ikke suges direkte over i gyllevogn med påmonteret læssekran, skal påfyldning af gyllevognene foregå på en støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder. Pladserne skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter en periode med daglig påfyldning er afsluttet.
42. Traktordrevne pumper skal, når de ikke anvendes, og ikke er under opsyn, fx ved arbejdsdagens ophør, afbrydes ved kraftoverførselsakslen. Traktoren skal aflåses eller helt frakobles pumpeudstyret.

2.5 Forurening og gener fra husdyrbruget

Fluer og skadedyr

43. Der skal på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste fastsatte retningslinier herom fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Transport

44. Ved transport af fast husdyrgødning ud på offentlige veje/private fællesveje skal vognen læsses ordentlig, så spild så vidt som muligt ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal det staks opsamles.

45. Ved transport af gylle ud på offentlige veje/private fællesveje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, så spild så vidt som muligt ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal det straks opsamles.

Støj

46. Bidraget fra landbruget med adressen Noldevej 22, 6372 Bylderup-Bov til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må i det åbne land ikke overskride følgende værdier:

	Mandag - fredag kl. 07.00 - 18.00 Lørdag kl. 07.00 - 14.00	Mandag - fredag kl. 18.00 - 22.00 Lørdag kl. 14.00 - 22.00 Søn og helligdag kl. 07.00 - 22.00	Alle dage kl. 22.00 - 07.00
Det åbne land	55	45	40

Notationer og principper, der anvendes ved beskrivelse og regulering af ekstern støj fra landbruget, er anført i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 *Ekstern støj fra virksomheder*.

Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved udendørs opholdsarealer ved boliger.

For dagperioden kl. 07.00-18.00 skal grænseværdierne overholdes inden for det mest støjbelastede tidsrum på 8 timer.

For aftenperioden kl. 18.00 -22.00 skal grænseværdierne overholdes inden for den mest støjbelastede time.

For natperioden kl. 22.00 - 07.00 skal grænseværdierne overholdes inden for den mest støjbelastede halve time.

Støj fra intern transport på landbrugets område medregnes i landbrugets støjbidrag.

Dog medregnes kun støjbidrag fra transport ved driftsbygninger og på områder i umiddelbar nærhed af disse.

Ved tilkørsel af foderafgrøder som eksempelvis græs, korn og majs til siloanlæg eller til faste oplagspladser eller ved bortkørsel af gylle/fast gødning i forbindelse med udbringning til mark kan der ses bort fra støjbidraget fra disse aktiviteter.

Støj fra mobile anlæg opstillet ved driftsbygninger, eksempelvis fra blæsere på lastvogne med varer til landbruget, skal medregnes i landbrugets støjbidrag, uagtet at anlæggene måtte befinde sig på et køretøj, der ikke hører til landbruget.

Målinger/beregninger til kontrol af, at grænseværdierne er overholdt, skal udføres, når tilsynsmyndigheden finder det påkrævet.

Dog kan målinger/beregninger kræves højst en gang årligt.

Tilsynsmyndigheden kan kræve, at målinger/beregninger skal foretages af et akkrediteret firma eller laboratorium eller af en certificeret person omfattet af Miljøstyrelsens godkendelsesordning "Miljømåling - ekstern støj".

Udgifterne afholdes af landbruget.

Lys

47. Lyskegler fra udendørs pladsbelysning må ikke vende direkte mod nabobeboelser eller mod Noldevej. Pladsbelysningen skal forsynes med en bevægelsessensor, der sikrer, at lyset kun er tændt i op til en halv time ad gangen, eller så lang tid der arbejdes på pladserne uden for bygningerne.

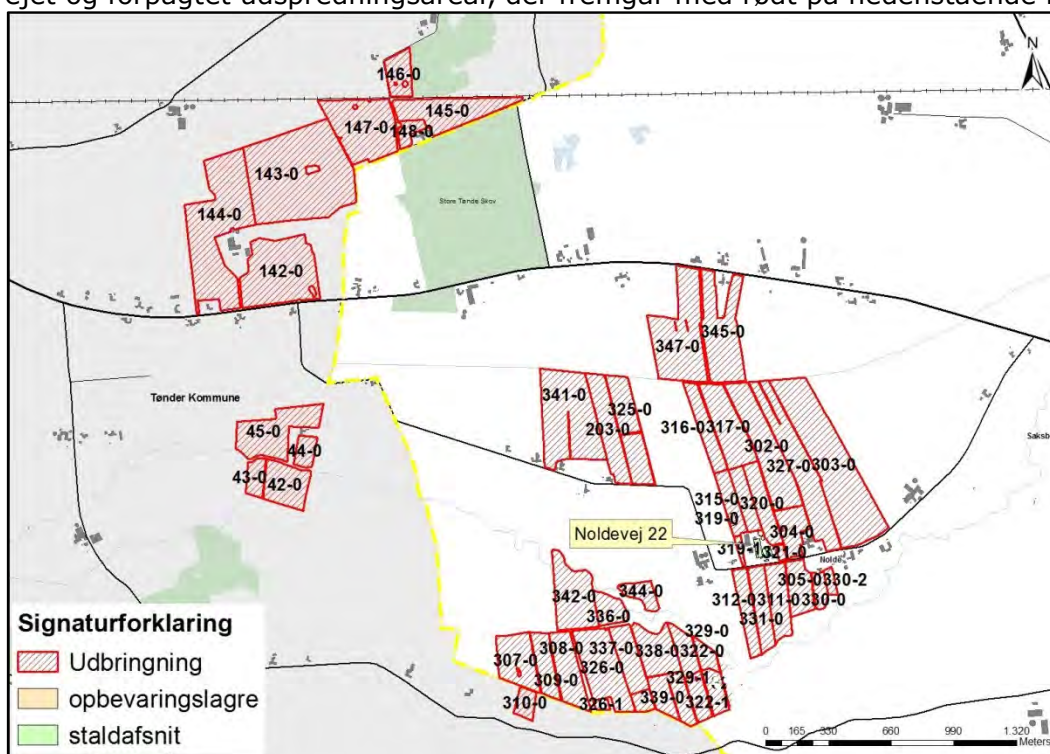
48. Der skal være natsænkning af lyset i staldene "Løsdriftsstald", "Kalvestald", "Goldkøer + kælvende kvier" og "Dybstrøelsesstald" kl. 21 og kl. 06, med mindre menneskelig aktivitet er påkrævet i stalden.

2.6 Påvirkninger fra arealerne

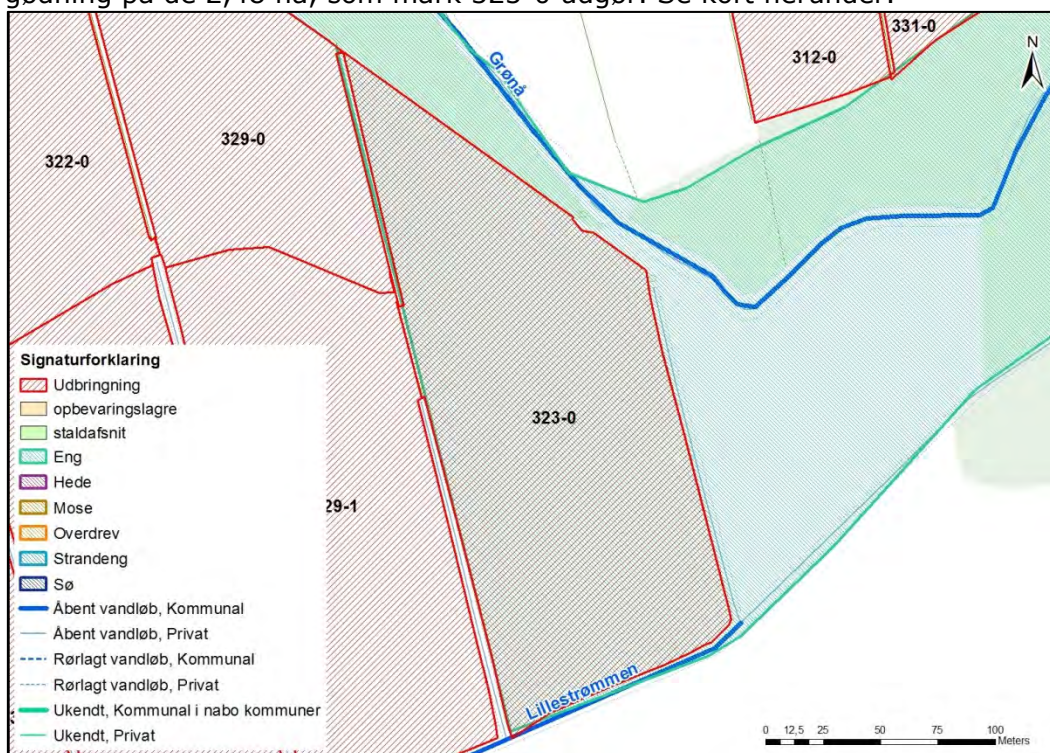
Udbringningsarealerne

49. På bedriftens udbringningsarealer må der maksimalt udbringes husdyrgødning svarende til et husdyrtryk på 1,66 DE/ha.

50. Udbringning af husdyrgødning fra produktionen må kun finde sted på de 273,42 ha ejet og forpagtet udspretningsareal, der fremgår med rødt på nedenstående kort.

51. Hvis § 3 udpegningen af mark 323-0 ophører, så må der ligeledes udbringes husdyrgødning på de 2,48 ha, som mark 323-0 udgør. Se kort herunder.

52. Der skal foreligge skriftlige aftaler på forpagtninger samt modtagelse af husdyrgødning af mindst 1 års varighed.

53. Der skal opretholdes en gødningsfri bræmme på minimum 2 meter rundt om vandhul 2 i mark 307-0 og vandhul 3 i mark 322-1.

54. Der skal opretholdes en gødningsfri bræmme på minimum 2 meter rundt om vandhullerne beliggende i mark nr.: 146-0, 147-0, 148-0, 143-0, 144-0 og 142-0 alle beliggende i Tønder Kommune.

2.7 Husdyrbrugets ophør

55. Driftsherren skal senest fire uger efter ophør af alle aktiviteter på husdyrbruget kontakte Aabenraa Kommune med henblik på vejledning om nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare fra de ophørte aktiviteter.

2.8 Egenkontrol og dokumentation

Generelt

56. Dokumentationen skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt. Den skal opbevares i mindst 5 år og forevises på Aabenraa Kommunes forlangende. Det kan være gødningsregnskaber, ansøgninger om støtte efter enkeltbetalingsordningen, foderanalyser, fakturaer for indkøbt foder, en-dags foderkontroller, kvægnøglen, ydelseskontroller, effektivitetskontroller, mejerifregninger, slagterifregninger, årsopgørelser fra slagteriet, andre kvitteringer for afsatte og købte dyr, afsnit fra drifts- og skatteregnskaber vedrørende omsætning af foder og dyr samt status dyr og foder.
57. Til dokumentation for at vilkår vedrørende kvægbesætningen er overholdt, og at kvægbesætningens produktionsomfang ikke er større end det tilladte, skal registreringer af antal årsdyr i CHR-registeret forevises Aabenraa Kommune på forlangende. Alternativt skal Aabenraa Kommune gives tilladelse til at kunne indhente oplysningerne hos Dansk Landbrugsrådgivning, eller hos dem, der har rådighed over oplysningerne. Omkostningerne i forbindelse med indhentning af oplysningerne skal afholdes af driftsherren.
58. Hvis driftsherren opnår dispensation fra kravet om registrering ved flytning af kvæg mellem besætninger, der indgår i samme samdrift, jf. reglerne om mærkning, registrering og flytning af kvæg, så skal driftsherren føre en logbog eller en produktionskontrol fra og med datoen, hvor dispensationen gælder, for at dokumentere overholdelse af vilkår 6. Følgende skal fremgå af logbogen eller produktionskontrollen:
- antal årskøer, tung race/Jersey, antal kg EKM/årsko
  - antal årsopdræt 0-6 mdr., tung race/Jersey, alder ved indgang/afgang
  - antal årsopdræt 6-25 mdr., tung race/Jersey, alder ved indgang/afgang
  - antal producerede tyrekalve, tung race/Jersey, vægt ved indgang/afgang.
- Anvendes produktionskontrol som dokumentation, så skal produktionskontrollen følge planåret (1. august til 31. juli). Produktionskontrollen skal være udarbejdet senest 3 måneder efter afslutningen af planåret.
59. Driftsforstyrrelser og uheld, der vurderes at kunne påvirke natur og miljø, skal registreres med dato og beskrivelse i driftsjournalen.

Robotskraber i "Løsdriftsstald"

60. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed af mere end 7 dage.
- Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumenterer, at robotskraberen er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Opbevaringsanlæg husdyrgødning

61. Gyllebeholderne "2225 m³" og "1160 m³" skal tømmes mindst én gang om året, hvor de skal gennemgå et visuelt eftersyn og vedligeholdes. Tidspunktet for gennemgangen skal registreres i driftsjournalen.

Foder og ensilageopbevaringsanlæg

62. Hvert enkelt ensilageopbevaringsanlæg skal, når det tømmes, gennemgå et visuelt eftersyn og vedligeholdes. Tidspunktet for gennemgangen skal registreres i driftsjournalen.

3 Generelle forhold

Husdyrbruget har en samlet årlig produktion, der er større end 250 dyreenheder. Det har ikke aktiviteter omfattet af husdyrbruglovens § 12, stk. 1, nr. 1-3. Husdyrbruget er omfattet af § 12 i lovbekendtgørelse nr. 868 af 3. juli 2015 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændring. Husdyrbruget er godkendelsespligtigt, og Aabenraa Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed.

Kommunen skal i forbindelse med udarbejdelse af en miljøgodkendelse vurdere, om ændringen af dyreholdet kan give gener for naboer (lugt, støj, støv osv.), men også om ændringen giver en belastning på miljøet og naturen herunder belastningen med nitrat og fosfor. Naturvurderingen omfatter ændringens påvirkninger af beskyttet natur i henhold til både husdyrbrugloven og naturbeskyttelsesloven, samt EF-habitat- og fuglebeskyttelsesområder. Desuden skal kommunen vurdere, om diverse afstandskrav overholdes, at de landskabelige værdier ikke tilsidesættes, og at kravet om BAT er opfyldt, samt sikre at uheld forebygges.

Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug stiller krav om reduktion af ammoniakemissionen. Kravet afhænger af tidspunktet for indsendelse af ansøgningen. Ansøgningen er første gang indsendt den 9. juli 2015, hvilket betyder, at ammoniakemissionen skal reduceres med 30 % i forhold til det fastsatte bedste staldsystem.

Denne miljøgodkendelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en udvidelse af det eksisterende og miljøgodkendte husdyrbrug. Vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften. Hvis der ansættes udenlandsk arbejdskraft, skal vilkårene oversættes til et sprog, som de forstår.

3.1 Beskrivelse af husdyrbruget

Redegørelse

Miljøgodkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på malkekvægbruget Noldevej 22, 6372 Bylderup-Bov med ejendoms nr. 5800013866.

Til husdyrbruget er tilknyttet husdyrproduktionen vedrørende CHR nr. 66956, og virksomhedens CVR nr. er 13289344.

Miljøgodkendelse er baseret på de oplysninger, der fremgår af ansøgnings-skema nummer 79080, version 3, modtaget i Aabenraa Kommune den 26. januar 2016. Ansøgningen med tilhørende bilag, der bl.a. indeholder den miljøtekniske beskrivelse, er vedlagt som bilag 1.

3.2 Meddelelesespligt

Miljøgodkendelse gælder for hele husdyrbruget Noldevej 22, 6372 Bylderup-Bov. Der må ikke ske udvidelser eller ændringer i dyreholdet, herunder staldanlæggene, gødnings- og ensilageopbevaringsanlæggene, harmoniarealerne og lignende, før ændringerne er godkendt af Aabenraa Kommune.

De anmeldte ændringer vurderes herefter af kommunen. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan udskiftes uden en ny miljøgodkendelse, såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare end de godkendte arealer.

3.3 Gyldighed

Miljøgodkendelse bortfalder, såfremt det ikke er udnyttet inden for 2 år efter det er meddelt. Miljøgodkendelse anses for udnyttet ved iværksættelse af bygge- og anlægsarbejder.

Såfremt afgørelsen bliver påklaget til Natur- og Miljøklagenævnet, forlænges fristen for udnyttelsen med den tid, hvor klagesagen har verseret hos Natur- og Miljøklagenævnet, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Vilkårene i denne miljøgodkendelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor miljøgodkendelse udnyttes.

Herefter gælder det, at hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet helt eller delvis i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af miljøgodkendelse, der ikke har været udnyttet de seneste tre år.

Afviigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, brand, sygdom i besætningen mv., betragtes ikke som kontinuitetsbrud.

3.4 Retsbeskyttelse

Med miljøgodkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse på de vilkår, der er nævnt i godkendelsen indtil xx. Måned 2024.

Aabenraa Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering inden for de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, hvis:

- der fremkommer nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved miljøgodkendelsens meddelelse.

Det samme er tilfældet, hvis:

- der sker væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik, således at der skabes mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger, eller
- det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

3.5 Revurdering af miljøgodkendelse

Miljøgodkendelsen skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige revurdering skal foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2024.

4 Klagevejledning

Miljøgodkendelse er meddelt i medfør af lovebekendtgørelse nr. 868 af 3. juli 2015 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændring og kan i medfør af lovens § 76 påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Aabenraa Kommune, der har truffet afgørelse i sagen. Kommunen videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Afgørelsen annonceres offentligt tirsdag, den 26. april 2016 på Aabenraa Kommunes hjemmeside. En eventuel klage skal være modtaget senest tirsdag, den 24. maj 2016, der er dagen for klagefristens udløb.

Aabenraa Kommune kan oplyse, at det af husdyrbruglovens § 81, stk. 1 fremgår, at en klage over en § 12 godkendelse ikke har opsættende virkning, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Når Aabenraa Kommune modtager en klage, underretter kommunen straks ansøger om klagen.

Afgørelsen kan påklages af:

- Afgørelsens adressat
- Miljøministeren, når væsentlige nationale eller internationale interesser er berørt
- Enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald
- Sundhedsstyrelsen
- Danmarks Fiskeriforening, Ferskvandsfiskeriforeningen i Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og Forbrugerrådet, alle i henhold til lovens § 85
- Lokale foreninger og organisationer, lovens § 86
- Landsdækkende foreninger og organisationer, lovens § 87

Søgsmål til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentligt bekendtgjort.

Parter og klageberettigede har ifølge forvaltningslovens § 9 ret til aktindsigt. Eventuel aftale herom kan træffes med Team Miljø eller Team Natur.

Udkastet til miljøgodkendelse er forud for meddelelse miljøgodkendelsen blevet sendt til nedenstående nabo og andre berørte, hvis ejendomme er beliggende inden for det beregnede konsekvensområde for lugtemission, jf. bilag 2, og andre parter.

- Ansøger og ejer, Nolvevej 22, 6372 Bylderup-Bov
- Nabo, Nolvevej 18, 6372 Bylderup-Bov
- Nabo, Nolvevej 16, 6372 Bylderup-Bov
- Nabo, Nolvevej 23, 6372 Bylderup-Bov

- Nabo, Noldevej 24, 6372 Bylderup-Bov
- Nabo, Noldevej 29, 6372 Bylderup-Bov
- Bortforpagter, Noldevej 10, 6372 Bylderup-Bov
- Bortforpagter, Noldevej 11, 6372 Bylderup-Bov
- Bortforpagter, Skjettveien 17, N-2010 Strømmen, Norge (ejer af Noldevej 19, 6372 Bylderup-Bov)
- Bortforpagter, 684 Java rd. 32931 Cocoa Beach, Florida, USA (ejer af Noldevej 19, 6372 Bylderup-Bov)
- Bortforpagter, Torvegade 218, 6700 Esbjerg (ejer af Noldevej 31, 6270 Tønder)
- Bortforpagter, Flensborg Landevej 44, 6270 Tønder (ejer af Noldevej 31, 6270 Tønder)
- Miljørådgiver, LHN, lhr@lhn.dk

Miljøgodkendelsen er blevet sendt til nedenstående.

- Ansøger og ejer, Noldevej 22, 6372 Bylderup-Bov
- Miljørådgiver, LHN, lhr@lhn.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægerne Syddanmark, sesyd@sst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dnaabenraa-sager@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomiteé, aabenraa@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- DOF-Sønderjylland, aabenraa@dof.dk
- Det økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk

Del II - Redegørelse og vurdering

5 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

5.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger m.v.

Redegørelse

Ejendommens beliggenhed ændres ikke i forhold til den gældende miljøgodkendelse. Ejendommen er beliggende i det åbne land i landzone med intensivt landbrug

Øst for ejendommen ligger Burkal, der er en samlet bebyggelse. Naboejendommene mod henholdsvis øst og vest er landbrugsejendomme, som er noteret med landbrugspligt.

Landskabet omkring ejendommen er relativt fladt, og det er et typisk intensivt landbrugslandskab. Syd for ejendommen er Grønå.

Staldanlægget er synligt fra Noldevej.

Alle bygninger ligger i tilknytning til det hidtidige bebyggelsesareal.

Byggeriet vurderes at være erhvervmæssigt nødvendigt for ejendommens fortsatte drift og udvikling som en ejendom med en effektiv og rationel mælkeproduktion.

De beregnede lugtgeneafstande er 88 m til en enkelt bolig beliggende på en ejendom uden landbrugspligt, 193 m til samlet bebyggelse og 283 m til byzone. Nærmeste enkelt beboelse uden landbrugspligt er Noldevej 23, som er beliggende ca. 254 m øst for kalvehytterne.

Der er ca. 1.734 m fra "Kalvehytter" til den nærmeste samlede bebyggelse i landzone, der er Burkal, som er beliggende øst for anlægget.

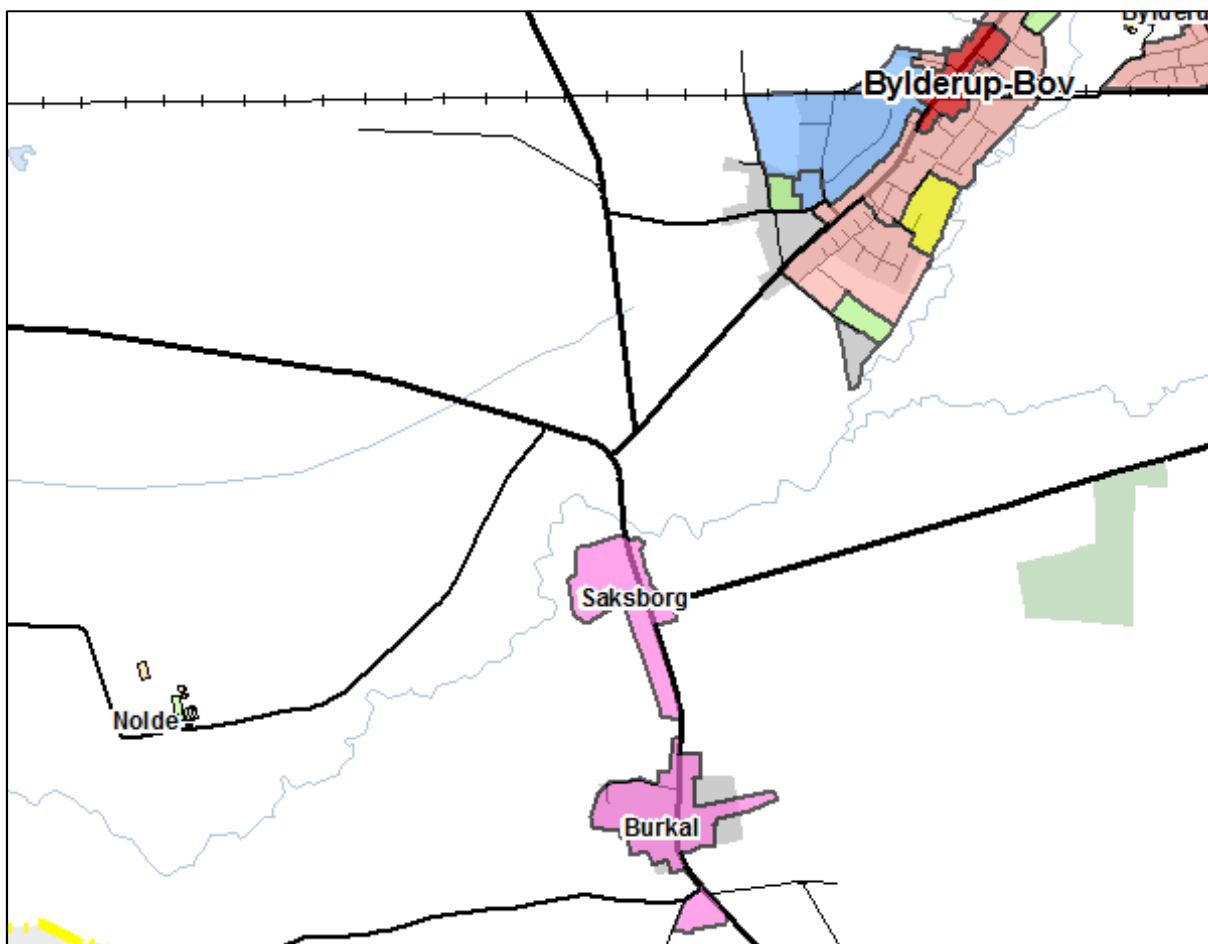
Der er ca. 2.965 m fra "Kalvehytter" til den nærmeste byzone, der er Bylderup-Bov. Byzonen er beliggende nordøst for anlægget.

Der er ikke andre husdyrbrug med mere end 75 DE inden for 300 meter fra byzone eller samlet bebyggelse eller 100 meter fra nabobebyggelse. Der er ingen kumulation for så vidt angår lugt fra andre staldanlæg på andre ejendomme.

Det teoretisk beregnede konsekvensområde for lugtemission, inden for hvilket lugt kan registreres uden at lugten af den grund vurderes at være til gene, er beregnet ved anvendelse af formlen $1,6*(LE/s^{0,6})$. For det ansøgte projekt er konsekvensområdet for lugtemission beregnet til 342,41 m.

Der kan forekomme gener i forbindelse med transporter til og fra anlægget samt støj, støv og lys fra anlægget.

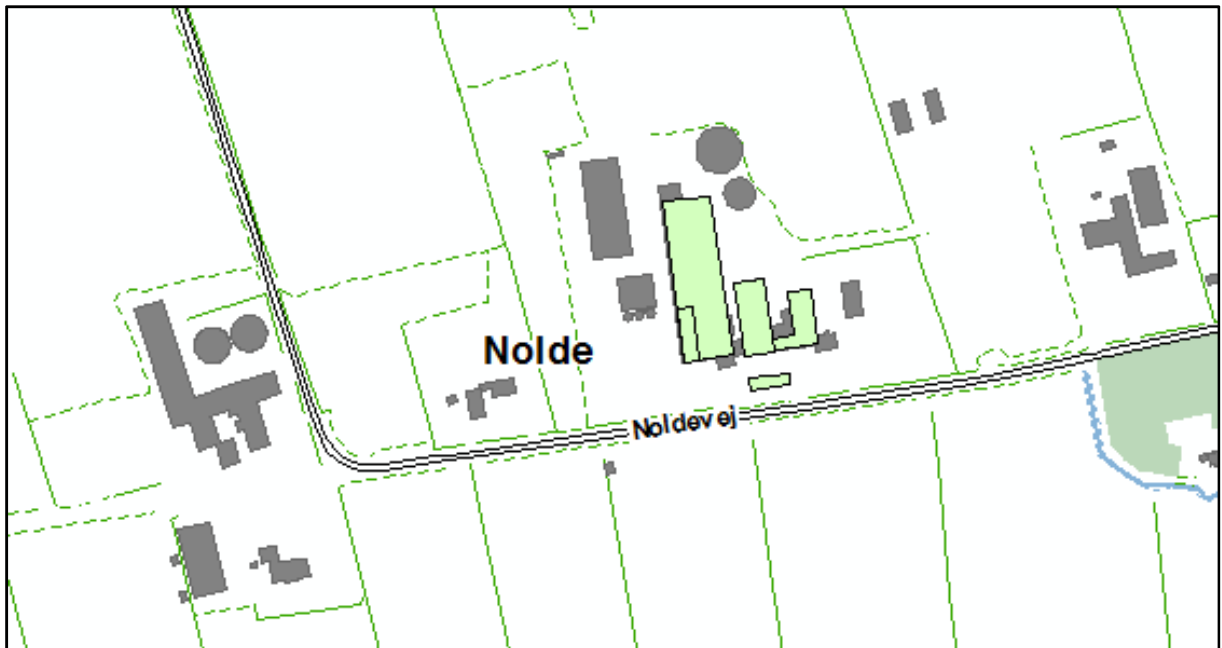
Afstandene er målt fra de nærmeste punkter på anlæggene til de forskellige områder.

Kort 1. lokalplaner i området.

Tabel 1. Afstandskrav fra nye dele af anlægget til kommuneplaner/lokalplaner/nabobeboelse - § 6

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzoneområde eller sommerhusområde	2.965 m	Fra "Kalvehytter" til Bylderup-Bov, der er en eksisterende byzone (planområde 3.03a)	50 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	1.561 m	Fra "Kalvehytter" til Saksborg Burkal, landsbybebyggelse med blandet bolig og erhverv (lokalplan 4.8003.L)	50 m
Nabobeboelse	55 m	Fra "Ensilagesilo E3" til Noldevej 24, 6372 Bylderup-Bov	50 m

Kort 2. Noldevej 22 i forhold til naboejendommene.

Tabel 2. Afstandskrav fra nye dele af anlægget - § 8

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	69 m	Fra "Kalvehytter" til boring med DGU.nr. 167.1469 mod øst	25 m
	69 m	Fra "Dybstrøelsesstald" til boring med DGU nr. 167.1583	
Almene vandforsyningsanlæg	Ca. 4,5 km	Fra "Dybstrøelsesstald" til Bylderup-Bov Vandværk beliggende nordøst for anlægget	50 m
Vandløb	430 m	Fra "Kalvehytter" til Grønå mod syd	15 m
Dræn	> 15 m	Der findes ingen dræn inden for 15 m fra anlægget	15 m
Sø	624 m	Fra "Kalvehytter" til sø mod sydøst	15 m
Offentlig vej	9 m	Fra "Kalvehytter" til Noldevej, matr.nr. 7000b Nolde, Burkal	15 m
Privat fællesvej	> 15 m	Ukendt	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	> 25 m	Ukendt	25 m
Beboelse på samme ejendom	21 m	Fra "Kalveplads" til beboelsen	15 m
Naboskel	20 m	Fra "Kalvehytter" til matr.nr. 88 Nolde, Burkal. Ejers af ansøger.	30 m
	33 m	Fra "Ensilage E4" til matr.nr. 23, Nolde, Burkal	

Kirkebeskyttelseslinie og kirkeomgivelser

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for "Kirkebyggelinien" eller udpegningen "Kirkelandskaber. Nærmeste kirkelandskab, Burkal Kirke, ligger ca. 1,1 km nord-øst for ejendommen.

Kystnærhedszonen

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Kystnærhedszonen".

Lavbundsarealer inkl. evt. okkerklassificering

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Lavbund og okker". Nærmeste lavbundsareal, Lavbund klasse IV - Ingen risiko for okkerudledning, ligger ca. 300 m syd for ejendommen.

Skovrejsningsområder

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "skovrejsningsområde". Nærmeste skovrejsningsområde ligger ca. 1,3 km nord for ejendommen.

Strandbeskyttelseslinie

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "strandbeskyttelseslinie".

Klitfredningslinie

Der er hverken bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "klitfredningslinie".

Skovbyggelinie

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "skovbyggelinie". Nærmeste skovbyggelinie ligger ca. 1,1 km øst for ejendommen.

Sø- og åbeskyttelseslinie

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningerne "Sø- og åbeskyttelseslinier". Nærmeste sø- og åbeskyttelseslinie ligger ca. 250 m sydøst for ejendommen.

Fredede områder, fortidsminder og fortidsmindebeskyttelseslinier

Der er ingen bygninger, opbevaringsanlæg eller arealer inden for udpegningerne "Fredede områder forslag", "Fredede områder", "Fredede fortidsminder" eller 100 meter beskyttelseslinie for fortidsminder.

Der er i § 29f i museumsloven, lovbekendtgørelse nr. 358 af 11. april 2014, fastsat regler om, at der på fortidsminder og inden for en afstand af 2 meter fra dem ikke må foretages jordbehandling, gødes eller plantes.

Der må i henhold til naturbeskyttelsesloven, lovbekendtgørelse nr. 951 af 3. juli 2013, inden for 100 meter fra fortidsminder, der er beskyttet efter bestemmelserne i museumsloven, ikke foretages ændringer i tilstanden af arealet, herunder etableres hegn, placeres campingvogne og lignende. Forbuddet gælder ikke for sædvanlig hegning på jordbrugs-ejendomme og landbrugsmæssig drift bortset fra tilplantning. Forbuddet gælder endvidere ikke for fortidsminder, der ikke er synlige i terrænet, samt fortidsminder, der er nævnt i bilag 1 til loven.

Beskyttede sten- og jorddiger

Der er ingen bygninger, opbevaringsanlæg eller arealer der grænser op til "Beskyttede sten- og jorddiger".

Der er i § 29a i museumsloven, lovbekendtgørelse nr. 358 af 11. april 2014, fastsat regler om, at der ikke må foretages ændring i tilstanden af sten- og jorddiger og lignende.

For sten- og jorddiger og lignende, der er beskyttet som fortidsminder, gælder alene reglerne om fortidsminder.

Vurdering

Afstandskrav § 6

I henhold til § 6 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er etablering af anlæg samt udvidelser og ændringer af eksisterende husdyrbrug for mere end 3 dyreenheder, der medfører forøget forurening, ikke tilladt inden for eller i en afstand af mindre end 50 m fra 1) eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde, eller 2) områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål, eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

Etablering af anlæg samt udvidelser og ændringer af eksisterende husdyrbrug, der medfører forøget forurening, er heller ikke tilladt inden for en afstand af 50 m fra nabobeboelse.

Der foretages ingen ændringer/udvidelser inden for de nævnte afstandskrav. Det vurderes derfor, at ændringen overholder lovens krav.

Det fremgår af tabel 1, at alle afstandskrav, jf. § 6 i husdyrbrugloven, er overholdt.

Afstandskrav § 8

Hovedreglen er, at stalde og lign. samt gødningsopbevaringsanlæg for husdyrbrug for mere end 3 dyreenheder ikke må etableres inden for de i § 8 i husdyrbrugloven angivne afstande. Undtagelsen er, at hvor overholdelse af de i loven angivne afstandskrav ikke er mulig for husdyrbrug, kan kommunalbestyrelsen dispensere herfra og fastsætte vilkår til indretning og drift.

Det fremgår af husdyrbruglovens § 9, stk. 3, 1. pkt., at "Hvor overholdelse af de i § 8 nævnte afstandskrav ikke er mulig for husdyrbrug, kan kommunalbestyrelsen dispensere herfra og fastsætte vilkår til indretning og drift" og sidste pkt., at "Kommunalbestyrelsen skal fastsætte vilkår, som sikrer, at der ikke opstår forurening eller væsentlige gener".

Det fremgår af tabel 2, at afstandskravet til vejskel ikke er overholdt. Alle øvrige afstandskrav, jf. § 8 i husdyrbrugloven, er overholdt.

"Kalvehytter" overholder ikke afstandskravet på 15 m til offentlig til matr.nr. 700b Nolde, Burkal. Det er Aabenraa Kommune, som ejer matr.nr. 700b Nolde, Burkal

Aabenraa Kommune meddeler dispensation fra afstandskravet på 15 m til offentlig vej, Noldevej, matr.nr. 700 b Nolde, Burkal, så kalvehytterne kan etableres 9 m fra Noldevej, jf. § 9, stk. 3 i husdyrbrugloven.

Bygge- og beskyttelseslinier

Anlægget er ikke beliggende inden for bygge- eller beskyttelseslinier i forhold til kirke og fortidsminde, kyst, strand, klit, sø, å, lavbund, skov og diger.

Aabenraa Kommune vurderer endvidere, at ejendommen kan drives uden påvirkning af bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger mv., når gældende lovgivning i naturbeskyttelsesloven og museumsloven overholdes, og at det ikke er relevant at stille yderligere vilkår til dette.

5.2 Placering i landskabet

Redegørelse

Ejendommen er beliggende i det åbne land i landzonen.

Noldevej 22 ligger ud til Noldevej i Nolde. Landskabet omkring ejendommen er relativt fladt, og det er et typisk intensivt landbrugslandskab. Syd for ejendommen er Grønå med engareal på begge sider.

Anlægget ligger samlet, og den nye dybstrøelsesstald, kalvehytterne og de ny ensilagepladser ligger i tilknytning til det hidtidige bebyggelsesareal.

Der er beplantning ved Noldevej, dog ikke ud for kalvehytterne. Vest for ejendommen er der en beplantning i skel. Mod øst er der en beplantning i skel.

Bygninger er beskrevet i nedenstående tabel.

Tabel 3. Bygninger og materialevalg

Bygning	Grundplan	Bygnings-højde	Tag-hældning	Bygnings-materialer/farver	Anvendelse
Stuehus	-	-	-	-	Privat beboelse
Foderlade (B1)	Ca. 145 m ²	3,5 m i kip 3,0 m i benhøjde	20 ° mod vest 15 ° mod øst	Væg: grå stålplader Tag: grå eternittag	Opbevaring af mineraler mm.
Lade (B2)	Ca. 1440 m ²	7 m i kip 4,5 m benhøjde	20 °	Væg: grå stålplader Tag: grå eternittag	Maskiner og opbevaring af halm
Lade (B3)	Ca. 315 m ² + halvtag ca. 126 m ²	Ca. 5 m i kip Ca. 3,5 i benhøjde	20 ° Halvtag ca. 5 °	Væg: Muret op de nederste ca. 1,5 m i grå gasbeton. Resten er grå stålplader Tag: grå eternittag	Grovvarelager
Løsdriftsstald (S1 + S2)	Ca. 2595 m ²	S1: Ca. 6,5 m i kip Ca. 3,0 i benhøjde S2: Ca. 7,5 m i kip Ca. 3,0 i benhøjde	S1: 20 ° mod vest 15 ° mod øst S2: 20 ° mod vest 15 ° mod øst	Væg: grå stålplader og grå gardiner Tag: Grå eternittag	Sengestald med spalter, køer. Gyllen pumpes med traktorpumpe til gyllebeholderene.

Løsdriftsstald (S3)	Ca. 500 m ²	Ca.5 m i kip Ca. 3,5 i benhøjde	Ca. 20 °	Væg: grå stålplader og grå gardiner Tag: Grå eternittag	Der graves en beholder ned på det laveste sted (det sydvestlige hjørne af stalden). Denne forbindes med gyllesystemet i stald S1 og S2
Stald til goldkøer og kælvende kvier (S4+S5)	Ca. 790 m ²	Ca.5 m i kip Ca. 2,8 i benhøjde	20 °	Væg: gasbeton (hvid malet) Tag: aluminium (sølv, blankt)	S4:Dybstrølesstald med 8 bokse. Der er mulighed for tilkobling af afløb til eksisterende fortank. S5: sengestald med fast gulv. Gyllesystemet er tilkoblet fortank øst for stalden ved vaskepladsen.
Stald til kvier og kalve (S6+S7)	690 m ²	Ca.5 m i kip Ca. 3,5 i benhøjde	30 °	Væg: røde mursten Tag: Stålplader	S6:To dybstrølesbokse med småkalve pt. uden afløb. S7: Gammel bindestald som bruges til dybstrølesstald med afløb til ajlebeholder
Befæstet areal (betonplads)	Ca. 780 m ²	-	-	Grå beton	Bruges til køer, når stalden skal gøres ren.
Befæstet areal – vaskeplads (V1)	Ca. 252 m ²			Grå beton	Bruges til vask af maskiner
Befæstet areal med kalvehytter (K1)	Ca. 200 m ²	-	-	Grå beton	Kalvehytter. Gylle løber til spalter i løsdriftsstald
Gyllebeholder (G2)	1.150 m ³	2	-	Søstenselementer	Opbevaring af gylle
Gyllebeholder (G1)	2.552 m ³	2,5	-	Søstenselementer	Opbevaring af gylle
Plansiloanlæg (E1)	Ca. 2150 m ²	-	-	Grå beton	Opbevaring af ensilage
Plansiloanlæg (E3)	Ca. 1024 m ²	-	-	Grå beton	Opbevaring af ensilage
Plansiloanlæg (E4)	Ca.288 m ²	-	-	Grå beton	Opbevaring af ensilage
Møddingsplads	Ca. 180 m ²			Grå beton	Opbevaring af

(M1)					fast husdyrgødning
------	--	--	--	--	--------------------

Områder med landskabelig værdi

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Værdifulde kystlandskaber".

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Værdifulde landskaber".

Uforstyrrede landskaber

Alle bygninger og opbevaringsanlæg ligger inden for udpegningen "Uforstyrrede landskaber" (Kommuneplan 2009).

Alle bygninger og opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Større sammenhængende landskaber" (forslag til kommuneplan 2015).

Kulturhistoriske værdier og bevaringsværdige landsbyer

Der er ingen bygninger, opbevaringsanlæg eller arealer inden for udpegningen "Værdifulde kulturmiljøer".

Naturmæssige værdier

Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser

Der er ingen bygninger eller arealer inden for udpegningerne "Særlig næringsfattige naturarealer" (Kommuneplan 2009).

Der er ingen bygninger inden for udpegningerne "Naturområder" (Kommuneplan 2009), men følgende arealer ligger helt eller delvist inden for udpegningen: mark 305-0, 311-0, 312-0, 322-0, 323-0, 329-0, 329-1, 330-0, 330-2, 331-0, 335-0, 336-0, 338-0, 342-0 og 344-0.

Der er ingen bygninger inden for udpegningerne "Områder med naturinteresser" (Kommuneplan 2009), men følgende arealer ligger helt eller delvist inden for udpegningen: mark 307-0, 308-0, 309-0, 322-0, 322-1, 326-0, 326-1, 329-1, 335-0, 336-0, 337-0, 338-0, 339-0 og 342-0

Der er ingen bygninger inden for udpegningerne: "områder med særlige naturbeskyttelsesinteresser" (forslag til Kommuneplan 2015); men følgende arealer ligger helt eller delvist inden for udpegningen: 305-0, 311-0, 312-0, 322-0, 323-0, 329-0, 329-1, 330-0, 330-2, 331-0, 335-0, 336-0, 338-0, 342-0 og 344-0

Der er ingen bygninger inden for udpegningerne "Potentielle naturbeskyttelsesområder" (forslag til Kommuneplan 2015), men følgende arealer ligger helt eller delvist inden for udpegningen: mark 307-0, 308-0, 309-0, 322-0, 322-1, 326-0, 326-1, 329-1, 336-0, 337-0, 338-0, 339-0 og 342-0

Arealer udpeget jf. § 7 i lov om godkendelse af husdyrbrug

Der er ca. 2,1 km til det nærmeste udpegede § 7 areal. Det er et moseområde nordvest for anlægget.

Natura 2000

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde ligger ca. 400 m sydøst for ejendommen. Området er Natura 2000 område nr. 89 Vadehavet, herunder habitatområde nr. 90 Vidå med tilløb, Rudbøl Sø og Magisterkogen

Det nærmeste marine internationale naturbeskyttelsesområde ligger ca. 24 km vest for ejendommen. Området er Natura 2000 område 89 Vadehavet herunder habitatområde nr. 78 Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde og fuglebeskyttelsesområde nr. 60 Vidåen, Tøndermarsken og Saltvandssøen.

Beskyttede naturarealer (§ 3)

Der er ingen bygninger inden for udpegningen. Følgende arealer grænser op til eller ligger helt eller delvis inden for udpegningen "Beskyttede Vandløb": mark 203-0, 302-0, 303-0, 307-0, 308-0, 309-0, 316-0, 317-0, 322-1, 323-0, 325-0, 326-0, 326-1, 327-0, 329-1, 335-0, 336-0, 339-0, 341-0, 342-0, 344-0, 345-0 og 347-0 Og følgende areal grænser op til eller ligger helt eller delvis inden for udpegningen: "Beskyttede enge": mark 305-0, 311-0, 312-0, 322-0, 323-0, 329-0, 330-0, 330-2, 331-0, 334-0, 335-0, 336-0 og 338-0, "Beskyttede søer: mark 307-0 og 322-1

Områder hvor skovtilplantning er uønsket

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Skovtilplantning er uønsket".

Øvrige udpegninger

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningerne "Boligområder", "Blandet bolig- og erhvervsområder", "Centerformål", "Erhvervsområder", "Rekreative områder", "Offentlige formål", "Sommerhusområder".

Vurdering

Ejendommens beliggenhed ændres ikke i forhold til den gældende miljøgodkendelse. Ejendommen er beliggende i det åbne land i landzone. Øst for ejendommen ligger Burkal, der er en samlet bebyggelse. Naboejendommene mod henholdsvis øst og vest er landbrugsejendomme, som er noteret med landbrugspligt.

Landskabet omkring ejendommen er relativt fladt, og det er et typisk intensivt landbrugslandskab med få naturelementer. Der er spredt bebyggelse og marker med læhegn. Aabenraa Kommune har ikke udpeget § 7 arealer i umiddelbar nærhed af ejendommen.

Staldanlægget er synligt fra Noldevej.

Anlægget ligger samlet, og "dybstrøelsesstald", "kalvehytter", ensilagesiloerne ligger i tilknytning til det hidtidige bebyggelsesareal.

Byggeriet vurderes at være erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens fortsatte drift og udvikling som en ejendom med en effektiv og rationel mælkeproduktion.

6 Husdyrhold, staldanlæg og drift

6.1 Husdyrhold og staldindretning

6.1.1 Generelt

Redegørelse

Dyreholdet består af malkekøer, opdræt og småkalve af tung race.

Det nedskrevne dyrehold fremgår af nudrift af nedenstående tabel sammen med det ansøgte dyrehold.

Tabel 4. Dyreholdet i ansøgt drift – uddrag fra husdyrgodkendelse.dk

Staldnavn	Godk. pligtig renovering	Staldsystem kode	Nudrift/ansøgt	Antal dyr	Antal Stipladser	Evt. vægt (kg)/alder (mdr.)		Evt. mælkeydelse (EKM) /ændret fravænningsvægt i alt per årso*	Antal DE
						Ind	Ud		
Løsdriftsstald	Nej	KvMa08	Nudrift	200	0			9517,00	266,67
			Ansøgt	190	0			11000,00	276,21
		KvKs08	Nudrift	181	0	6,00	26,00		84,76
			Ansøgt	135	0	6,00	26,00		63,22
Kalvestald	Nej	KvSm01	Nudrift	55	0	0,00	6,00		14,86
			Ansøgt	25	0	0,00	6,00		6,76
		KvTk01	Nudrift	120	0	40,00	60,00		1,57
			Ansøgt	100	0	40,00	60,00		1,31
Goldkøer + kælvende kvier	Nej	KvMa09	Nudrift	16	0			9517,00	21,33
			Ansøgt	10	0			11000,00	14,54
		KvKs09	Nudrift	12	0	26,00	27,00		7,64
			Ansøgt	10	0	26,00	27,00		6,37
		KvMa03	Nudrift	10	0			9517,00	13,33
			Ansøgt	10	0			11000,00	14,54
Kalvehytter	Ja	KvSm01	Nudrift	0	0	0,00	6,00		0,00
			Ansøgt	25	0	0,00	6,00		6,76
Dybstrølesstald	Ja	KvKs09	Nudrift	0	0	6,00	27,00		0,00
			Ansøgt	20	0	6,00	27,00		9,52
Sum			Nudrift						410,16
			Ansøgt						399,22
Ændring alle produktioner:									-10,95

Det fremgår af ovenstående, at følgende staldafsnit ændres:

”Kalvehytter” er en plads til kalvehytter med dybstrøelse (hele arealet).

”Dybstrølesstald” er en ny tilbygning til eksisterende stald til kvier med dybstrøelse i hele arealet. Kvierne kan gå op i et afsnit i løsdriftsstalden.

Staldene forventes renoveret 35 år efter, at de er bygget eller totalrenoveret. Der sker en løbende vedligeholdelse af inventaret og bygningerne.

Tabel 5. Dyreholdets placering i staldsystemer i ansøgt drift – uddrag fra husdyrgodkendelse.dk

Staldsystem kode	Navn på dyretype og staldsystem	Nudrift/ansøgt	Antal dyr	Antal DE
KvMa08	Malkeko, tung race, Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Nudrift	200	266,67
		Ansøgt	190	276,21
KvKs08	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Nudrift	181	84,76
		Ansøgt	135	63,22
KvSm01	Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	Nudrift	55	14,86
		Ansøgt	50	13,51
KvTk01	Tyrekalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	Nudrift	120	1,57
		Ansøgt	100	1,31
KvMa09	Malkeko, tung race, Dybstrøelse (hele arealet)	Nudrift	16	21,33
		Ansøgt	10	14,54
KvKs09	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Dybstrøelse (hele arealet)	Nudrift	12	7,64
		Ansøgt	30	15,89
KvMa03	Malkeko, tung race, Sengestald med fast gulv	Nudrift	10	13,33
		Ansøgt	10	14,54

Vurdering

Det er Aabenraa Kommunes vurdering, at produktionen kan betragtes som kontinuerlig. Det vurderes endvidere, at der kan tillades udsving i produktionen hen over året. Det er dog forudsat, at det samlede antal dyreenheder beregnet efter de til enhver tid gældende omregningsfaktorer eller geneafstande for lugt ikke øges i forhold til denne godkendelse.

6.1.2 BAT staldteknologi

Redegørelse

Miljøstyrelsen udsendte den 31. maj 2011 vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) med konventionel produktion af malkekvæg (gyllebaserede staldsystemer), og Miljøstyrelsen udsendte den 6. februar 2012 et supplement om emissionsgrænseværdier for konventionel produktion af svin og malkekvæg uden for gyllesystemer.

De vejledende emissionsgrænseværdier for forureningsparameteren ammoniak gælder for hele anlægget. Anlægget skal forstås i overensstemmelse med husdyrgodkendelseslovens definition. Det vil sige, at anlægget omfatter husdyrhold, stald samt lager. Og det omfatter både det eksisterende anlæg og etableringer, udvidelser og ændringer af anlægget.

Emissionsgrænseværdierne er indtil videre kun af vejledende karakter. Det betyder, at det fortsat er Aabenraa Kommunes ansvar at sikre, at der bliver foretaget en vurdering af, hvorvidt ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af BAT og i den forbindelse fastsætte nødvendige og relevante vilkår herom i godkendelsen.

Det er Miljøstyrelsens klare opfattelse, at kommunalbestyrelsen har sikret sig, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af BAT ved ansøgninger, såfremt kommunalbestyrelsen foretager sig følgende:

- anvender de vejledende emissionsgrænseværdier for ammoniak og i vurderingen i godkendelsen begrundes, hvorfor de af ansøger valgte teknikker og teknologier lever op til, hvad der er opnåeligt ved anvendelse af BAT, og
- fastsætter vilkår til de teknikker og teknologier, som ansøger har valgt.

Ansøgningen er første gang indsendt til Aabenraa Kommune den 9. juli 2015.

Vurdering

I det følgende er de enkelte stalde beskrevet og vurderet i henhold til denne miljøgodkendelse.

"Løsdriftsstald"

Redegørelse

Eksisterende stald. Stalden ændres ikke. Det samlede antal malkekøer reduceres fra 200 stk. til 190 stk. årskøer og årsopdræt reduceres fra 181 stk. til 135 stk. årsopdræt (6-26 mdr.). Staldsystemet er sengestald med spaltes (kanal, bagskyl eller ringkanal). Stalden forventes at skulle renoveres om 35 år.

Vurdering

Stalden ændres ikke. Det vurderes, at stalden har en restlevetid, der er længere end retsbeskyttelsesperioden. Der er derfor ikke udarbejdet en plan for renovering af stalden og indførelse af anden BAT-teknologi. Aabenraa Kommune vurderer, at stalden skal betragtes som en eksisterende stald og med de ammoniakemissionsgrænseværdier, der gælder for sengestalde med spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal) til malkekøer og opdræt.

"Kalvestald"

Redegørelse

Eksisterende stald. Stalden ændres ikke. Antallet af småkalve reduceres fra 55 stk. til 25 stk. årsopdræt (0-6 mdr.) og antallet af tyrekalve reduceres fra 120 stk. til 100 stk. prod. tyrekalve (40-60 kg). Hele stalden er med dybstrøelse. Stalden forventes at skulle renoveres om 35 år.

Vurdering

Stalden ændres ikke. Det vurderes, at stalden har en restlevetid, der er længere end retsbeskyttelsesperioden. Der er derfor ikke udarbejdet en plan for renovering af stalden og indførelse af anden BAT-teknologi. Aabenraa Kommune vurderer, at stalden skal betragtes som en eksisterende stald og med de ammoniakemissionsgrænseværdier, der gælder for dybstrøelses (hele arealet) til årsopdræt under 6 mdr. og tyrekalve.

"Goldkøer + kælvende kvier"

Redegørelse

Eksisterende stald til køer og opdræt. Stalden ændres ikke. Staldsystemet er dybstrøelse i en del af arealet og sengestald med fast gulv i en del af arealet. Antallet af malkekøer i dybstrøelse reduceres fra 16 stk. årskøer til 10 stk. årskøer, og antallet af årsopdræt (26-27 mdr.) ændres fra 12 stk. til 10 stk. Antallet af malkekøer i sengestald med fast gulv ændres ikke (10 stk.). Stalden forventes at skulle renoveres om 35 år.

Vurdering

Stalden ændres ikke. Det vurderes, at stalden har en restlevetid, der er længere end retsbeskyttelsesperioden. Der er derfor ikke udarbejdet en plan for renovering af stalden og indførelse af anden BAT-teknologi. Aabenraa Kommune vurderer, at stalden skal betragtes som en eksisterende stald og med de ammoniakemissioner, der gælder for stalde med dybstrøelse (hele arealet) til opdræt (6-27 mdr.) og malkekøer, samt for sengestalde med fast gulv til malkekøer

"Kalvehytter"

Redegørelse

Nyt areal til kalvehytter til opdræt (0-6 mdr.). Kalvehytterne er med dybstrøelse (hele arealet). Staldsystemet/hytterne er valgt primært på grund af hensynet til dyrevelfærd.

Vurdering

Det vurderes, at pladsen/stalden har en restlevetid, der er længere end retsbeskyttelsesperioden. Der er derfor ikke udarbejdet en plan for renovering af stalden og indførelse af anden BAT-teknologi. Aabenraa Kommune vurderer, at pladsen/stalden skal betragtes som en ny stald, og med de ammoniakemissionsgrænseværdier, der gælder for en stald til opdræt (0-6 mdr.).

"Dybstrøelsesstalde"

Redegørelse

Ny stald til årsopdræt. Staldsystemet er dybstrøelse (hele arealet). Stalden forventes at skulle renoveres om 35 år.

Vurdering

Det vurderes, at stalden har en restlevetid, der er længere end retsbeskyttelsesperioden. Der er derfor ikke udarbejdet en plan for renovering af stalden og indførelse af anden BAT-teknologi. Aabenraa Kommune vurderer, at stalden skal betragtes som en ny stald og med de vejledende ammoniakemissionsgrænseværdier, der gælder stalde med dybstrøelse (hele arealet) til opdræt (6-27 mdr.).

Virkemidler

Der anvendes skrabning af spalterne i stald "Løsdriftsstald". Der stilles vilkår om, at spalterne skal skrubes mindst hver 4. time, og at robotskraberne skal skrabe mindst 3.840 m² hos køerne i døgnet og 2.436 m² i døgnet hos kvierne, samlet 6.276 m² i døgnet.

BAT- emissionsniveau

Det fremgår af Miljøstyrelsens udtalelser om krav til anvendelse af BAT, at hensigten ikke er, at virksomheden skal pålægges en bestemt løsning, idet BAT-betragtningen vedrører forureningsniveauet. Ifølge ansøgningen reduceres ammoniakfordampningen ved brug af skrabning af spaltegulve.

Natur- og Miljøklagenævnet har tidligere skrevet om anvendelse af BAT:

"Anvendelse af BAT i det ansøgte projekt

Det følger af nævnets praksis, at Miljøstyrelsens "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)" i sager efter husdyrbruglovens §§ 11 og 12 skal anvendes ved vurderingen af, om ammoniakemissionen fra husdyrbrugets anlæg begrænses mest muligt ved anvendelse af BAT.

Ved fastsættelse af en emissionsgrænseværdi for det samlede anlæg skal der ifølge vejledningen udregnes emissionsgrænser for henholdsvis nye og eksisterende dele af (stald)anlægget. Summen af disse emissionsgrænser udgør emissionsgrænseværdien for det samlede anlæg, som skal overholdes af husdyrbruget."

Ansøger har på baggrund af Natur- og Miljøklagenævnets afgørelser og de vejledende emissionsgrænseværdier for malkekøer beregnet husdyrbrugets samlede maksimale ammoniakemission for de enkelte anlæg og dyregrupper.

BAT-niveauet er ved anvendelse af Miljøstyrelsens vejledninger beregnet til 3.006,07 kg N/år, jf. nedenstående tabel. Formlerne til beregning af vægtkorrekktionerne fremgår af normtal 2014.

Tabel 6. BAT-beregning. Ammoniakemission fra eksisterende staldafsnit og fra det samlede anlæg

StaldID ST	Stald kode	Ny Eks.	Art/type	Antal	Vejl. NH ₃		Vægt/alder			NH ₃ emission Kg N/år
					grænsev.	Standard	Ind	Ud	Faktor	
Løsdriftsstald	KvMa08	eks.	årskøer	190	9,8	1			1,0000	1.862,00
Løsdriftsstald	KvKs08	eks.	årskvier	135	5,36	6-27	6	26	0,9822	710,73
Kalvestald	KvSm01	eks.	årskøer	25	1,98	0-6	0	6	0,9989	49,45
Kalvestald	KvTk01	eks.	tyrekalve	100	0,82	40-220	40	60	0,0794	6,51
Goldkøer	KvMa09	eks.	årskøer	10	10,04	1			1,0000	100,40
Goldkøer	KvKs09	eks.	årskvier	10	3,15	6-27	26	27	1,3350	42,05
Goldkøer	KvMa03	eks.	årsmåke	10	11,8	1			1,0000	118,00
Kalveytter	KvSm01	ny	årsmåke	25	1,89	0-6	0	6	0,9989	47,20
Dybstrøelsesstald	KvKs09	ny	årskvier	20	3,49	6-27	6	27	0,9990	69,73
BAT-krav				525						3.006,07
Samlede emission fra anlæg, jf. skema:				79080	ver.: 3					2.757,99
BAT-krav - samlet emission fra anlæg										248,08
BAT-kravet er opfyldt										

Det fremgår af ansøgningen, at den samlede ammoniakemission fra anlægget er 2.757,99 kg N/år, jf. nedenstående tabel.

Tabel 7. Ammoniaktab – uddrag fra husdyrgodkendelse.dk

Staldnavn	Kode for staldsystem	Ammoniak- tab fra reference staldsystem (kgN/år)	Ammoniak- tab fra valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (%)	Effekt af miljø- teknologi (kgN/år)	Effekt af foder- optimering m.m. (kgN/år)	Effekt af miljøtiltag lager (kgN/år)	Faktisk ammoniak- tab fra stald og lager (kgN/år)
Løsdriftsstald	KvMa08	2002,86	2478,56	-475,70	-23,75%	0,00	0,00	0,00	2478,56
		1902,71	2354,63	-451,92	-23,75%	499,50	208,83	0,00	1646,31
	KvKs08	956,82	1133,06	-176,24	-18,42%	0,00	0,00	0,00	1133,06
		713,65	845,10	-131,45	-18,42%	179,27	-3,82	0,00	669,64
Kalvestald	KvSm01	0,00	103,83	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	103,83
		0,00	47,20	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	47,20
	KvTk01	0,00	7,84	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	7,84
		0,00	6,53	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	6,53
Goldkøer + kælvende kvier	KvMa09	0,00	161,59	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	161,59
		0,00	101,00	0,00	0,00%	0,00	11,64	0,00	89,36
	KvKs09	0,00	57,55	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	57,55
		0,00	47,96	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	47,96
KvMa03	100,14	149,32	-49,18	-49,11%	0,00	0,00	0,00	149,32	
	100,14	149,32	-49,18	-49,11%	0,00	17,31	0,00	132,01	
Kalveytter	KvSm01	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		0,00	47,20	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	47,20
Dybstrøelsesstald	KvKs09	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		0,00	71,78	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	71,78
Sum	Nudrift	3059,82	4091,75	-701,12		0,00	0,00	0,00	4091,75
	Ansøgt	2716,50	3670,72	-632,55		678,77	233,96	0,00	2757,99

Samlet vurdering af alle etableringer

I henhold til § 26, stk. 2 i husdyrbrugloven skal kommunen foretage en samlet vurdering af alle etableringer, udvidelser eller ændringer foretaget siden den 1. januar 2007 på husdyrbruget, inklusiv bedriftens arealer, dog højst over en 8-årig periode.

Denne miljøgodkendelse er den første godkendelse efter husdyrbrugloven. Dermed er godkendelsen også en samlet vurdering.

Samlet BAT-vurdering

Aabenraa Kommune har ved anvendelse af Miljøstyrelsens vejledninger beregnet, at BAT-niveauet er 3.006,07 kg N/år.

Det fremgår af ansøgningen, at det faktiske ammoniaktab fra stald og lager falder fra 4.092 til 2.758 kg N/år.

Aabenraa Kommune vurderer, at det ansøgte projekt med de stillede vilkår om skrabning af spalterne mindst hver 4. time i staldene "Løsdriftsstald" opfylder alle krav om BAT-staldteknologi for at reducere ammoniakemissionen fra anlægget.

6.2 Ventilation

Redegørelse

Der er naturlig ventilation i alle stalde. Med naturlig ventilation er der sikret et stort luftskifte, hvilket betyder, at staldgulvene er forholdsvis tørre, hvilket betyder en lavere koncentration af ammoniak og lugt.

Tabel 8. Ventilation – uddrag fra husdyrgodkendelse.dk

Staldnavn	Naturlig ventilation	Drifts effekt (%)	Driftstimer pr. år	Højde på afkast
Løsdriftsstald	Ja	0,00%	0,00	0,00
Kalvestald	Ja	0,00%	0,00	0,00
Goldkøer + kælvende kvier	Ja	0,00%	0,00	0,00
Kalvehytter	Ja	0,00%	0,00	0,00
Dybstrøelsesstald	Ja	0,00%	0,00	0,00

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at naturlig ventilation er BAT. Det er energibesparende og man undgår støjgener. Denne form for ventilation anses for den bedst mulige for dyrevelfærd og minimering af lugtgener. Der stilles ingen vilkår.

6.3 Fodring

6.3.1 Generelt

Redegørelse

Der er på ansøgningstidspunktet ikke pålagt ejendommen restriktioner i forhold til fodring.

I nudrift er der ikke indtastet oplysninger, hvorved husdyrgodkendelse.dk beregner på baggrund af normalt.

Der anvendes ikke foderkorrektionsmidler som virkemiddel til reduktion af ammoniakemissionen i ansøgt drift.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der med den nuværende og planlagte fodring ikke sker en væsentlig påvirkning af omgivelserne.

6.3.2 BAT foder

Redegørelse

Der er på ansøgningstidspunktet (nudrift) ikke pålagt ejendommen restriktioner i forhold til fodring. I nudrift er der derfor ikke indtastet oplysninger, hvorved www.husdyrgodkendelse.dk beregner på baggrund af normalt. Ejendommen er ikke pålagt foderkorrektionsmidler i ansøgt drift.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at det er forureningsforbyggende (BAT) at gennemføre en effektiv fodring til reduktion af udskillelsen af kvælstof og fosfor ved at sikre, at foderets indhold af næringsstoffer modsvarer dyrenes behov, og at næringsstofferne er letoptagelige.

Aabenraa Kommune vurderer, at det anvendte normniveau på 172,0 gram råprotein pr. foderenhed til malkekøer er med til at overholde BAT for råprotein, som angivet i Miljøstyrelsens "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)".

Aabenraa Kommune vurderer, at husdyrbruget overholder BAT for fosfor som angivet i Miljøstyrelsens "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)".

Aabenraa Kommune vurderer endvidere, at det er BAT, at der skal udarbejdes foderplaner for at sikre, at der er fokus på fodereffektiviteten, således at ammoniakemissionen, samt kvælstof- og fosforemissionerne i øvrigt begrænses mest muligt.

Aabenraa Kommune vurderer samlet, at projektet med de stillede vilkår lever op til kravet om BAT inden for fodring.

6.4 Opbevaring og håndtering af foder og ensilage

Redegørelse

Ensilage opbevares i plansiloer og markstak. Der er to siloer på 12 t til kraftfoder (ca. 8 meter høje). Disse er placeret på løsdriftstaldens venstre side. I foderladen er der plansiloer, hvori løst foder opbevares.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at opbevaring og håndtering af foder og ensilage opfylder kravene om BAT.

6.5 Rengøring af stalde og god staldhygiejne

Redegørelse

Ved behov med højtryksrensere.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at en generel god staldhygiejne, herunder at sengebåse og lignende samt foderarealer holdes tørre, at dyrene holdes rene, at støv- og smudsbelægning i staldene fjernes, og at fodringssystemer holdes rene kan have en vis betydning for lugtgener fra staldanlæg. Kommunen vurderer endvidere, at en generel god staldhygiejne med fjernelse af gødnings- og foderrester kan være med til at forebygge en eventuel flueplage.

Aabenraa Kommune stiller vilkår om god staldhygiejne for at sikre, at der til stadighed opretholdes en god staldhygiejne.

6.6 Energi- og vandforbrug

6.6.1 Generelt

Redegørelse

Ansøger har oplyst

Tabel 9. Forbrug af vand og energi

	Forbrug vand (m ³)	Bemærkning	Forbrug energi (kwh)	Dieselolie (l)	Bemærkning
Miljøgodkendelse	15.500		127.500		
2012	6.502	Kun drikkevand og vaskevand til robotter – derudover er der egen boring hvorfra der hentes vand til rengøring, markvanding mm.	212.710	17.118	Robotterne bruger noget mere strøm end forventet.
2013	8.530		242.454	41.508	
2014	7.889		216.928	29.960	

Gennemsnittet af de tre år (2012-2014) er 7.640 m³ vand. Autoriseret el-installatør laver mindst hver 5 år et gennemsyn af ejendommens elinstallationer.

Ventilationssystemet er beskrevet i afsnit 6.2.

Ejendommen forsynes med vand fra egne drikkevands- og markboringer.

På ejendommene anvendes vand til drikkevand, vask af malkeanlæg og stald samt vask af maskiner. Derudover anvendes vand til markvanding og sprøjtning.

Vurdering

Det kan ud fra normtal for elforbrug beregnes, at det årlige elforbrug til køerne er ca. 162.895 kWh/år og til opdrættet ca. 16.208 kWh/år, i alt 179.103 kWh/år. Aabenraa Kommune stiller vilkår om reaktion, hvis elforbruget stiger med mere end 10 % i forhold til 179.103 kWh/år til dyreholdet.

Det kan ud fra normtal for vandforbrug til dyreholdet beregnes, at det årlige drikkevandsforbrug inkl. vandspild og vand til rengøring og vask af stalde og malkerum er ca. 9.690 m³. Værdierne er beregnet efter Håndbog for kvæghold, og de er inkl. drikkevandsspild og staldrengøring. Ansøgers angivelse af vandforbrug til vask af maskiner skal lægges til. Aabenraa Kommune stiller vilkår om reaktion, hvis vandforbruget stiger med mere end 10 % i forhold til 9.690 m³/år til dyreholdet.

Aabenraa Kommune vurderer, at der er taget de nødvendige tiltag til vand- og energibesparelser. Det skal bemærkes, at det angives i kilderne til beregning af normtallene, at der kan være betydelige variationer, og at de ansøgt mængder er skønnede. Der stilles vilkår om forbrug og reaktion, hvis forbruget overstiger 10 % af norm-niveau til dyreholdet.

6.6.2 BAT energi- og vandforbrug

Redegørelse

Vandbesparende foranstaltninger:

- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- Vandforbruget registreres.
- Der bruges vand til forkøling af mælken. Vandet opsamles og genbruges til vask af stald.
- Sparreprogram (vekselvask) af malkeanlæg

- Der er opsat flydere i drikkekar, hvilket er med til at sikre et stabilt vandtryk. Hermed opnås begrænset drikkespild og bedre vandoptagelse.
- Staldene kontrolleres dagligt og der udføres småreparationer med det samme eller tilkaldes service, hvis der er behov for det.

Energibesparende foranstaltninger:

- Der er naturlig ventilation i staldene, så der bruges ikke energi til dette.
- Der er forkøler på malkeanlægget (køler med isvand). Dermed "trækkes" varmen fra mælken, og anvendes til bl.a. til opvarmning af brugsvand som bruges til vaskvand. Dermed anvendes mindre energi til nedkøling af mælk, og mindre energi til opvarmning af vand.
- Der forventes at være mindre dieselforbrug ved foderhåndtering, når alt grovfoderet kan opbevares på fast bund og mere samlet, og traktor osv. ikke skal køre ud i marken.
- LED- lamper i 2/3 af belysningen. De resterende pærer skiftes også fremadrettet til LED.
- Der er frekvensstyrede vakuumpumper på malkeanlægget
- Med udvidelsen vil produktionsanlægget bygge på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter, og der vil løbende blive indhentet opdateret viden, med henblik på forbedringer der lever op til nutidens miljøkrav. Herunder vil der ved løbende udskiftninger blive undersøgt om der

Vurdering

Renere teknologi sigter blandt andet på at minimere forbrug af energi og vand pr. produceret enhed.

For at forbedre den generelle miljømæssige drift ift. ressourcer er BAT følgende:

- At man gennemgår bedriften med henblik på besparelse på el-forbrug og andre energikilder, evt. sammen med sit energiselskab. Ved jævnlig aflæsning af energimålere kan man hurtigt danne sig et overblik over energiforbruget og samtidig sikre sig mod uforudsete udgifter. Alene ved at forholde sig kritisk til forbruget kan man erfaringsmæssig opnå besparelser på op mod 5-10 % af årsforbruget.
- At man fører regnskab over forbrug af vand og energi pr. produceret enhed.
- At vandingssystemet vedligeholdes således, at vandspild undgås.
- At der anvendes energibesparende belysning.
- At evt. lækager repareres hurtigst muligt.
- At man til stadighed renholder og vedligeholder anlæg og maskiner således, at de altid fungerer optimalt.

Aabenraa Kommune vurderer, at husdyrbruget med de beskrevne foranstaltninger til reduktion af energi- og vandforbrug lever op til BAT-kravene i EUs BREF-note.

Aabenraa Kommune stiller vilkår om, at der på husdyrbruget skal føres egenkontrol med husdyrproduktionens el- og vandforbrug.

6.7 Spildevand samt tag- og overfladevand

Redegørelse

Spildevand fra stalde og lignende:

- Drikkevandsspild.
- Restvand i form af mælkerumsvand, vand fra vask af produkter fra husdyrhold, foderrekvisitter og lignende fra almindelig landbrugsdrift samt vand fra vask af stalde.

Vandmængderne er indregnet i den producerede mængde gylle.

Spildevand fra befæstede arealer:

- Møddingsaft samt det regnvand, der falder på møddingspladsen.
- Ensilagesaft og restvand fra ensilagesiloer.

- Vand fra vask af traktorer og markredskaber, herunder sprøjter og gødningsredskaber samt det regnvand, der falder på vaskepladsen.
- Regnvand blandet med rester af husdyrgødning og ensilagesaft fra befæstede arealer.
- Regnvand fra øvrige befæstede arealer.

Der er i afsnit 7.2.1 om opbevaring af flydende husdyrgødning og ensilagesaft redegjort for, at det regnvand, der falder på møddingsplads M1 og føres til separat beholde.

Spildevand fra produktionen, fra rengøring i bygninger, malkeanlæg, samt drikkevandsspild afledes til gyllebeholder og udbringes i overensstemmelse med husdyrgødningsbekendtgørelse.

Overfladevand og vand fra tage afledes til dræn.

I forbindelse med lovliggørelse af de 2 ensilagesiloer etableres en beholder til overfladevand fra plansiloerne. Dette sprinkles ud på de omkringliggende marker efter gældende regler.

Vandet fra ensilageplads (E1) samles i en ny pumpebrønd (12 m³) på hjørnet af løsdriftsstalden (S3). Den eksisterende pumpebrønd bruges fremadrettet som sandfang. Herfra pumpes vandet over i samlebrønd (ca. 10 m³) ved lade (B2) med en 900 W dykpumpe (14, m³/h). Vandet fra ensilageplads (E3) ledes til samlebrønd ved lade (B2). Vandet fra ensilageplads (E4) ledes ligeledes til samlebrønd ved lade (B2) via rørledning med fald. Fra samlebrønden ved lade (B2) pumpes alt vandet ud på marken nord for ejendommen med en ny pumpe (4 kW/16 m³/h). Sprinkleranlægget placeres ca. 400 m nord for ejendommen. Det er desuden muligt at pumpe til gyllesystemet via eksisterende rørledning.

Ansøger har udarbejdet en afløbsplan, bilag 1.3, der viser afløbsforhold og spildevandsanlæg.

Vurdering

Kommunen forventer, at der fremover vil kunne falde ca. 1.100 mm regn pr. år på bebyggelsesarealet, jf. Miljøstyrelsens hjemmeside klimatilpasning.dk.

Kommunen har i afsnit 7.2 vurderet, at det regnvand, der falder på "Kalveplads" og "Betonplads" ledes til "Løsdriftsstald" og videre til gyllebeholderne "2225 m³" og "1160 m³", jf. bilag 1.3.

Aabenraa kommune vurderer, at ensilagesaft og restvand fra "Plansilo (E1)", "Plansiloanlæg (E3)" og "Plansiloanlæg (E4)" skal føres til separat beholder, hvorfra det enten bliver sprinklet ud eller føres til "Fortank (F1)", jf. bilag 1.3.

Kommunen vurderer, at der typisk i månederne november, december og januar vil være perioder, hvor det ikke er muligt at udsprinkle restvandet. Der er etableret overløb til fortank/gyllebeholderne, da beholderen så kan tømmes så ofte, så der ikke sker overløb, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle regler.

Udledning af tagvand samt overfladevand fra ubefæstede og befæstede arealer til vandløb, faskine eller terræn til nedsivning til jorden kræver en forudgående tilladelse fra Aabenraa Kommunes spildevandsgruppe. Spildevandsgruppen er ikke blevet orienteret. Godkendelsen kan ikke lovligt udnyttes uden forudgående tilladelse fra spildevandsgruppen. Det er driftsherrens ansvar at fremsende de nødvendige ansøgninger.

Aabenraa Kommune har stillet de nødvendige vilkår.

Aabenraa Kommune vurderer samlet, at de stillede vilkår sammen med husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle regler samt de nødvendige spildevandstilladelser vil sikre, at

bortledning af spildevand samt tag- og overfladevand ikke vil medføre forurening af miljøet.

6.8 Kemikalier og medicin

Redegørelse

Pesticider og kemikalier opbruges og evt. kemikalieaffald afleveres tilbage til forhandler.

Virksomhedens medicinaffald, veterinært affald m.v. opbevares utilgængeligt for uvedkommende.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at håndtering af kemikalier og medicin ikke vil medføre forurening eller gener.

6.9 Affald

6.9.1 Generelt

Redegørelse

Ejendommen er tilknyttet Henning Sejers Containerservice. Der er to containere på 400 l. Den ene er placeret i løsdriftsstalden (S1), og den anden er placeret i laden vest for løsdriftsstalden (B3). De tømmes hver 14. dag. Der er desuden en stor container på 7.000 l til plastikfolie. Denne er placeres mellem plansiloanlægget E1 og E3, jf. situationsplan og tømmes efter behov.

Tabel 10. Affald

Affaldstype	Opbevaringssted	Mængder pr. år	EAK-kode
Farligt affald			
Spildolie	I tønde. Værksted på naboejendommen – Noldevej som også ejes af Lorens-Peter Petersen → maskinhandler tager med retur ved service	200 liter	13.02.08
Olietromle	Værksted på naboejendommen → maskinhandler tager med retur ved service	2 stk.	15.01.04
Olie- og brændstoffiltre	Værksted på naboejendommen → maskinhandler tager med retur ved service	15 stk.	16.01.07
Blyakkumulatorer	Værksted på naboejendommen → maskinhandler tager med retur ved service	1 stk.	16.06.01
Rester af bekæmpelsesmidler	Kemikalierum	Opbruges	02.01.05
Spraydåser	Servicerum → forhandler tager med retur	20 stk.	16.05.04

Kanyler i særlig beholder	Plastbeholder eller kanyleboks i Servicerum → dyrlæge tager med retur	50 stk.	18.02.02
Tørbatterier – NiCd	Servicerum → genbrug	2 stk.	20.01.33
Tørbatterier – Kviksølv	Servicerum → genbrug	10 stk.	20.01.33
Lysstofrør og elsparepærer	Servicerum → genbrug forhandler	10 stk.	20.01.21
Tomme medicinglas	Servicerum /dyrelæge tager med retur	50 stk.	Afhængig af indhold
Andet affald:			
Tom emballage (papir/pap)	Container til erhvervsaffald	100 kg	15.01.01
Tom emballage (plast)	Container til erhvervsaffald	100 kg	15.01.02
Bigbags af PE-plast	Container til erhvervsaffald	200 kg	15.01.02
Europaller og éngangspaller af træ	Europaller sendes retur. Éngangspaller til container til erhvervsaffald	100 stk. 50 stk.	15.01.03
Overdækningsplast	Halvtag vest på løsdriftsstald	3000 kg	02.01.04
Jern og metal	Halvtag vest på løsdriftsstald. Skrothandler henter ved behov.	200 kg	02.01.10
Diverse brændbart	Containere til erhvervsaffald	2 stk. container af 400 liter	Afhængig af indhold
Pap	Beholder Servicerum → genbrug	5 kg	20.01.01
Papir	Beholder Servicerum → genbrug	5 kg	20.01.01
Glas	Beholder lade → genbrug	10 stk.	20.01.02
Døde dyr	På befæstet areal med overdækningskappe – pladsen er placeret op mod Noldevej.	Ca. 20 dyr	01.01.02

Fast affald vil typisk inkludere elementer som tomemballage fra vaskemidler, skyllemidler, foderminerale, pattesalve, mælkefiltre, gummihandsker, plasthandsker, vat, papir, pap og plast emballage, overdækningsplast, lysstofrør, elpærer, papir, medicinrester, emballage fra medicin og andre medikamenter (ormekur, fluestrips osv.) Affald vil typisk kunne opdeles i nedenstående:

- 19.00 Forbrændingseget
- 23.00 ikke forbrændingseget
- 50.00 Papir og pap
- 51.00 Glas
- 52.00 Plast (EA-kode 02 01 04)(afdækningsplast og indpkningsplast)
- 52.06 PVC
- 56.20 Jern og metal

Det er dog ikke muligt at opgøre mængderne, da det over den 8-årige godkendelsesperiode vil afhænge af mange variable lige fra klima, udbytter i marken, sygdom i besætning, modernisering af produktionen eller leverandørsift af produkter anvendt i produktionen.

Affald opbevares og bortskaffes efter kommunens regulativer.

Der foretages ikke afbrænding af affald på ejendommen. Det gælder dog ikke afbrænding af affald, der er tilladt i medfør af kommunernes affaldsregulativ (haveaffald og skovaffald)

Olie og kemikalieaffald:

Olieaffald afleveres på kommunal modtagerstation eller Dansk Olieaffald. Det oplagres i 200 l tønde i maskinhuset på naboejendommen.

Pesticider og kemikalier opbruges og evt. kemikalieaffald afleveres tilbage til forhandler.

Døde dyr opbevares på befæstet areal med overdækningskappe – pladsen er placeret op mod Noldevej. Dyrene placeres så de ikke er synlige fra vejen, jf. bilag 1.2. Afhentning til DAKA sker efter behov, ca. hver 14. dag.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at opbevaring, håndtering og bortskaffelse af affald ikke vil medføre forurening eller gener.

6.9.2 BAT affald

Redegørelse

Affaldsproduktionen registreres, og dokumentation for afleveret affald gemmes. Affaldsmængden minimeres ved at være omhyggelig i den daglige drift.

Vurdering

Som led i udførelse af godt landmandskab, anses korrekt tilrettelæggelse af bortskaffelse af produkter og spild for BAT, jf. BAT – grundlaget (EUs BREF-note for intensiv fjerkræ- og svineproduktion over en vis størrelse).

Det er BAT at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over evt. indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen. Derfor skal driftsherren føre registrering over affaldsproduktionen (i form af f.eks. kvitteringer og fakturaer fra godkendt vognmand) samt at bortskaffelsen skal ske i overensstemmelse med Kommunens affaldsregulativ.

Aabenraa Kommune vurderer ud fra ovennævnte redegørelse, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets drift i forbindelse med håndtering af affald.

6.10 Olie

Redegørelse

Der er kun en fyringsolietank og dieseltank på ejendommen. Påfyldningen sker tæt ved tanken og på fast bund.

Tabel 11. Olietanke

Olietanke:	Volumen	Fremstillingsår	Tanknr.	Godkendelsesnr.
Fyringsolietank	1.200 l	1997	-	-
Dieselolietank	-	-	-	-

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at opbevaring af olie ikke ændres i forhold til den gældende miljøgodkendelse.

6.11 Driftsforstyrrelser og uheld

6.11.1 Generelt

Redegørelse

Ingen pumper på gyllebeholderende. Maskinstation bruger læssekran/suger gyllen op ved udbringning af gylle. Der bruges traktorpumpe når gyllen pumpes fra stald til gyllebeholder. Pumpning overvåges altid.

Der er udarbejdet en beredskabsplan, se bilag 1.4.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at udvidelsen af anlægget ikke vil medføre flere driftsforstyrrelser eller uheld set i forhold til den gældende miljøgodkendelse.

Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening, er der pligt til straks at anmelde dette til alarmcentralen på tlf. 112 og efterfølgende straks at underrette tilsynsmyndigheden, Aabenraa Kommune på tlf. 73 76 76 76.

6.11.2BAT driftsforstyrrelser og uheld

Redegørelse

Ingen pumper på gyllebeholderende. Maskinstation bruger læssekran/suger gyllen op ved udbringning af gylle. Der bruges traktorpumpe når gyllen pumpes fra stald til gyllebeholder. Pumpning overvåges altid.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at det er BAT at udarbejde en beredskabsplan og at ajourføre denne mindst en gang om året. Beredskabsplanen vil være til stor hjælp for driftsherren og de ansatte, såfremt der måtte ske et uheld, både med hensyn til små hændelser som f.eks. oliespild og store som f.eks. brand, hærværk o.l.

Det giver endvidere driftsherren en mulighed for at gennemgå bedriften og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift, således at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres.

Planen skal gennemgås med de ansatte mindst 1 gang hvert år for at holde planen ajour. Planen skal gennemgås med nyansatte, når de tiltræder.

Endvidere er planen kun anvendelig, hvis man kan få fat i den.

Der stilles vilkår om, at den skal opbevares på et tilgængeligt og synligt sted, og at den skal ajourføres mindst en gang årligt.

Aabenraa Kommune vurderer, at der med krav om udarbejdelse af en beredskabsplan er gjort tilstrækkeligt for at forhindre driftsforstyrrelser og uheld.

7 Gødningsproduktion og -håndtering

7.1 Gødningstyper og -mængder

Redegørelse

Der er i forhold til den gældende miljøgodkendelse kommet nye normtal for, hvor meget gødning de forskellige dyretyper producerer. Den samlede mængde husdyrgødning er derfor blevet beregnet ved anvendelse af nye normer (Normtal 2014).

Der produceres flydende husdyrgødning og dybstrøelse. I den efterfølgende tabel er de producerede mængder angivet efter udvidelsen. Sammenhold med bilag 1.7.

Tabel 12. Produceret husdyrgødning

StaldID	Stald kode	Ny Eks.	Art/type	Antal	Tons ab lager			Vægt/alders			Afgørelse			Gylle Tons/år	Dybstr. Tons	
					Gylle	Dybstr.	Standard	Ind	Ud	Faktor	Indenfor	Udenfor	I alt			Faktor
Løsdriftstald	KvMa08	Eks.	årskøer	190	29,24		1			1,0000	0	0	0	1,0000	5.556	
Løsdriftstald	KvKs08	Eks.	årskvier	135	6,44		6-27	6	26	0,9822	0	0	0	1,0000	854	
Kalvestald	KvSm08	Eks.	årssmåka	25		1,89	0-6			1,0000	0	0	0	1,0000		47
Kalvestald	KvTk01	Eks.	tyrekalve	100		0,96	40-220	40	60	0,0755	0	0	0	1,0000		7
Goldkøer	KvMa09	Eks.	årskøer	10		15,68	1			1,0000	0	0	0	1,0000		157
Goldkøer	KvKs09	Eks.	årskvier	10		5,52	6-27	26	27	1,3350	0	0	0	1,0000		74
Goldkøer	KvMa03	Eks.	årskøer	10	29,24		1			1,0000	0	0	0	1,0000	292	
Kalvehytter	KvSm08	Ny	årssmåka	25		1,89	0-6			1,0000	0	0	0	1,0000		47
Dybstrøelsesstald	KvKs09	Ny	årskvier	20		5,52	6-27	6	27	0,9990	0	0	0	1,0000		110
Produceret gylle og dybstrøelse				525							0	0			6.702	443
Afsættes løbende til biogasanlæg eller andre lagre															0	0
Overfladevand og ekstra vand / % direkte udbringning og nedpløjning															1.085	65%
Produceret gylle og overfladevand samt dybstrøelse, der skal opbevares															7.787	155
Gennemsnitlig produktion pr. måned															649	13
Samlet opbevaringskapacitet til husdyrgødning og restvand m.m., jf. skema															5.785	1.300
Samlet opbevaringskapacitet til husdyrgødning og restvand m.m. i måneder															8,9	100,7
Restvand				3.462 m ²	900 mm regn/år			3.116 m ³ /år		260 m ³ /mdr.		3 mdr.			779	
Samlet opbevaringskapacitet til husdyrgødning															5.006	
Samlet opbevaringskapacitet til husdyrgødning i måneder															7,7	
Den tilstrækkelige opbevaringskapacitet er opfyldt																
LagerID		Lager, gylle		Lager, gylle		Lager, dybstrøelse		Mark, dybstrøelse		Gylle m ³	Dybstr. Tons					
Gylle	Dyb	Pct. beregnet	Pct. indtastet	Pct. indtastet	Pct. indtastet	Pct. indtastet	Pct. indtastet									
2225	Gyllebeholder 2	38	66		0		0			2.225						
1160	Gyllebeholder 1	20	34		0		0			1.160						
	Gyllebeholder 3	21	0		0		0			1.200						
	Gyllebeholder 4	21	0		0		0			1.200						
	Kanaler Noldevej 22	0	0		0		0									
	Mødding	0	0		10		25			0	300					
	Markstak	0	0		90		75			0	1.000					
		100	100		100		100			5.785	1.300					

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der er tilstrækkelig grad er redegjort for produktionen af gødningstyper og -mængder.

7.2 Opbevaring af flydende husdyrgødning og ensilagesaft

7.2.1 Generelt

Redegørelse

Gødningen fra produktionen omfatter både gylle og dybstrøelse. Dybstrøelsen fra produktionen køres direkte ud og pløjes ned, efter gældende regler. Gyllen opsamles i gyllebeholderne ved hovedejendommen, og overføres til gyllebeholderne på ejendommen Flensborg Landevej 44 (Tønder Kommune), når der er behov for dette. Der overføres dog kun den mængde gylle, der skal anvendes på arealerne ved Flensborg Landevej 44. På ejendommen Noldevej 22 findes to gyllebeholder på hhv. 2.225 m³ og 1.160 m³. På ejendommen Flensborg Landevej 44 er ligeledes 2 gyllebeholdere på hver 1.200 m³. Den samlede kapacitet til produktionen bliver således på 5.785 m³. Dette svarer til en opbevaringsperiode på over 7,7 mdr., og således er kravet til opbevaring opfyldt.

Mængden af gylle der produceres i anlægget efter udvidelsen vil være på ca. 6.702 tons. Hertil kommer ca. 1.085 m³ vand fra pladsen til kalvehytter (200 m²), vaskeplads (225 m²), samt betonplads (780 m²) med 900 mm/m² regn årligt. Den samlede årlige mængde

de der ledes til gyllebeholderne bliver 7.787 m³. Der er 1.200 m³ kanaler under staldene, hvilket giver en kapacitet på 6.985 m³, hvilket svarer til en kapacitet på 9,6 mdr.

I forbindelse med lovliggørelse af de 2 ensilagesiloer etableres en beholder til overfladevand fra plansiloerne. Dette sprinkles ud på de omkringliggende marker efter gældende regler. De 3 ensilagesiloer udgør tilsammen et areal på ca. 3.462 m². Der er i nedenstående tabel indregnet at der tre måneder ikke er mulighed for udsprinkling, hvor overfladevandet i denne periode ledes til gyllebeholderne.

Tabel 13. Kapacitet med kanaler

StaldID	Stald kode	Nj Eks.	Art/type	Antal	Tons ab lager		Standard	Vægtfald			Atgræsning			Gylle Tons/år	Dybstr. Tons/år	
					Gylle	Dybstr.		Ind	Ud	Faktor	Indenfor	Udenfor	I alt			Faktor
Løsdriftsstald	KvMa08	Eks.	årskøer	190	29,24		1			1,0000	0	0	0	1,0000	5.556	
Løsdriftsstald	KvKs08	Eks.	årskvier	135	6,44		6-27	6	26	0,9822	0	0	0	1,0000	854	
Kalvestald	KvSm08	Eks.	årsmåke	25		1,89	0-6			1,0000	0	0	0	1,0000		47
Kalvestald	KvTk01	Eks.	tyrekalve	100		0,96	40-220	40	60	0,0755	0	0	0	1,0000		7
Goldkøer	KvMa09	Eks.	årskøer	10		15,68	1			1,0000	0	0	0	1,0000		157
Goldkøer	KvKs09	Eks.	årskvier	10		5,52	6-27	26	27	1,3350	0	0	0	1,0000		74
Goldkøer	KvMa03	Eks.	årskøer	10	29,24		1			1,0000	0	0	0	1,0000	292	
Kalvehytter	KvSm08	Nj	årsmåke	25		1,89	0-6			1,0000	0	0	0	1,0000		47
Dybstrøelsesstald	KvKs09	Nj	årskvier	20		5,52	6-27	6	27	0,9990	0	0	0	1,0000		110
Produceret gylle og dybstrøelse				525							0	0			6.702	443
Afsættes løbende til biogasanlæg eller andre lagre															0	0
Overfladevand og ekstra vand / % direkte udbringning og nedpløning															1.085	65%
Produceret gylle og overfladevand samt dybstrøelse, der skal opbevares															7.787	155
Gennemsnitlig produktion pr. måned															649	13
Samlet opbevaringskapacitet til husdyrgødning og restvand m.m., jf. skema															6.985	1.300
Samlet opbevaringskapacitet til husdyrgødning og restvand m.m. i måneder															10,8	100,7
Restvand				3.462 m ²	900 mm regn/år			3.116 m ³ /år	260 m ³ /mdr.		3 mdr.				779	
Samlet opbevaringskapacitet til husdyrgødning															6.206	
Samlet opbevaringskapacitet til husdyrgødning i måneder															9,6	
Den tilstrækkelige opbevaringskapacitet er opfyldt																
LagerID	Lager, gylle		Lager, gylle		Lager, dybstrøelse		Mark, dybstrøelse		Gylle m ³	Dybstr. Tons						
Gylle	Dyb	Pct. beregnet	Pct. indtastet	Pct. indtastet	Pct. indtastet	Pct. indtastet										
2225 Gyllebeholder 2		32		66		0			2.225							
1160 Gyllebeholder 1		17		34		0	0		1.160							
Gyllebeholder 3		17		0		0	0		1.200							
Gyllebeholder 4		17		0		0	0		1.200							
Kanaler Noldevej 22		0		0		0	0		1.200							
	Mødding	0	0	0		10	25		0	300						
	Markstak	0	0	0		90	75		0	1.000						
		83		100		100	100		6.985	1.300						

Afløbsforholdene etableres på følgende måde:

Vandet fra ensilageplads (E1) samles i pumpebrønd på hjørnet af løsdriftsstalden (S3). Herfra pumpes vandet over i samlebrønd (ca. 10 m³) ved lade (B2) med en 900 W dyk-pumpe (14 m³/h). Vandet fra ensilageplads (E3) ledes til samlebrønd ved lade (B2). Vandet fra ensilageplads (E4) ledes ligeledes til samlebrønd ved lade (B2) via rørledning med fald. Fra samlebrønden ved lade (B2) pumpes alt vandet ud på marken nord for ejendommen med en ny pumpe (4 kW/16 m³/h). Sprinkleranlægget placeres ca. 400 m nord for ejendommen. Samlebrønden tilkøbes desuden gyllesystemet med en overløbsventil.

Der opbevares kun husdyrgødning fra husdyrbruget i gyllebeholderne.

Der er en samlet opbevaringskapacitet på 6.985 m³ i ejede og lejede gyllebeholdere og gyllekanalerne.

Opbevaringskapaciteten på ejendommen fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 14. Opbevaringskapacitet flydende og fast husdyrgødning - uddrag fra husdyrgodkendelse.dk

Detaljer om opbevaringslagre

Navn på opbevaringslager	Nyt/eksisterende opbevaringslager	Drifttype	Lagertype	Dimension	Kapacitet
2225 m ³	Eksisterende	Nudrift	Flydende husdyrgødningslager		2225,00
		Ansøgt drift	Flydende husdyrgødningslager		2225,00
1160 m ³	Eksisterende	Nudrift	Flydende husdyrgødningslager		1160,00
		Ansøgt drift	Flydende husdyrgødningslager		1160,00
Markstak	Eksisterende	Nudrift	Markstak		1000,00
		Ansøgt drift	Markstak		1000,00
Mødding	Eksisterende	Nudrift	Møddingsplads		300,00
		Ansøgt drift	Møddingsplads		300,00

Detaljer om flydende lager

Navn på opbevaringslager	Drifttype	Lagerandel flydende i %	Virkemiddel
2225 m ³	Nudrift	66,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)
	Ansøgt drift	66,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)
1160 m ³	Nudrift	34,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)
	Ansøgt drift	34,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)
Markstak	Nudrift	0,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)
	Ansøgt drift	0,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)
Mødding	Nudrift	0,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)
	Ansøgt drift	0,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)

Vurdering

Aabenraa kommune vurderer, at det samlede ejede og lejede opbevaringsanlæg til gylle har en kapacitet på 5.785 m³, og at der ved beregningen af den tilstrækkelige opbevaringskapacitet er en kapacitet på 6.985 m³ (gyllebeholdere og kanaler 1.250 m³).

Kommunen har beregnet, at der er en samlet opbevaringskapacitet på 8,9 måneder. Fra de tre ensilagesiloer med et samlet areal på 3.462 m² og 3 måneder, hvor der ikke kan udsprinkles overfladevand, jf. gældende regler. Bliver den tilstrækkelige opbevaringskapacitet beregnet til 9,6 mdr. ved en kapacitet på 6.985 m³.

Det er Aabenraa kommunes samlede vurdering, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet, og at husdyrbruget opfylder kravet om opbevaring af flydende husdyrgødning m.m., jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler.

7.2.2 BAT opbevaring af flydende husdyrgødning

Gyllebeholdere (ansøgers oplysninger)

Tanken tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse.

Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.

Der er konstant flydelag på gyllen, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det at der senest 14 dage efter at der igen er gylle i tanken, er etableret flydelag.

Der føres logbog over flydelaget på gyllen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene.

Tanken er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tanken hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Kanaler i hhv. ca. 640 m³ ved kørerne og ca. 406 m³ ved kvierne. (ansøgers oplysninger)

Gyllen opbevares i tætte kanaler. Gylle ledes herfra via pumpebrønd og rør til gyllebeholder.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at den beskrevne indretning og drift sammen med de stillede vilkår lever op til BAT niveauet og sikrer en miljømæssig korrekt opbevaring af husdyrgødningen. Det oplyste overholder i øvrigt gældende regler på området.

7.3 Opbevaring af fast husdyrgødning, dybstrøelse og kompost

7.3.1 Generelt

Redegørelse

Ansøger oplyser

Af dybstrøelse produceres der ca. 443 tons årligt. Dybstrøelse fra Kalvebokse opbevares på møddingspladsen nord for de gamle bygninger og dybstrøelse fra den store stald køres direkte ud og pløjes ned i henhold til gældende regler.

Det fremgår af husdyrgodkendelse.dk, at andelen af dybstrøelse der køres direkte ud og pløjes ned er 65 %, og at lagerandelen for markstakken er 75 %.

Opbevaringskapaciteten fremgår af ovenstående tabel.

Lagerandelen fremgår af ovenstående tabel.

Tabel 15. Lagerandel dybstrøelse og kompost - uddrag fra husdyrgodkendelse.dk

Navn på opbevaringslager	Drifttype	Lagerandel fast i %	Andel af dybstrøelse der køres direkte ud og pløjes ned
2225 m ³	Nudrift	0,00	0
	Ansøgt	0,00	0
1160 m ³	Nudrift	0,00	0
	Ansøgt	0,00	0
Markstak	Nudrift	75,00	65
	Ansøgt	75,00	65
Mødding	Nudrift	25,00	65
	Ansøgt	25,00	65

Vurdering

Aabenraa Kommune beregnet, at der produceres 443 tons dybstrøelse per år. Møddingspladsen på 16 m x 19 m (304 m²) har en mur på 19 m med en højde på 1 m. Det fremgår at lagerandelen for fast gødning for møddingspladsen, hvilket svarer til ca. 110 tons fast gødning, som opbevares på møddingspladsen. Det er oplyst, at kapaciteten på møddingspladsen er 300 tons, hvilket svarer til 8,1 måneders opbevaringskapacitet på møddingspladsen. Derudover er der 1.000 tons opbevaringskapacitet i markstak.

Aabenraa Kommune vurderer, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på husdyrbruget, idet der er 8,1 måneders opbevaringskapacitet på møddingspladsen.

Der er ingen marker, hvor terrænet skrånede med en gennemsnitlig hældning på mere end 6 grader mod vandløb eller søer med et areal større end 100 m².

Aabenraa Kommune vurderer, at husdyrbruget opfylder kravet om opbevaring af dybstrøelse og kompost m.m., jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler.

7.3.2 BAT opbevaring af fast husdyrgødning, dybstrøelse og kompost

Møddingsplads(ansøgers oplysninger)

Dybstrøelsen opbevares på møddingsplads, som er etableret med fast bund og med afløb til beholder på 10 m³, som tømmes efter behov. Størstedelen af dybstrøelsen bringes dog direkte ud og pløjes ned.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at den beskrevne indretning og drift sammen med de stillede vilkår lever op til BAT niveauet og sikrer en miljømæssig korrekt opbevaring af husdyrgødning. Det oplyste overholder i øvrigt gældende regler på området.

7.4 Anden organisk gødning

Redegørelse

Bedriftens arealer tilføres ikke kvælstof i anden organisk gødning, som fx spildevandsslam og kartoffelrugtsaft.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der ikke skal stilles vilkår, da forholdet reguleres af de generelle regler.

7.5 Håndtering og udbringning af husdyrgødning

7.5.1 Generelt

Redegørelse

Udbringningen af gylle foretages af maskinstation, der nedfælder gyllen enten med sortjordsnedfælder eller med græsnedfælder. Gyllekørslen foregår med 22 tons gyllevogn.

Ingen pumper på gyllebeholderende. Maskinstation bruger læssekran/suger gyllen op ved udbringning af gylle. Der bruges traktorpumpe når gyllen pumpes fra stald til gyllebeholder. Pumpning overvåges altid.

7.5.2 BAT håndtering og udbringning af husdyrgødning

Redegørelse

Udbringning af husdyrgødningen afpasses afgrødernes behov samt eventuel tilførsel af handelsgødning. Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer. Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv.

Gyllen nedfældes på sort jord og i græsmarker.

Gyllen udbringes med slæbeslanger og nedharves inden for 2 timer.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at den beskrevne håndtering og udbringning er BAT, idet der udarbejdes mark- og gødningsplaner, hvor der tages hensyn til afgrødens behov og arealernes karakteristika. Der tages ved udbringning højde for vejrforhold mv. og terrænhældning ned mod vandløb. Med de stillede vilkår er det vurderet, at håndtering og udbringning er i overensstemmelse med gældende lovgivning og retningslinjer, og at der arbejdes på at undgå uheld, udslip og påvirkning af miljøet.

8 Forurening og gener fra husdyrbruget

8.1 Lugt

Redegørelse

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med pumping, omrøring og udbringning af husdyrgødning.

Lugtgener fra staldanlæg vurderes på grundlag af beregninger i ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk, jf. ny beregningsmodel for lugt og "Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde", udgivet af Foreningen af Miljømedarbejdere i Kommunerne, maj 2002. Vurderingen tager udgangspunkt i den længste geneafstand beregnet efter de to modeller.

Geneafstanden for lugt beskriver den afstand fra stalden, hvor der kan forekomme så meget staldlugt, at det karakteriseres som "væsentlige lugtgener". Geneafstanden fastsættes under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt, jf. Miljøstyrelsens web-vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug. I vejledningen er anført vejledende lugtgrænseværdier til forskellige områdetyper.

Beskyttelsesniveauet for lugt fra husdyrbrug omfattet af husdyrbrugslovens § 12 er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. I bilaget er genekriterierne til enkeltbeboelse, samlet bebyggelse og til eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde angivet. Såfremt den beregnede geneafstand er større end den faktiske afstand, skal der meddeles afslag på ansøgningen om miljøgodkendelse.

I www.husdyrgodkendelse.dk er indtegnet eller markeret:

- alle stalde,
- den nærmeste enkeltbeboelse uden landbrugspligt og som ikke ejes af driftsherren,
- den nærmeste samlede bebyggelse i landzone, og
- det nærmeste eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde.

It-ansøgningssystemet beregner geneafstandene og gennemsnitsafstandene. Lugtgeneafstandene er beregnet ud fra det maksimale antal dyr på stald, og hvor alle de eksisterende og nye staldeafsnit indgår i beregningerne.

De beregnede lugtgeneafstande er 88 m til en enkelt bolig beliggende på en ejendom uden landbrugspligt, 193 m til samlet bebyggelse og 283 m til byzone. Nærmeste enkelt beboelse uden landbrugspligt efter landbrugslovens regler er Nolvevej 23, som er beliggende ca. 254 m øst for kalvehytterne.

Der er ca. 1.734 m fra "Kalvehytter" til den nærmeste samlede bebyggelse i landzone, der er Burkal, som er beliggende øst for anlægget.

Der er ca. 2.965 m fra "Kalvehytter" til den nærmeste byzone, der er Bylderup-Bov. Byzonen er beliggende nordøst for anlægget.

Tabel 16. Afstande til byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig – uddrag fra husdyr-godkendelse.dk

Lugteneberegninger – Detaljer om staldafsnit

Enkeltbolig: Noldevej 16

Staldafsnit	Afstand [m]	Placering 300-60 grader	Bortscreenet for NY	Bortscreenet for FMK
Kalvestald	269,12	Nej	Ja	Ja
Kalvehytter	292,38	Nej	Ja	Ja
Goldkøer + kælvende kvier	297,09	Nej	Ja	Ja
Løsdriftsstald	331,39	Nej	Ja	Ja
Dybstrøelsesstald	338,08	Nej	Ja	Ja

Samlet bebyggelse: Burkal Kirkevej 10

Staldafsnit	Afstand [m]	Placering 300-60 grader	Bortscreenet for NY	Bortscreenet for FMK
Kalvestald	1.817,60	Nej	Ja	Ja
Goldkøer + kælvende kvier	1.844,24	Nej	Ja	Ja
Kalvehytter	1.844,65	Nej	Ja	Ja
Løsdriftsstald	1.872,64	Nej	Ja	Ja
Dybstrøelsesstald	1.885,98	Nej	Ja	Ja

Byzone: Bov, Burkal

Staldafsnit	Afstand [m]	Placering 300-60 grader	Bortscreenet for NY	Bortscreenet for FMK
Kalvestald	2.905,50	Nej	Ja	Ja
Goldkøer + kælvende kvier	2.926,45	Nej	Ja	Ja
Løsdriftsstald	2.941,10	Nej	Ja	Ja
Kalvehytter	2.942,07	Nej	Ja	Ja
Dybstrøelsesstald	2.965,48	Nej	Ja	Ja

Resultaterne af lugtberegningerne ses i nedenstående tabel.

Tabel 17. Resultat af lugtberegning – uddrag fra husdyrgodkendelse.dk

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumu- lation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Bort- screenet	Genekriterie overholdt
+ Noldevej 16	0	FMK	87,50	92,05	87,50	92,05	325,86	Ja	Ja
+ Burkal Kirkevej 10	0	NY	192,80	210,83	192,80	210,83	1.868,25	Ja	Ja
+ Bov, Burkal	0	NY	283,37	315,05	283,37	315,05	2.939,35	Ja	Ja

Bebyggelsestyper

 Enkeltbolig

Enkeltbolig forstås som en enkelt beboelsesbygning, som ikke er del af en ejendom med landbrugspligt efter landbrugslovens regler og heller ikke er ejet af driftsherren for det ansøgte anlæg.

 Samlet bebyggelse

Ved samlet bebyggelse forstås, at der inden for en afstand af 200 meter fra en beboelsesbygning ligger mere end 6 andre beboelsesbygninger på hver sin samlede faste ejendom.

 Byzone

Byzone forstås som et eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde.

Det fremgår af ovenstående tabel, at alle afstandskrav til enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone er overholdt, idet den samlet ukorrigerede lugtgeneafstand er mindre end den vægter gennemsnitsafstand eller at genestanden er 1,2 gange geneafstanden.

Der er ikke andre husdyrbrug med mere end 75 DE inden for hverken 300 meter fra byzone eller samlet bebyggelse eller 100 meter fra nabobebyggelse. Der er derfor ingen kumulation for så vidt angår lugt fra andre staldanlæg på andre ejendomme.

Det teoretisk beregnede konsekvensområde for lugtemission, inden for hvilket lugt kan registreres uden at lugten af den grund vurderes at være til gene, er beregnet ved anvendelse af formlen $1,6 \cdot (LE/s)^{0,6}$. For det ansøgte projekt er konsekvensområdet for lugtemission beregnet til 342,41 m.

Anlæg

Fra staldanlægget vil den væsentligste lugtpåvirkning især stamme fra gangarealerne hvor dyrene færdes, og fra gødningshåndteringen. Spalterne i løsdriftsstalden skræbes her hver 4. time, hvorved gødning og ajle ledes væk til underliggende gyllekanaler.

Fra staldene med dybstrøelse vil der ligeledes forekomme lugt. Her hjælper det, at måtten holdes forholdsvis ren og tør med rigelig mængde strøelse. Lugt fra foder og dyr kan forekomme, og vil afhænge af renholdelse af gange og senge.

Lugtberegningerne viser, at geneafstanden er overholdt.

Lugtgeneafstandene til nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone beregnes fra de enkelte stalde.

De beregnede lugtemissioner i LE/s og OU_E fra de enkelte stalde ses i nedenstående tabel.

Tabel 18. Lugtemission fra de enkelte dyretyper i ansøgt drift – uddrag fra husdyrgodkendelse.dk

Lugtemission fra produktioner

Ansøgt drift

Staldafsnit	Stald-system kode	Antal dyr	Antal stipladser	Ton dyr på stald	Antal måneder udegående	Lugt [LE]	Lugt [OU]	Effekt af teknologi [%]	Faktisk lugt [LE]	Faktisk lugt [OU]
Løsdriftstald	KvMa08	190	0	114,00	0	4.560,00	19.380,00	0,00	4.560,00	19.380,00
	KvKs08	135	0	44,31	0	1.772,33	7.532,42	0,00	1.772,33	7.532,42
Kalvestald	KvSm01	25	0	1,88	0	75,01	318,79	0,00	75,01	318,79
	KvTk01	100	0	5,00	0	200,00	850,00	0,00	200,00	850,00
Goldkøer + kælvende kvier	KvMa09	10	0	6,00	0	240,00	1.020,00	0,00	240,00	1.020,00
	KvKs09	10	0	5,57	0	222,92	947,43	0,00	222,92	947,43
	KvMa03	10	0	6,00	0	240,00	1.020,00	0,00	240,00	1.020,00
Kalvehytter	KvSm01	25	0	1,88	0	75,01	318,79	0,00	75,01	318,79
Dybstrøelsesstald	KvKs09	20	0	6,78	0	271,30	1.153,01	0,00	271,30	1.153,01
SUM	-	525	0	191,41	-	7.656,57	32.540,44	-	7.656,57	32.540,44

Håndtering og udbringning af husdyrgødning

Der er konstant flydelag på gyllen, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der senest 14 dage efter at der igen er gylle i tanken, er etableret flydelag.

Der kan forekomme lugtgener i forbindelse med håndtering og udbringning af husdyrgødning. Der forventes dog ikke at være de store lugtgener fra markarealerne.

Vurdering

Beskyttelsesniveauet for lugt fra husdyrbrug omfattet af husdyrbruglovens § 12 er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. I bilaget er genekriterierne til enkeltbeboelse, samlet bebyggelse og til eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde angivet. Såfremt den beregnede geneafstand er større end den faktiske afstand, skal der gives afslag.

Den korrigerede geneafstand er geneafstanden, hvor der er korrigeret for bl.a. vindretning og eventuel kumulation med andre husdyrbrug med mere end 75 DE. Den indeholder desuden en korrektion baseret på en bortscrening af staldafsnit, der er placeret længere væk end 1,2 gange den samlede geneafstand.

Den vægtede gennemsnitsafstand er en beskrivelse af den reelle afstand mellem staldafsnittene og omboende. Den vægtede gennemsnitsafstand beregnes kun for de staldafsnit, der ikke er bortscrenet ved at ligge længere væk end 1,2 gange geneafstanden.

Der er ikke andre ejendomme med mere end 75 DE inden for 100 m i forhold til nabobeboelse eller inden for 300 m i forhold til samlet bebyggelse eller byzone. Der er derfor ingen kumulation med andre husdyrbrug.

Afstandene fra anlægget til nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone er alle længere end 1,2 gange geneafstandene. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau er derfor overholdt.

Det teoretisk beregnede konsekvensområde for ejendommens lugtemission, dvs. inden for hvilket område lugt kan registreres uden at lugten af den grund vurderes at være til gene, er beregnet ved anvendelse af formlen $1,6 * (LE/s^{0,6})$. For det ansøgte projekt er konsekvensområdet beregnet til 342 m.

Lugt fra gyllebeholderne, der forsynes med tæt flydelag, vil være meget minimal hen over året. Det er derfor kommunens vurdering, at lugt fra gyllebeholderne ikke vil være til gene for naboerne.

Når gyllen omrøres og udbringes, kan der være lugtgener. Det er kommunens vurdering, at ansøger med de beskrevne procedurer tager tilstrækkeligt hensyn til de naboer, der kunne blive mest generet af dette.

Aabenraa Kommune vurderer samlet, at miljøgodkendelsen ikke vil medføre væsentlige lugtgener for nabobeboelserne, samlet bebyggelse og byzone, da genekriterierne er overholdt, og da der er stillet vilkår om god staldhygiejne.

8.2 Skadedyr – fluer og rotter

Redegørelse

Der vil på ejendommen blive foretaget en effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrlaboratorium. Opbevaring af foder sker på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Fluer bekæmpes med limstrimler i stalden, samt hyppig udmugning af boksene. Om sommeren oftere end om vinteren.

Der holdes tillige rent omkring krybber og afløb.

God gødningshåndtering og en generel god staldhygiejne med fjernelse af gødnings- og foderrester sikrer, at der kun er minimalt med fluer.

Der holdes rent og ryddeligt omkring anlæggene. Det tilstræbes at fjerne foderrester fra plansilo, foderborde, krybber osv.

Gulve og gangarealer holdes rengjorte. Tom emballage og andet affald bortskaffes jævnligt, og døde dyr søges afhentet hurtigst muligt.

Hos kalvene fjernes dybstrøelsen jævnligt, så opformering af fluer mindskes.

Alle afløbsriste holdes ryddet så afløbsvand hurtigt kan komme væk.

Desuden forefindes en kommunal foranstaltning til rotter.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at opbevaring af foder sker på en sådan måde at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.)

Aabenraa Kommune vurderer, at det stillede vilkår om god staldhygiejne sikrer en god forebyggelse af en eventuel flueplage.

8.3 Transport

Redegørelse

Af nedenstående tabel fremgår transporter til og fra ejendommen samt antal og tidsrum.

Tabel 19. Transporter

Transporter	Før udvidelse antal/år	Efter udvidelse antal/år	Tidsrum
Kraftfoder mv.	14	14	
Fyringsolie/brændstof	Ca. 5	Ca. 5	Ca. hver 2 måned. Inden for normal arbejdstid
Afhentning af mælk	365	182	Mellem 8.00-10.00
Afhentning af døde dyr	24	24	Efter behov inden for normal arbejdstid
Afhentning af dyr til levebrug	24	24	Inden for normal arbejdstid
Afhentning af dyr til slagting	12	12	Inden for normal arbejdstid
Gyllekørsel (22 t/læs)	441	344	Forår og efterår i perioden 1/2 -30/9
Dybstrøelse (7 t/læs)	40	37	Forår og efterår i perioden 1/2 -30/9
Indkørsel af græs og majs	35	35	Ca. 15/5 - 15/10
Indkørsel af halm	35	35	Ca. 1/7 - 30/9
Diverse sækkevarer, kemikalier mv.	15	15	Inden for normal arbejdstid
Affald, industri og husholdning	24	85	Hele året inden for normal arbejdstid
Maksimalt i alt	1034	780	

Udbringningen af gylle foretages af maskinstation, der nedfælder gyllen enten med sortjordsnedfælder eller med græsnedfælder. Gyllekørslen foregår med 22 tons gyllevogn.

Produktionen er mindre end daværende miljøgodkendelses samtidig med, at ensilagesaft og overfladevand fra plansiloanlæggene udsprinkles fremadrettet. Dvs. at gylletransporterne falder fra de nuværende ca. 441 til ca. 344. I og med at ejendommen ikke længere drives økologisk hentes mælken ikke længere hver dag hvilket giver en halvering af antallet af transporter fra 365 til 182. Dvs. en samlet reduktion i transporter fra ca. 1034 til 780 hvilket svarer til et fald på ca. 254 transporter.

Der kommer ligeledes dyrlæge og inseminør jævnligt på ejendommen. Dyrlægen kommer ca. 2 gange om ugen og inseminøren kommer dagligt, men disse kører i alm. biler.

Vurdering

Færdsel på offentlig vej reguleres af politiet og efter færdselslovens regler.

For at mindske gener fra transporter henstiller kommunen til, at transport skal foregå på hverdage og inden for normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme uden for disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

Antallet af transporter falder i forhold til det miljøgodkendt, idet produktionen reduceres og omlægges fra økologisk drift til konventionel drift.

Aabenraa Kommune vurderer, at der ikke vil forekomme væsentlige støj-, støj- og lugtgener i forbindelse med transporter til og fra ejendommen

8.4 Støj

Redegørelse

Malkningen foretages med malkerobotter både før og efter denne miljøgodkendelse. Malkebotterne er opstillet i isolerede rum. Der er minimal støj fra anlægget.

Der forefindes lidt støj fra køling af mælketank. Men denne er placeret indendørs.

Afhentning af mælk foregår hver anden dag. Tankbilen kommer mellem kl. 8.00- 10.00 og afhentningen tager ca. 5 min.

Der blandes foder 1 gang dagligt (typisk formiddag eller eftermiddag). Traktor og mixer-vogn er placeret bag bygningerne for at begrænse støj. Derudover vales der korn ca. 1,5 time dagligt (formiddag). Valsen er placeret indendørs og der er minimal støj fra denne.

Markarbejde foregår i sæsonen fra februar til november.

Ensilering slæt af græs, foregår midt maj, midt juni samt i september/oktober. Majs ensileret i perioden oktober – november. Halm og korn køres i perioden august til september. Alt markarbejdet er desuden afhængigt af vejrforhold, herunder regn.

Der pumpes gylle ca. hver 14 dag inden for normal arbejdstid.

Gyllen udbringes i planternes vækstsæson, hovedsagligt i perioden fra 15. februar til 15. maj samt i august og september måned. Udbringningen forventes at tage 10-15 dage fordelt over året. Dybstrøelse udbringes 2-3 gange årligt, dette ændres heller ikke, der vil dog være lidt større mængder.

Dertil kommer transport med dyr. Her afhentes tyrekalve ca. 1 gang i måneden. Ligeledes sendes der dyr til slagting ca. 1. gang i måneden.

Herudover kommer dyrlæge og klovsbeskærer i perioder hvor der er behov for dette.

Det vurderes dog at produktionen er tilrettelagt således at der er minimal støj uden for ejendommen i forbindelse med den daglige drift. Driften af udbringningsarealer vil forekomme alligevel så disse forventes heller ikke at være belastende ud over det sædvanlige.

Tiltag mod støjkilder

Kompressor står indendørs i isolerede rum. Mælketanken står indendørs i isoleret rum. Det forventes derfor minimal støj fra denne.

Ved denne miljøgodkendelse lovliggøres et større plansiloanlæg hvilket betyder, at stort set alt grovfoder anbringes der, hvilket generelt gør det nemmere at håndtere foder i det daglige samt ved ensilering. Dette er tillige med til at formindske maskinstøj fra traktorer der køre fast eller skal anvende flere kræfter på at køre ud af marken.

I de øvrige forhold er der generelt taget hensyn til støjkilder ved tilrettelæggelse af den nuværende produktion.

Vurdering

Beliggenheden af landbruget Noldevej 22, 6372 Bylderup-Bov

I Kommuneplan 2015 for Aabenraa kommune (der foreligger i et politisk behandlet forslag) er der anført følgende om landbrugserhvervet:

Landbrug

Aabenraa Kommune er en landbrugskommune med store landsbrugsarealer. En stor del af befolkningen bor og arbejder i landdistrikter og i erhverv knyttet til landbruget.

Byrådets mål: *(kun mål relevante for støj fra virksomheder er medtaget)*

- Landbrug skal drives på en sådan måde, at der bliver taget størst mulig hensyn til naboer, natur, miljø, landskab og kulturhistoriske interesser.

Retningslinjerne for landbrug er:

Landbrug og miljø *(kun retningslinjer relevante for støj fra virksomheder er medtaget)*

Etableringer, udvidelser eller ændringer af husdyrbrug skal vurderes under hensyntagen til natur-, miljø-, landskabs-, overfladevand- og grundvandsinteresser.

Forebyggelse af miljøkonflikter

Aabenraa Kommune ønsker at skabe udviklingsmuligheder for erhvervslivet på et for miljøet bæredygtigt grundlag. Det betyder bl.a. at virksomheder og andre anlæg, som kan give anledning til støj, vibrationer, røg, lugt o. lign. skal placeres, hvor de er til mindst gene. Ligeledes skal man være opmærksom på ikke at etablere nye boliger, institutioner, sommerhuse eller kolonihaver, rekreative områder og naturområder m.v., hvor der i forvejen ligger en virksomhed eller et andet anlæg, som har en miljøpåvirkning.

Byrådets mål: *(kun mål relevante for støj fra virksomheder er medtaget)*

- Forurening i form af støj, støv og lugt m.v. fra virksomheder og trafik skal forebygges og begrænses

Landbruget Noldevej 22, 6372 Bylderup-Bov er beliggende i Det åbne land og har driftsarealer beliggende i det samme område.

Kommuneplanen fastsætter for planens område Det åbne land ikke retningslinjer for støjbelastning, der er til hindring for udvidelsesmulighederne for landbruget.

Regulering af støjudsættelse

Denne miljøgodkendelse regulerer støjudsættelse fra landbrugets driftsbygninger og fra aktiviteter på områder i umiddelbar nærhed af driftsbygningerne, dvs. områder med gyllebeholdere og med andre oplagssteder for gødning, med siloer for foder og med andre oplagssteder for foderafgrøder samt med oplag af maskiner m.v.

Udsendelse af støj fra driftsbygningerne og området i umiddelbar nærhed af disse vil være uden betydning for de i kommuneplanen beskrevne planlagte områder, eksempelvis boligområder, erhvervsområder, sommerhusområder, lokalbyer, landsbyer, da afstanden til områderne er stor.

Eksempelvis er afstandene til landsbyen Burkal-Saksborg (planområde 4.8.003.L og boligområder i områdecener Bylderup-Bov større end henholdsvis 1.600 meter og 3.100 meter). På disse afstande er det udelukket, at der i planlagte områder kan fås støjgener fra aktiviteter ved driftsbygningerne.

Aabenraa Kommune kan i henhold til § 42 i lov om miljøbeskyttelse påbyde, at støjgrænser som anført i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 *Ekstern støj fra virksomheder* skal overholdes af landbruget ved aktiviteter på driftsarealer.

Påbud forventes kun meddelt ved modtagelse af klager eller foranlediget af tilsynsbesøg. Påbud kan kun gives for ejede og forpagtede driftsarealer.

Støjudsættelse fra arealer med gødningsudbringningsaftaler reguleres i forhold til ejeren af disse arealer.

Dog kan der kun meddeles påbud for støjudsættelse, der ikke hidrører fra den normale drift (jordbehandling, gødskning, såning, høstning/slåning m. v.), eksempelvis støjudsættelse fra fast opstillede motorer og vandpumper og lignende særligt støjende anlæg.

8.5 Støv

Redegørelse

Der kan forekomme støv i forbindelse med levering af løst foder i plansiloer i foderladen samt indblæsning af kraftfoder i siloerne. Derudover kan der forekomme støv ved strøning af halm ved dyrene. Der forekommer dog ingen støvgener uden for ejendommen.

Vurdering

Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for anlægget. Ansøger opfordres til hensynsfuld kørsel på grus- og markeveje, så støvgener minimeres.

Aabenraa Kommune vurderer, at støvgener fra ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende.

8.6 Lys

Redegørelse

Der er lysstofrør i staldene. De fleste er LED og resten udskiftes løbende til LED. Lyset er tændt efter behov. I vinterperioden er dette ca. fra 6.00-21.00. Om natten er der natbelysning ved køerne. Denne styres med sensor. Der er to udendørs lamper. Den ene er ved indgangen til servicerrummet og den anden er ved indgangen til den ny stald. Disse er tændt efter behov. Derudover er der en lampe med bevægelsessensor ved tankrummet.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at belysningen fra staldene ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende eller påvirke de landskabelige værdier, da lyset i staldene enten er slukket, eller er reduceret om natten i tidsrummet kl. 21-06.

Aabenraa Kommune vurderer endvidere, at hvis der etableres udendørs belysning ved ensilagepladsen, halmlager, møddingspladsen eller gyllebeholderne, så vil det ikke give anledning til væsentlige gener for de omkringboende eller påvirke de landskabelige værdier, hvis lyset kun er tændt i de perioder, hvor der arbejdes på pladserne, og hvis ingen af lyskeglerne bliver vendt mod nabobeboelser. Der stilles de nødvendige vilkår.

8.7 Ammoniak – generel reduktion

Redegørelse

Det generelle krav om reduktion af ammoniak fra husdyrbrug omfattet af husdyrbruglovens § 12 er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. For ansøgninger fremsendt i 2015 gælder det, at det generelle krav om reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lager i forhold til referencestaldsystemet i 2005/2006 korrigeret for ny viden om indlejring og ammoniaktabet fra disse staldsystemer er 30 %.

Ammoniaktabet fra referencestaldsystemet og fra det valgte staldsystem er henholdsvis 4.091,75 og 3.670,72 kg N/år. Ansøger har for at kunne overholde det generelle krav om reduktion af ammoniakemissionen og BAT kravet valgt følgende virkemidler:

- Skrabning af spalterne med en NH₄ effekt på 25 % i stalden "Løsdriftsstald"

Den samlede ammoniakemission fra stald og lager er beregnet til 2.757,99 kg N/år, se nedenstående tabeller.

Tabel 20. Resultat af beregninger af ammoniaktab på produktionsniveau – uddrag fra husdyrgodkendelse.dk

Resultat af beregninger af ammoniaktab på produktionsniveau

Staldnavn	Kode for staldsystem	Ammoniaktab fra reference staldsystem (kgN/år)	Ammoniaktab fra valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (%)	Effekt af miljøteknologi (kgN/år)	Effekt af foderoptimering m.m. (kgN/år)	Effekt af miljøtiltag lager (kgN/år)	Faktisk ammoniaktab fra stald og lager (kgN/år)
Løsdriftsstald	KvMa08	2002,86	2478,56	-475,70	-23,75%	0,00	0,00	0,00	2478,56
		1902,71	2354,63	-451,92	-23,75%	499,50	208,83	0,00	1646,31
	KvKs08	956,82	1133,06	-176,24	-18,42%	0,00	0,00	0,00	1133,06
		713,65	845,10	-131,45	-18,42%	179,27	-3,82	0,00	669,64
Kalvestald	KvSm01	0,00	103,83	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	103,83
		0,00	47,20	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	47,20
	KvTk01	0,00	7,84	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	7,84
		0,00	6,53	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	6,53
Goldkøer + kælvende kvier	KvMa09	0,00	161,59	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	161,59
		0,00	101,00	0,00	0,00%	0,00	11,64	0,00	89,36
	KvKs09	0,00	57,55	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	57,55
		0,00	47,96	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	47,96
	KvMa03	100,14	149,32	-49,18	-49,11%	0,00	0,00	0,00	149,32
		100,14	149,32	-49,18	-49,11%	0,00	17,31	0,00	132,01
Kalvehytter	KvSm01	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		0,00	47,20	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	47,20
Dybstrølesstald	KvKs09	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		0,00	71,78	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	71,78
Sum	Nudrift	3059,82	4091,75	-701,12		0,00	0,00	0,00	4091,75
	Ansøgt	2716,50	3670,72	-632,55		678,77	233,96	0,00	2757,99

Tabel 21. Resultaterne fra beregningerne af den generelle ammoniakemission – uddrag fra husdyrgodkendelse.dk

Resultat af beregninger på generelt ammoniakreduktionskrav

Overstiger græsmarksafgrøder over 25 % af totalrationen for malkekøer inklusiv opdræt?	Nej
Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere reduktion nødvendig for at opfylde kravet	-859,18 kgN/år

Ammoniaktab i nudrift og ansøgt drift fordelt på staldsystemer og opbevaringslagre

	Ansøgt(kgN/år)
Ammoniaktab fra staldsystemer mv. ikke omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav:	261,45
Ammoniaktab fra staldafsnit og lagre omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav, men eksisterende uændret produktion:	1922,18
Ammoniaktab fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav (etableringer udvidelser, ændringer):	55,36
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning:	470,42
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning:	48,57

Vurdering

Det generelle ammoniakreduktionskrav på 30 % er med de valgte staldsystemer og de valgte virkemidler overholdt, da ammoniakemissionen reduceres med 859,18 kg N/år mere end det generelle ammoniakreduktionskrav foreskriver i forhold til ansøgt drift.

8.8 Ammoniak – individuel reduktion

Redegørelse

Det fremgår af ansøgningen og tabellen herunder, at den ansøgte ændring vil give anledning til en reduceret emission af ammoniak fra anlægget på ca. 1.334 kg N/år, da den samlede emission fra ejendommen i ansøgt drift er beregnet til ca. 2.758 kg/N.

Tabel 22. Emission fra anlægget – uddrag fra husdyrgodkendelse.dk

Nøgletal emission

Samlet emission fra stald og lager: 2.757,98 kgN/år
 Meremission fra stald og lager: -1.333,78 kgN/år

Naturarealer omkring ejendommen

Følgende naturarealer har Aabenraa Kommune besigtiget og/eller analyseret ud fra kort og luftfoto:

- Alle arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 inden for/på udbringningsarealerne.
- Alle arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 inden for en radius af 1 km fra anlægget på Nolvevej 22.

Inden for 1.000 meter af anlægget ligger der 1 engområde og 2 vandhuller. Arealerne er beskrevet under "§ 3 natur" og "Husdyrlovens § 7" nedenfor.

Baggrundsbelastningen i området er på ca. 18-19 kg N/ha pr. år (*Atmosfærisk deposition 2013. NOVANA, Faglig rapport nr. 119, 2015 og <http://dce2.au.dk/pub/SR119.pdf>*).

Husdyrlovens § 7

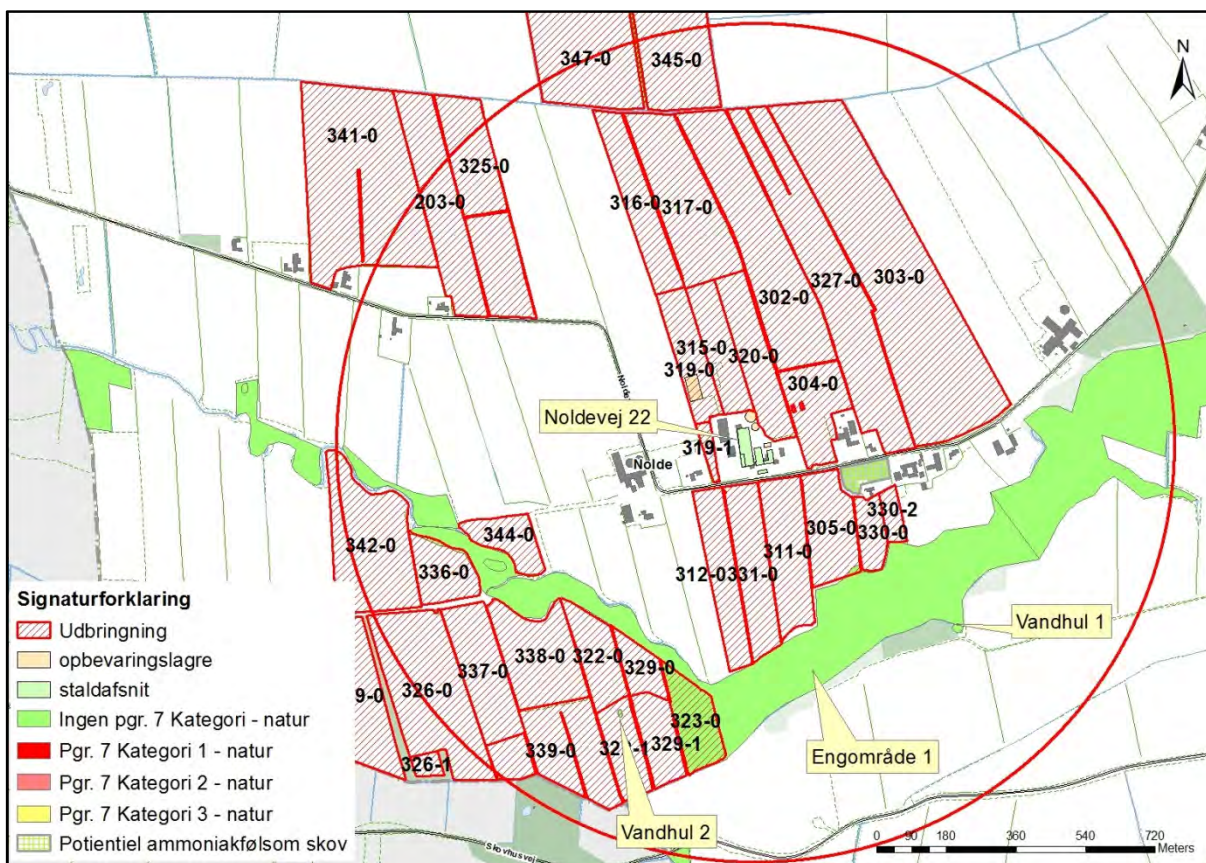
Det fremgår af husdyrlovens regelsæt, at som udgangspunkt er beskyttelsesniveauet, der er fastlagt i lovgivningen, tilstrækkeligt til at sikre natur og miljø og skabe overensstemmelse med habitatdirektivforpligtigelserne. Kommunen er dog forpligtet til at foretage en konkret vurdering af, om beskyttelsesniveauet er tilstrækkeligt til at sikre naturområderne den fornødne beskyttelse. Vurderes det ikke at være tilfældet (kun i særlige tilfælde), kan kommunen stille forureningsbegrænsende vilkår, som rækker ud over ovennævnte fastsatte beskyttelsesniveauer.

Aabenraa Kommune har ved undersøgelser af registreringer, kort, luftfotos m.m. vurderet naturforholdene mht. § 7 omkring ejendommen.

Alle staldafsnittene ligger mere end 1.000 meter fra nærmeste § 7 kategori 1 natur og § 7 kategori 2 natur.

Selvom der ligger to Natura 2000 områder inden for 1.000 meter af ejendommen, så er der ingen af disse, der indeholder næringsstoffølsom natur inden for 1.000 meter.

Nærmeste kategori 3 natur er en mose ca. 1.550 meter vest for ejendommen.

Kort 3. Placering af naturområder omfattet af husdyrlovens § 7. Den røde cirkel angiver en radius på 1.000 meter omkring anlægget. Som det ses af kortet er mark 323-0 angivet som harmoniareal og en del af det beskyttede engområde 1.

Vurdering (arealer omfattet af husdyrlovens § 7)

Der er ingen naturområder inden for 1.000 meter af ejendommen, der er beskyttet i henhold til husdyrlovens § 7.

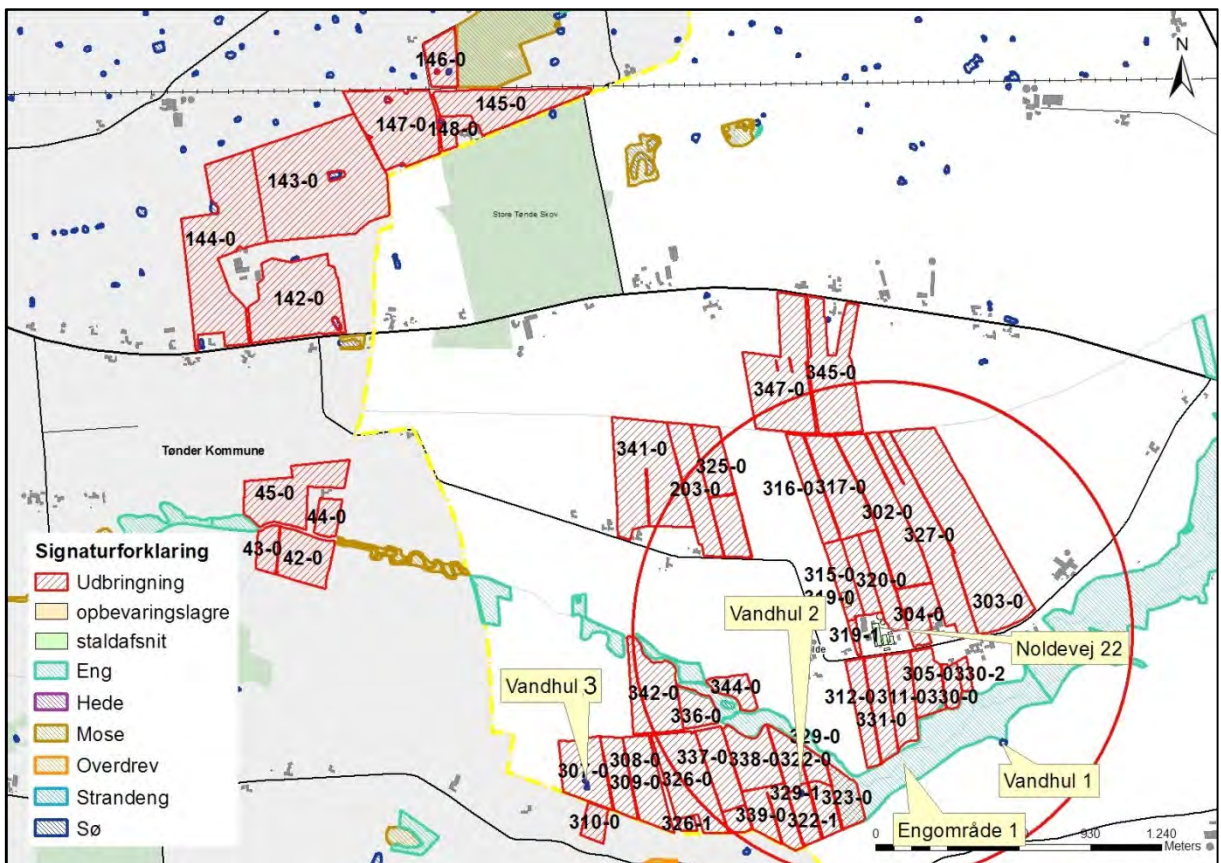
§ 3 natur

Jf. husdyrlovens § 23 skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om der forekommer andre naturarealer end "§ 7-arealer", som kan blive påvirket af ammoniakemissionen fra ejendommen.

Desuden gælder det jf. naturbeskyttelseslovens § 3, at tilstanden af visse naturarealer ikke må ændres, når de har et vist areal, naturindhold m.m.

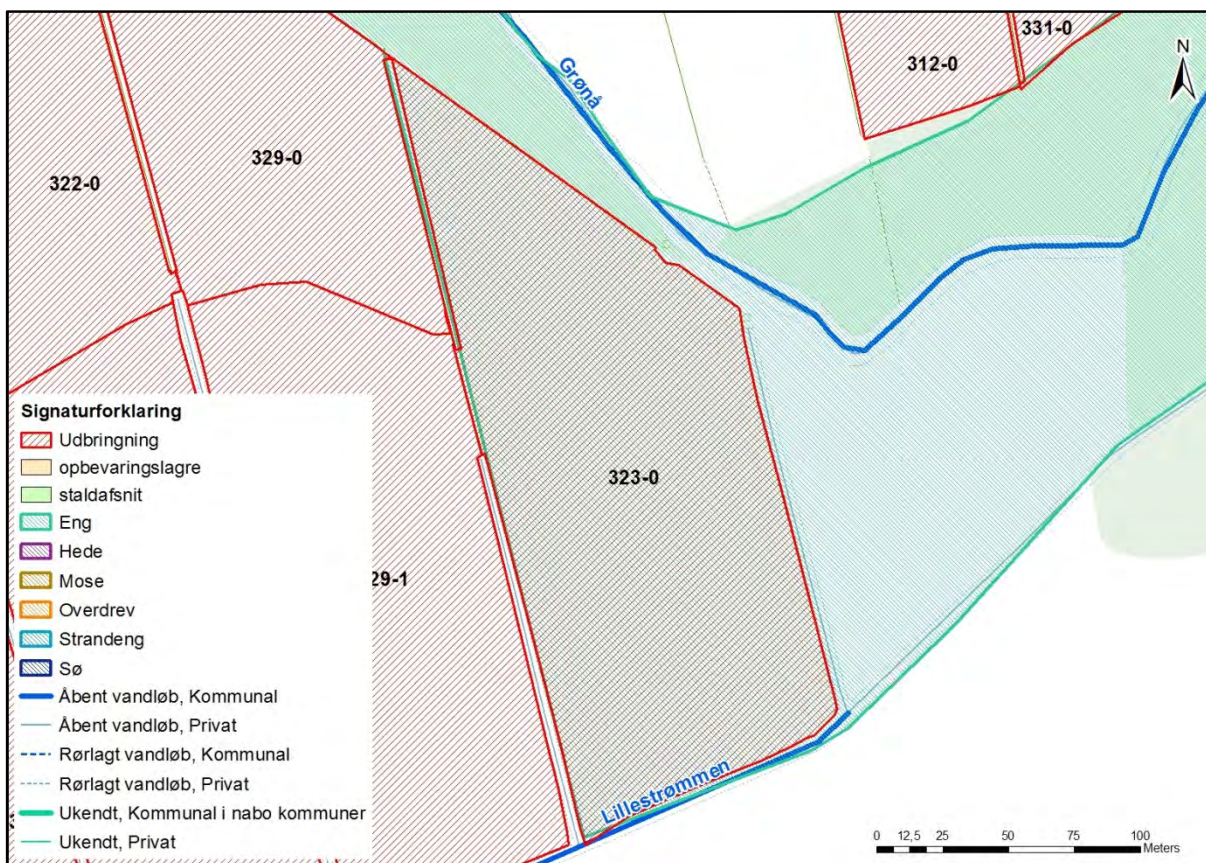
Redegørelse (arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3)

Der er ikke umiddelbart andre naturområder nær bedriften, som er særligt næringsfattige naturområder (visse heder, moser, overdrev). Der er dog andre naturtyper (eng og vandhuller) inden for 1.000 meter af anlægget. Der er ikke beregnet ammoniakdeposition til de andre naturområder, da der er en reduceret udledning af ammoniak fra anlægget og deraf følger, at der ikke vil være en merdeposition af ammoniak til hverken engområdet eller vandhullerne.

Kort 4. Placeringen af beskyttede naturområder nær anlægget og i forbindelse med harmoniarealerne i Aabenraa Kommune. Den røde cirkel har en radius på 1.000 meter.

Et af ejendommens harmoniarealer i ansøgningen er medtaget som harmoniareal, selvom Aabenraa Kommune har vurderet, at arealet er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Ansøger er ikke enig i Aabenraa Kommunes vurdering af arealet og ønsker særskilt at klage over denne vurdering. Det betyder, at Aabenraa Kommune som supplement til ansøgningen har lavet en scenarieberegning, hvori arealet ikke indgår. Der er tale om mark 323-0, som Aabenraa Kommune vurderer er en beskyttet eng.

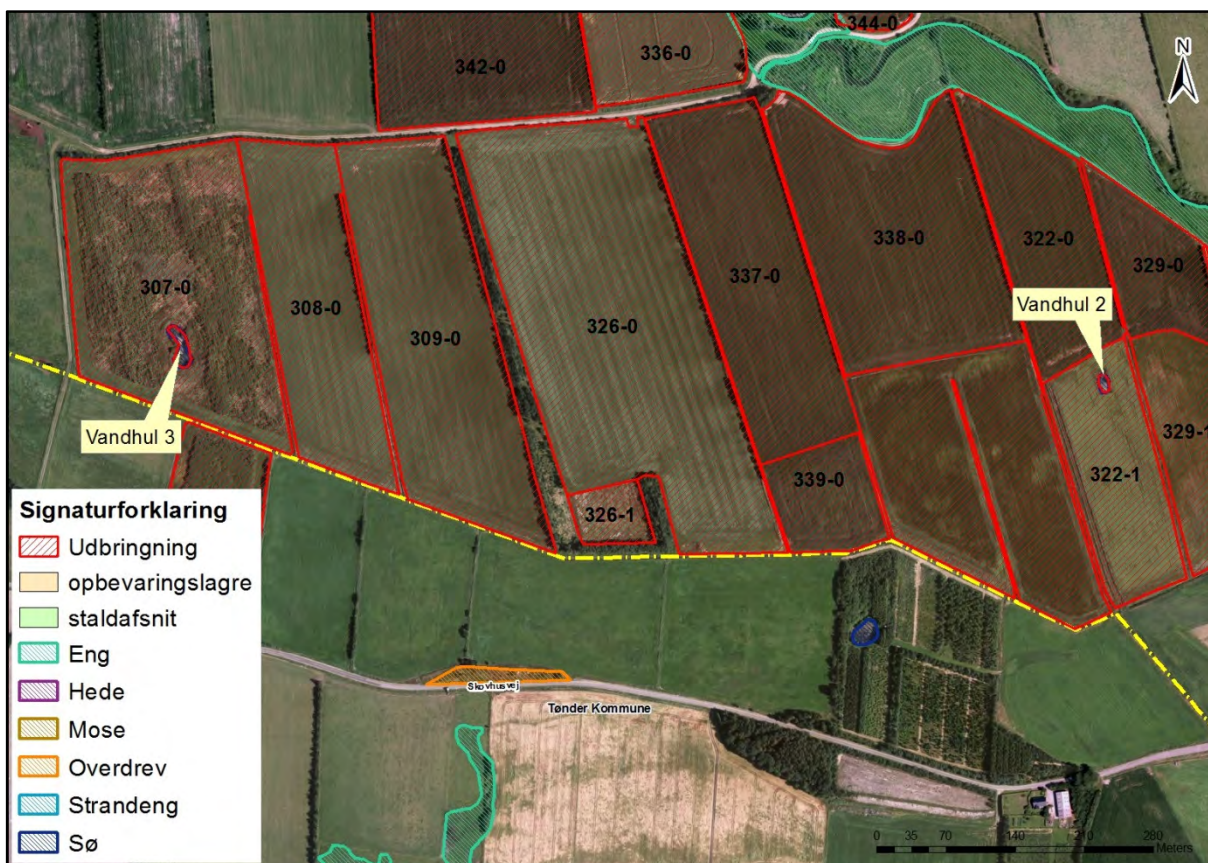
Kort 5. Mark 323-0 er udpeget som beskyttet eng af Aabenraa Kommune.

Nedenfor er gennemgået de arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, der ligger i nærheden af ejendommens anlæg og/eller ligger i tilknytning til ejendommens udbringningsarealer i Aabenraa Kommune.

Engområde 1	
Naturtype/undertype	Eng
Matrikelnummer	Matr. nr. 102 Nolde, Burkal
Lokalitetsbeskrivelse	Større engområde der ligger ned til Grønå og lejlighedsvist må forventes at blive oversvømmet af denne. Store dele af engområdet afgræsses, og der tages ligeledes slæt på nogle af engene.
Lokalisering i forhold til anlæg	Engene ligger ca. 320 meter syd for anlægget.
Lokalisering i forhold til arealer	Engene grænser op til 13 af ejendommens arealer.
N-deposition (merdeposition og totaldeposition)	Ikke beregnet, da der ikke er nogen merdeposition til engene. Men totaldepositionen til Grønå er beregnet til 0,1 kg N/år.
Betydning som levested for bilag IV-arter	Engene kan være ynglested eller rastested for bilag IV-arter.
Natura 2000 område	-
Kommuneplan/regionplan	Området er i kommuneplanen udpeget som områder med særlige naturbeskyttelsesinteresser.
Fredning	Ingen fredninger.
Vurdering	Det vurderes, at hovedkilden til næringsberigelse af engene er randpåvirkning fra markdrift og overfladevand fra de dyrkede arealer samt oversvømmelse

	af Grønå, som engene ligger ned til.
--	--------------------------------------

Vandhul 2 og 3	
Naturtype/undertype	Vandhul
Matrikelnummer	Vandhul 2: Matr. nr. 84, Nolde, Burkal Vandhul 3: Matr. nr. 78, Nolde, Burkal
Lokalitetsbeskrivelse	To mindre vandhuller beliggende midt i markerne. Vandhullerne er lysåbne. Vandhullerne er ikke besigtiget, men ud fra oversigtsfotos er det vurderet, at der er tale om næringsberigede vandhuller under tilgroning. Naturtilstanden vurderes at være moderat.
Lokalisering i forhold til anlæg	Vandhul 2 ligger ca. 700 meter sydvest for ejendommen. Vandhul 3 ligger ca. 1.370 meter sydvest for ejendommen.
Lokalisering i forhold til arealer	Vandhul 2 ligger i mark 322-1. Vandhul 3 ligger i mark 307-0.
N-deposition (merdeposition og totaldeposition)	Ikke beregnet.
N-tålegrænse	De fleste søer og vandhuller er eutrofieret som følge af næringstilførsel fra andre kilder end ammoniakdeposition, her især overfladevand. Derfor er det ikke relevant at have en tålegrænse opgivet.
Betydning som levested for bilag IV-arter	Vandhullerne kan være ynglested eller rastested for bilag IV-arter.
Natura 2000 område	Nej
Kommuneplan	I forhold til kommuneplanen ligger begge vandhuller i et område, der er udpeget som et potentielt naturbeskyttelsesområde.
Fredning	Nej
Vurdering	Det vurderes, at hovedkilden til næringsberigelse af vandhullerne er overfladevand fra de dyrkede arealer, dels som vand, der løber på jordoverfladen til vandhullerne, dels som næringsberiget overfladevand, der løber til via rodzonen på dyrkede arealer. Der stilles vilkår om minimum 2 meter husdyrgødningsfri bræmme rundt om vandhul 2 og vandhul 3.

Kort 6. Vandhul 2 og vandhul 3 i Aabenraa Kommune.

Vurdering (arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3)

Vandløb

Vandløbene i området vurderes ikke at blive påvirket af luftbåren ammoniak fra anlægget, idet den tilførte mængde fra luften er meget begrænset i forhold til den mængde næringsstof, der udledes fra dyrkede arealer i området.

Vandhuller

Der er 2 vandhuller beliggende inden for en afstand af ca. 1.000 meter til anlægget og det ene er i forbindelse med ejendommens arealer (mark 322-1).

Det vurderes, at den primære indflydelse på vandhullernes naturtilstand er de omkringliggende arealer og den måde, arealerne dyrkes på med gødsning og sprøjtning, samt hvorvidt der er bræmmer omkring vandhullerne, der minimerer risikoen for overfladeafstrømning af f. eks. gødningsberiget overfladevand fra markarealet.

Den luftbåre ammoniak vurderes at have sekundær betydning for vandhullernes naturtilstand, da deposition af kvælstof på vandoverflader er forholdsvis begrænset sammenlignet med depositionen på vegetation, træer og buske, hvor overfladearealet til afsætning er meget større (Teknisk notat fra DMU, version 1, december 2006). Den tilførte mængde ammoniak fra luften vurderes derfor som meget begrænset i forhold til den mængde næringsstof, der udledes fra dyrkede arealer.

Ammoniak fra anlægget og udvidelsen vurderes således ikke at forringe naturtilstanden i vandhullerne væsentligt i forhold til udgangspunktet.

Enge

Der er et større engområde inden for 1.000 meter af ejendommen. Det drejer sig om et område langs Grønå, der løber ca. 430 meter syd for ejendommen. Engene er ikke besigtiget, men ud fra oversigtsfotos er det vurderet, at engene er kulturrenge uden næringsfølsomme arter, og at de har en begrænset naturværdi. Engene vurderes at falde ind

under undertyper, som er næringsstofrige og kulturprægede og derfor uden egentlig tålegrænse.

Ammoniak fra anlægget og udvidelsen vurderes således ikke at forringe engenes naturtilstand væsentligt i forhold til udgangspunktet.

Heder, moser og overdrev

Der findes ingen heder og overdrev inden for 1.000 meter af ejendommen.

Potentielt ammoniakfølsomme skove

Der ligger én potentielt ammoniakfølsom skov inden for 1.000 meter fra anlægget. Der er tale om en mindre gruppe nåletræer på ca. 0,6 ha, der ligger mellem ejendommen på Noldevej 23 og selve Noldevej. Det er vurderet, at skoven ikke er ammoniakfølsom.

§ 3 natur i Tønder Kommune

Tønder Kommune har vurderet § 3 naturområderne i forbindelse med arealerne beliggende i Tønder Kommune.

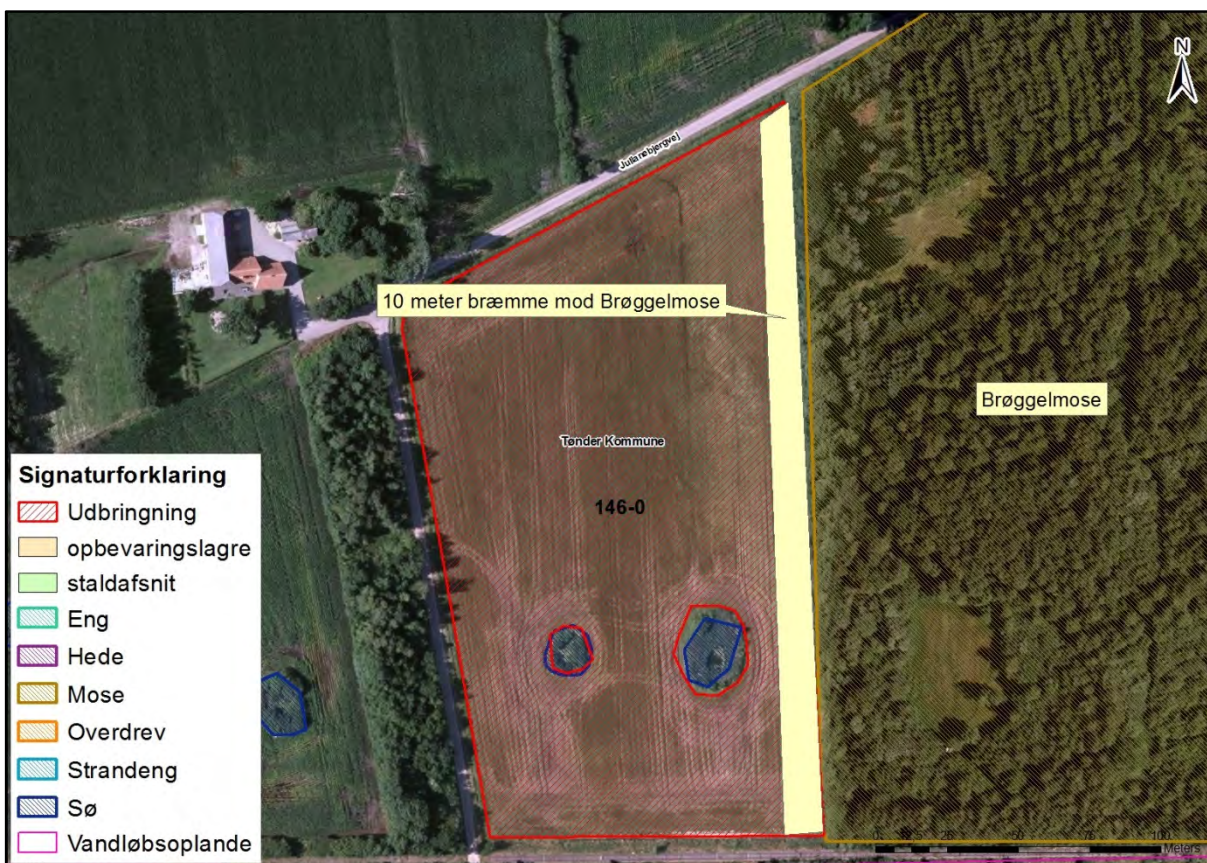
Tønder Kommune har gennemgået arealerne og vurderet, at der skal opretholdes en gødningsfri bræmme på min. 2 m rundt om vandhullerne på mark nr.: 146-0, 144-0, 147-0, 148-0, 143-0 og 142-0.

Kort 7. Vandhuller i Tønder Kommune, hvor der stilles vilkår om minimum 2 meter husdyrgødningsfri bræmme.

På mark nr. 146-0 må der i en bræmme på 10 m ind mod Brøggelmose (kategori 2) kun udbringes gylle hvis det foregår ved nedfældning. Hvis der udbringes fast gødning på denne mark, skal det i en bræmme på 100 m ind mod Brøggelmosen, nedbringes i jorden inden 6 timer fra udbringning.

Kort 8. Mark 146-0 og Brøggelmose i Tønder Kommune.

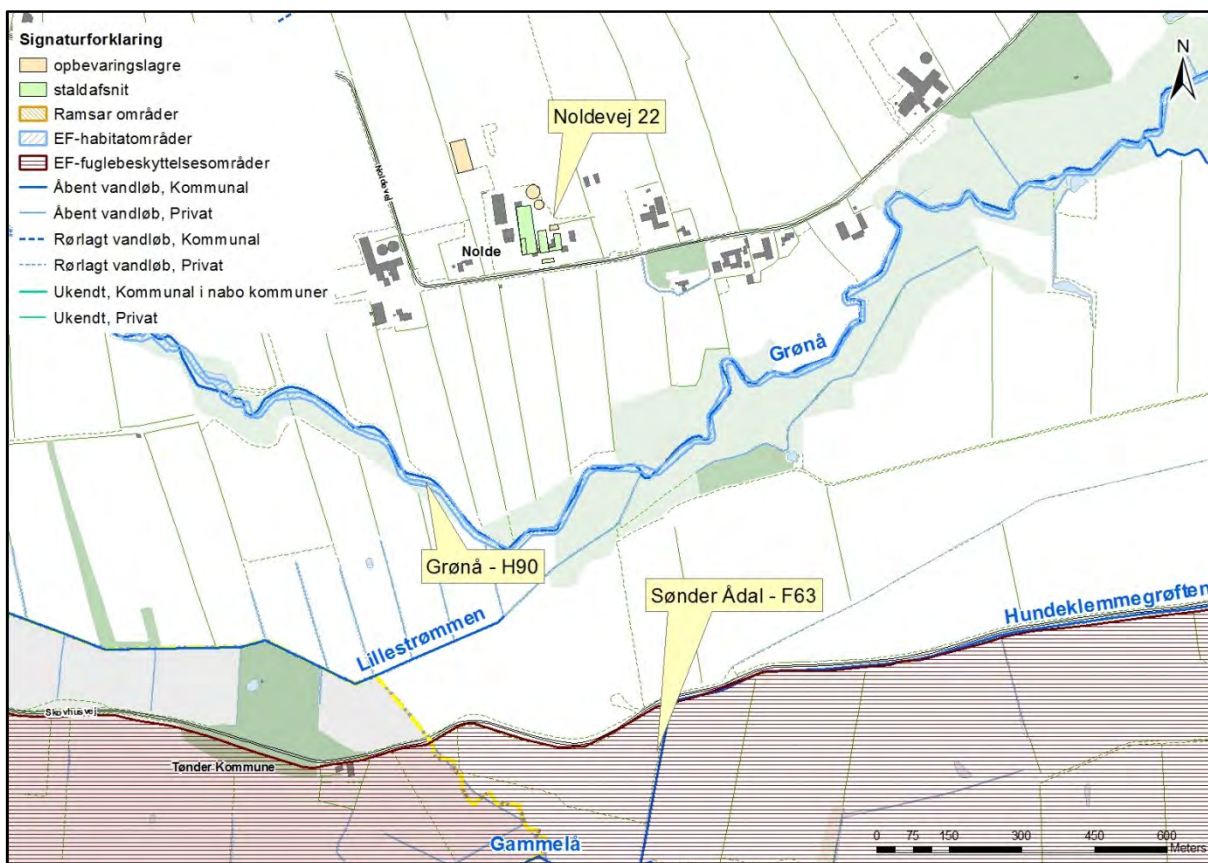
Tønder Kommunes vurdering kan findes i bilag 3.

Natura 2000

Kommunen skal vurdere, om produktionen vil være i overensstemmelse med EF-habitatdirektiv-forpligtelserne. Det omfatter bl.a., at produktionen ikke medfører negative påvirkninger af de arter og naturtyper, som udgør udpegningsgrundlaget i internationale naturbeskyttelsesområder, og forholdene for arter omfattet af direktivets bilag IV må ikke forringes.

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde ligger ca. 430 meter syd for ejendommen. Området er Natura 2000 område nr. INO 89 Vadehavet herunder habitatområde nr. H90: Vidå med tilløb, Rudbøl Sø og Magisterkogen.

Derudover ligger der endnu et internationalt naturbeskyttelsesområde 940 meter syd for ejendommen. Området er Natura 2000 område nr. INO 101 Sønder Ådal herunder fuglebeskyttelsesområde nr. F63: Sønder Ådal.

Kort 9. Natura 2000 områdets beliggenhed i forhold til ejendommen.

Der er beregnet ammoniakdeposition til Natura 2000 områderne. Depositionen ses i tabellen herunder.

Tabel 23 Depositionsberegninger til de to nærmeste Natura 2000 områder – uddrag fra husdyrgodkendelse.dk

Oversigt over naturpunkter						
Navn	Kategori	Opretter	Kumulationen	Ruhed natur	Merdeposition [kgN]	Total deposition [kgN]
Grønå - H90	3	Myndighed	Nul ejendomme	V	-0,1	0,1
Sønder Ådal - F63	3	Myndighed	Nul ejendomme	Bn	0,0	0,0

Som det ses af tabellen, så er der ingen merdeposition til de to områder, og totaldepositionen i det nærmeste område er beregnet til 0,1 kg N/ha.

Vurdering

Der er ingen umiddelbart næringsstoffsomme naturområder inden for Natura 2000 området, hvorfor ammoniakdepositionen er beregnet til grænsen af udpegningen.

Den beregnede deposition fra anlægget viser, at både mer- og totaldepositionen til grænsen af Sønder Ådal – F63 er på 0,0 Kg N/ha år.

Den beregnede deposition fra anlægget viser, at både merdepositionen til grænsen af Grønå – H90 er på 0,0 Kg N/ha år og at totaldepositionen er på 0,1 kg N/ha.

Det er Aabenraa Kommunes vurdering, at det ansøgte ikke i målelig grad vil påvirke udpegningsgrundlaget for habitat- og fuglebeskyttelsesområdet, da H90 drejer sig om et vandløb, der ikke er specielt følsomt over for luftbåren ammoniak.

Der stilles derfor ikke forureningsbegrænsende vilkår i forbindelse med ammoniakemissionen fra ejendommen. Der stilles vilkår til begrænsning af ammoniakudledningen med baggrund i BAT-kravene.

Redegørelse og vurderinger vedr. arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV-arter) findes i afsnit 9.7.

9 Påvirkninger fra arealerne

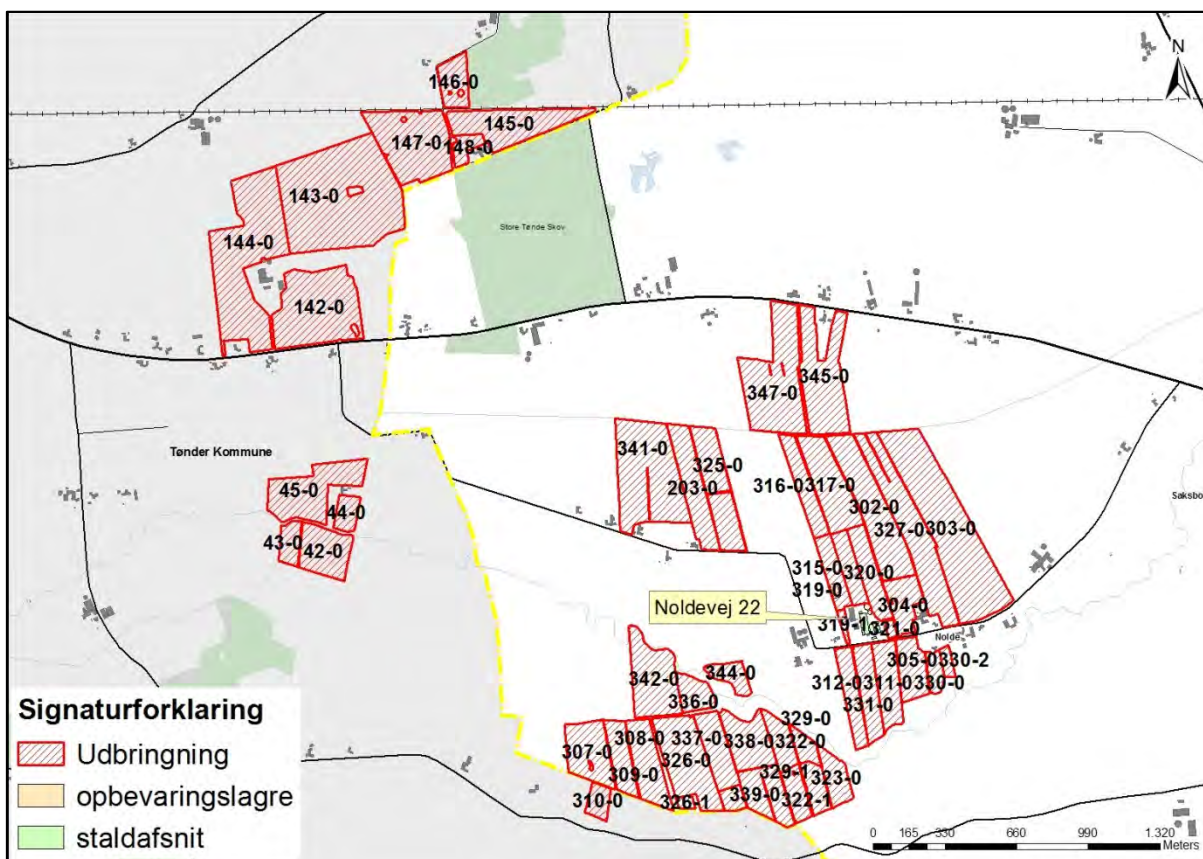
9.1 Udbringningsarealerne

Redegørelse

Udbringningsarealerne til Noldevej 22 ligger inden for 3,2 km af ejendommen.

Hovedparten af arealerne ligger i Aabenraa Kommune, men der ligger 12 arealer i Tønder Kommune (mark 42-0, 43-0, 44-0, 45-0, 142-0, 143-0, 144-0, 145-0, 146-0, 147-0, 148-0 og 310-0).

Miljøgodkendelsen omfatter de udbringningsarealer, der fremgår af ansøgningens afsnit 4.1 (se bilag 1). Placeringen af udbringningsarealerne fremgår af oversigtskortet herunder.

Kort 10. Udbringningsarealer for ejendommen.

Det er oplyst i ansøgningen, at husdyrbruget råder over 275,90 ha ejede og forpagtede udbringningsarealer. Heraf er det ene areal (mark 323-0) et areal, som Aabenraa Kommune har udpeget som et engareal, hvilket ansøger ikke er enig i. Der er lavet en scenarieberegning, hvori mark 323-0 ikke indgår, således at miljøgodkendelsen tager højde for om arealet kan bruges eller ej. Mark 323-0 er på 2,48 ha.

Der er 4 forpagtningsaftaler.

Tabel 24. Oversigt over ejede og forpagtede udbringningsarealer

Ejede arealer		
	Ansøgning	Scenarieregning
Adresse	Udbringningsareal ha	
Noldevej 22, 6372 Bylderup-Bov Noldevej 41, 6270 Tønder Flensborglandevej 44, 6270 Tønder	220,97	217,61
Forpagtede arealer		
Adresse	Udbringningsareal ha	
Noldevej 31 (326-0, 326-1)	8,48	8,48
Noldevej 11, 6372 Bylderup-Bov (339-0, 338-0, 337-0, 336-0, 303-0, 305-0, 304-0)	41,00	41,00
Noldevej 10, 6372 Bylderup-Bov (203-0)	5,57	5,57
Noldevej 19, 6372 Bylderup-Bov (330-0, 330-2)	0,76	0,76
I alt	275,90	273,42

Ejendommen producerer efter ændringen samlet 399,20 DE husdyrgødning.

Tabel 25. Produceret husdyrgødning på bedriften – uddrag fra husdyrgodkendelse.dk

Produceret husdyrgødning						
Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen adresse	Fjerkrægylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Svinegylle	0,00	0,00	75,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Kvæggylle	31315,70	4567,34	70,00	353,96	0,00
Ingen adresse	Minkgylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Dybstrøelse	4595,22	633,02	45,00	45,24	0,00
Ingen adresse	Fast gødning	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Ajle	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Afsat ved græsning	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Med 275,90 ha areal, så modtages der 60,00 DE kvæggylle.

Tabel 26. Modtaget husdyrgødning – uddrag fra husdyrgodkendelse.dk

Tilført husdyrgødning					
Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	Antal DE
Ingen adresse	Kvæggylle	6000,00	960,00	70,00	60,00

Der gøres opmærksom på, at modtagelsen af 60 DE kvæggylle kræver en aftale om produktionsmæssig sammenhæng med afgiveren, da de 60 DE er beregnet med 1,6644 DE/ha. Normalt vil en gylleaftale være på 1,4 ha, hvorfor der med en normal gylleaftale vil modtages færre DE.

Hvis mark 323-0 ikke må bruges, så modtager ejendommen mindre gødning svarende til 54,25 DE.

Tabel 27. Modtaget husdyrgødning - uddrag fra scenarieberegning 84933

Tilført husdyrgødning					
Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	Antal DE
Ingen adresse	Kvæggylle	5425,00	868,00	70,00	54,25

Der gøres opmærksom på, at modtagelsen af 54,25 DE kvæggylle kræver en aftale om produktionsmæssig sammenhæng med afgiveren, da de 54,25 DE er beregnet med 1,66 DE/ha. Normalt vil en gylleaftale være på 1,4 ha, hvorfor der med en normal gylleaftale vil modtages færre DE.

Den totale mængde husdyrgødning, som arealerne modtager, fremgår af nedenstående skemaer.

Tabel 28. Husdyrgødning tildelt arealerne – uddrag fra husdyrgodkendelse.dk

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Dybstrøelse	4595,22	633,02	45,24	0
Kvæggylle	37315,70	5527,34	353,96	60,00
Total	41910,92	6160,36	399,20	60,00

Og med tilførsel af 54,25 DE ser det samlede gødningsregnskab således ud:

Tabel 29. Husdyrgødning tildelt arealerne - uddrag fra scenarieberegning 84933.

Total husdyrgødning				
Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Dybstrøelse	4595,22	633,02	45,24	0
Kvæggylle	36740,70	5435,34	353,96	54,25
Total	41335,92	6068,36	399,20	54,25

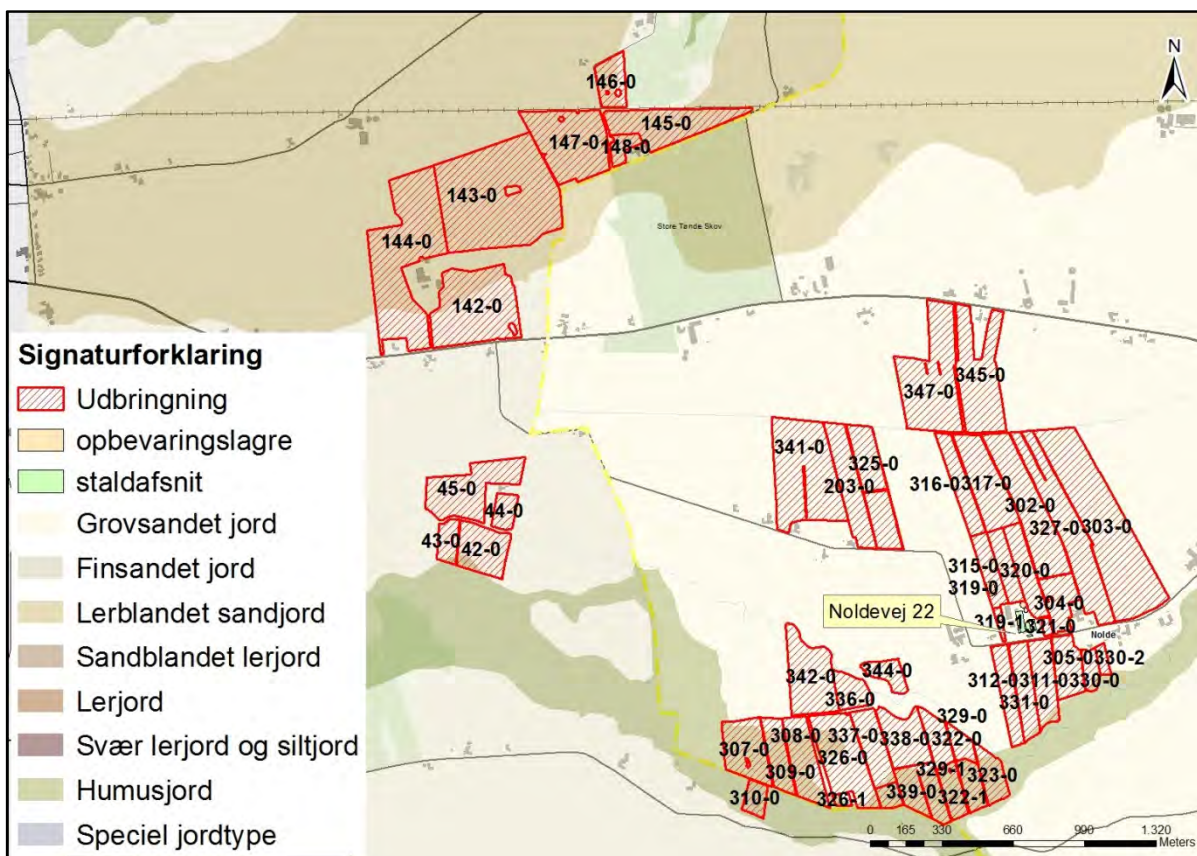
Med modtagelse af 60,00 DE så tilføres arealerne 459,20 DE, hvilket svarer til 1,6644 DE/ha, når der er tale om 275,90 ha.

Med modtagelse af 54,25 DE så tilføres arealerne 453,45 DE, hvilket svarer til 1,66 DE/ha, når der er tale om 273,42 ha.

Jordbund og dræning

Ca. 64 % ejede og forpagtede arealer er ifølge ansøgningen klassificeret som grovsandet jord (JB 1). Derudover er der ca. 28 % grov lerblandet sandjord (JB 3) og ca. 8 % humusjord (JB 11), hvilket passer med jordtypekortet herunder.

Ingen af udbringningsarealerne er ifølge ansøgningen drænet, mens alle arealerne vandes.

Kort 11. Jordbundstyper for arealerne tilhørende bedriften.

Målsatte søer

Der ligger ingen arealer i opland til målsatte søer.

Beskyttede sten- og jorddiger

Der er ingen arealer, bygninger eller opbevaringsanlæg, der grænser op til "Beskyttede sten- og jorddiger".

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der er sammenhæng mellem bedriftens jordtilliggende og husdyrproduktionen med nuværende gældende harmonikrav og dyreenhedsberegning for kvæg. Den miljømæssige vurdering af udspretningsarealerne er sket ud fra de opgivne arealer i husdyrgodkendelse.dk. En udvidelse eller ændring af udspretningsarealerne må ikke ske, uden at kommunen først har vurderet arealerne.

Ændringer af udbringningsarealerne skal anmeldes senest den 1. august til Aabenraa Kommune, der vurderer, hvorvidt de nye arealer er sårbare.

Aabenraa Kommune vurderer, at ejendommen kan drives uden påvirkning af bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger mv., når gældende lovgivning i naturbeskyttelsesloven og museumsloven overholdes, og at det ikke er relevant at stille yderligere vilkår til dette.

9.1.1 Arealanvendelse

Redegørelse

Der anvendes referencesædskifte svarende til standardsædskiftet på arealerne. Det betyder, at der er taget højde for den værst tænkelige situation. Der er altså ikke risiko for større udvaskning af nitrat til overfladevand og grundvand eller fosforoverskud end det her angivne, hvis der anvendes andre sædskifter end referencesædskiftet.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at sædskiftekravene er overholdt.

9.1.2 Aftalearealer

Der er ingen aftalearealer til produktionen.

9.2 Beskyttet natur

Foruden påvirkningen med ammoniak fra husdyrbrugets anlæg kan naturen også påvirkes fra ejendommens udbringningsarealer. Det kan f.eks. være påvirkning af tilstødende naturarealer i forbindelse med udbringning af husdyrgødning pga. tilførsel af næringsstoffer gennem diffusion i jordfasen, atmosfærisk deposition eller overfladeafstrømning af næringsstoffer.

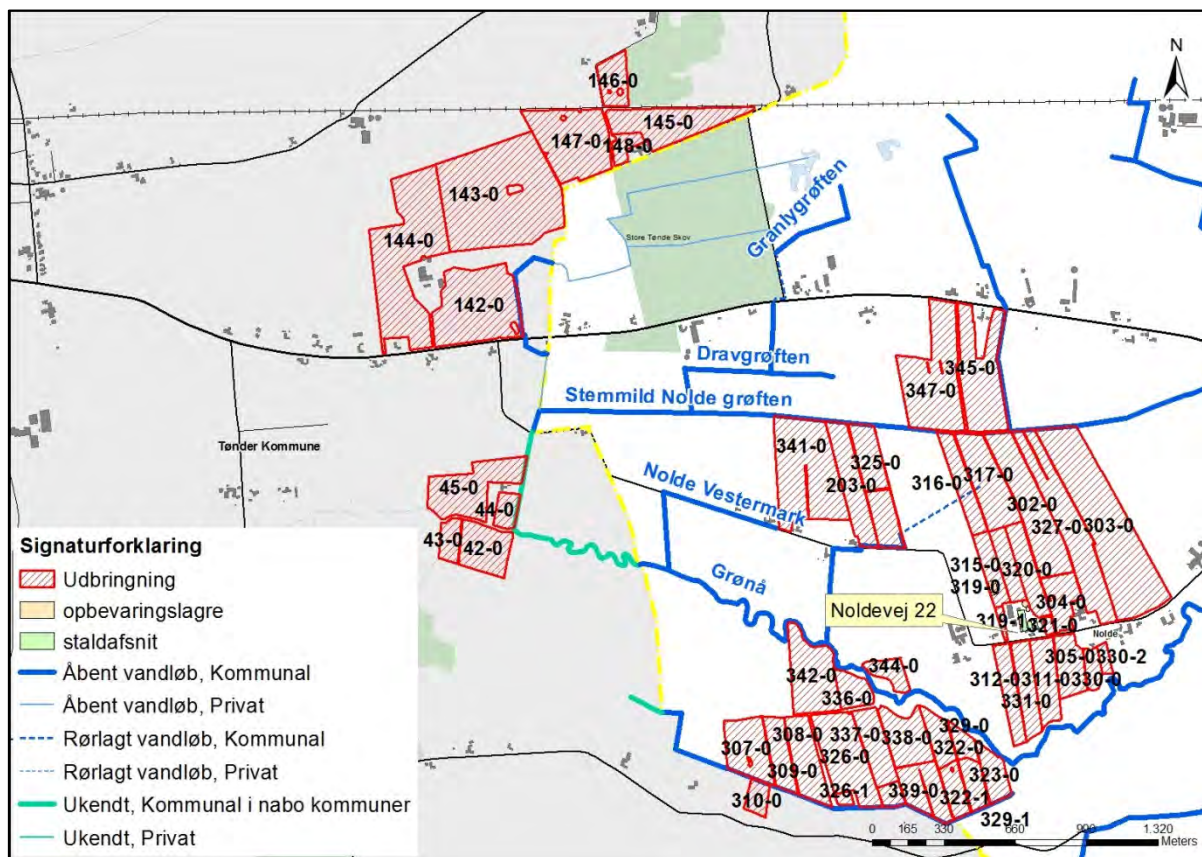
Ifølge Miljøstyrelsen kan der ved udbringning ske påvirkninger på over 1 kg N/ha/år ved atmosfærisk afsætning i op til 100 m fra markkanten (jf. Miljøstyrelsens skrivelse "Bilag til notat om Miljøklagenævnets praksis i sager om miljøgodkendelser af husdyrbrug af 6. juli 2009"). Af Miljøstyrelsen vurderes det ikke muligt for kommunerne at beregne en randpåvirkning af udbragt husdyrgødning ved udvaskning af kvælstof og fosfor. Det vil dog være muligt at foretage en konkret vurdering af risikoen for overfladeafstrømning. Vurderes risikoen stor, kan der fastsættes vilkår om, hvordan husdyrgødningen skal udbringes.

Redegørelse

For overskuelighedens skyld er alle naturarealer beskrevet samlet i afsnit 8.4.

En del af arealerne grænser direkte op til vandløb, der er beskyttede efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Ingen af udbringningsarealerne skræner stejlt ned mod vandløbene.

Kort 12. Placeringen af beskyttede vandløb i forhold til udbringningsarealerne.

Alle arealerne ligger i vandløbsopland Hvirlå og Grønå, der begge er tilløb til Vidåen. Arealerne ligger dermed i opland til Rudbøl Sø og Vadehavet.

Det vurderes, at det ansøgte projekt ikke har en negativ indflydelse på målopfyldelsen, idet udvaskningen er beregnet til at være lavere end for et traditionelt planteavlbrug uden brug af husdyrgødning.

Vurdering

Vandhuller

Der ligger en del vandhuller i eller op til flere af markerne, men på arealerne i Aabenraa Kommune er der kun vandhuller i mark 307-0 og 322-1. Vandhullerne er omtalt ovenfor.

Moser

Der ligger ingen moser op til ejendommens arealer i Aabenraa Kommune.

Enge

Der ligger et større engområde op til ejendommens arealer. Engområdet ligger i forbindelse med Grønå og er beskrevet ovenfor.

Overdrev og heder

Der ligger ingen overdrev og heder op til udbringningsarealerne.

Vandløb

Vandløbene er følsomme overfor øget udledning og tilførsel af sand og næringsstoffer fra omkringliggende landbrugsarealer. Generelt er vandløbene præget af tidligere regulering, hårdhændet vedligeholdelse og okker. Vandløb vurderes kun i meget begrænset omfang at blive påvirket af luftbåret ammoniak fra udbringningsarealerne. Den tilførte mængde fra luften vurderes som meget begrænset i forhold til den mængde næringsstof, der udledes via rodzonen fra dyrkede arealer.

Vandløbenes målsætning tager sigte mod at beskytte og ophjælpe den alsidige flora og fauna, som naturligt er tilknyttet de sønderjyske vandløb. Dyrkningsfri bræmmer og randzoner vil være medvirkende til en fortsat opfyldelse af målsætningen og vil være med til at reducere sandvandring til gavn for ynglesuccesen hos bl.a. hav- og bækørred. Begge arter er på den danske rødliste.

9.3 Nitrat til grundvand

Redegørelse

Ingen af ejendommens ejede og forpagtede arealer ligger i opland til nitratfølsomme indvindingsområder.

9.4 Nitrat til overfladevand – vandløb, søer og kystvande

Redegørelse

Udbringningsarealerne afvander til Hvirlå og Grønå, der begge er tilløb til Vidåen. Arealerne ligger dermed i opland til Rudbøl Sø og Vadehavet.

Ingen af bedriftens udbringningsarealer eller aftalearealer ligger inden for områder, der er udpeget som nitratklasse 1, 2 eller 3.

Det ses af tabellen herunder, at den beregnede udvaskning fra et planteavlbrug i ansøgningen er 77,4 kg N/ha, og at udvaskningen fra ejendommen er 74,0 kg N/ha og dermed 3,4 kg N/ha under udvaskningen svarende til et planteavlbrug. I beregningen er mark 323-0 medtaget.

Tabel 30. Udvaskning fra ejendommen – uddrag fra husdyrgodkendelse.dk

Beregning af nitratudvaskning til overfladevand		
Tabellen viser det maksimale dyretryk (DE_{max}) og udvaskning svarende til maksimalt dyretryk uden virkemidler, samt det reelle dyretryk (DE_{reel}) for ansøgt drift og den reelle udvaskning med brug af virkemidler i ansøgt drift. DE_{max} bestemmes af dyreholdets sammensætning og reduktionsprocent.		
	Dyretryk (DE/ha)	Udvaskning (kg N/ha)
DE_{max} : DE reduktionsprocent: 100,00 %	1,65	74,0
DE_{reel}	1,66	74,0
Beregning af nitratudvaskningen til brug for afskæringskriterium 2A/2B		
Merudvaskning fra husdyrbrug beregnes som difference mellem udvaskning ved DE_{reel} og udvaskning svarende til et plantebrug.		
	Udvaskning (kgN/ha)	
Udvaskning svarende til et plantebrug	77,4	
Merudvaskning fra husdyrbrug	-3,4	

Hvis mark 323-0 udgår af harmoniarealet, så ses det af tabellen herunder, at den scenarieberegnete udvaskning fra et planteavlsbrug er 77,6 kg N/ha, og at udvaskningen fra ejendommen er 74,3 kg N/ha og dermed 3,3 kg N/ha under udvaskningen svarende til et planteavlsbrug.

Tabel 31. Udvaskning fra ejendommen – uddrag fra scenarieberegning 84933

Beregning af nitratudvaskning til overfladevand		
Tabellen viser det maksimale dyretryk (DE_{max}) og udvaskning svarende til maksimalt dyretryk uden virkemidler, samt det reelle dyretryk (DE_{reel}) for ansøgt drift og den reelle udvaskning med brug af virkemidler i ansøgt drift. DE_{max} bestemmes af dyreholdets sammensætning og reduktionsprocent.		
	Dyretryk (DE/ha)	Udvaskning (kg N/ha)
DE_{max} : DE reduktionsprocent: 100,00 %	1,66	74,3
DE_{reel}	1,66	74,3
Beregning af nitratudvaskningen til brug for afskæringskriterium 2A/2B		
Merudvaskning fra husdyrbrug beregnes som difference mellem udvaskning ved DE_{reel} og udvaskning svarende til et plantebrug.		
	Udvaskning (kgN/ha)	
Udvaskning svarende til et plantebrug	77,6	
Merudvaskning fra husdyrbrug	-3,3	

Det ses af tabellerne herover, at beregningen af udvaskning fra arealerne i opland til Vadehavet er lig DE_{max} og mindre end udvaskningen svarende til et planteavlsniveau, hvorfor kravet til arealerne er overholdt.

Beskyttelsesniveauerne for nitrat til overfladevand er overholdt ved harmonikravet og arealerne afvander til et Natura 2000 område (Vadehavet), som ikke afkaster nitratklasser.

Vurdering

Bedriftens udbringningsarealer ligger alle uden for nitratklasserne 1 – 3 (reduktionsprocenten er 100 %). Beskyttelsesniveauerne for nitrat til overfladevand er overholdt.

Da det er beregnet, at der ikke sker en forøget udvaskning af kvælstof fra udbringningsarealerne i forhold til et tilsvarende planteavlsbrug, så er det vurderet, at der ikke er grundlag for at stille yderligere vilkår til begrænsning af kvælstofudvaskningen.

Beregning af udvaskning er forudsat, at dyretrykket i ansøgt drift fastholdes. Dybstrøelse har en højere nitratudvaskning end gylle, fordi udnyttelsesgraden af dybstrøelse er 45 %, mens den for kvæggylle er 70 %. Forudsætningen for beregningerne angående udvaskning af nitrat vil ikke være overholdt, hvis der produceres mere dybstrøelse end det, der

fremgår af ansøgningen. Dvs. for at sikre, at der ikke sker en forøget udvaskning, stilles der vilkår om, at der ikke må køres mere dybstrøelse end de ansøgte 45,24 DE ud på arealerne.

9.5 Fosfor til overfladevand - vandløb, søer og kystvande

Redegørelse

I ansøgningen tilføres der årligt ca. 6.161 kg fosfor til markerne i ansøgt drift. Alle udbringningsarealerne er beliggende i fosforklasse 0, og ifølge ansøgningen får arealerne et fosforunderskud på 0,7 kg P/ha, og dermed overholder det ansøgte projekt det beskyttelsesniveau, der følger af indplaceringen i fosforklasser efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, afsnit C.

Tabel 32. Beregnet P-overskud – uddrag fra husdyrgodkendelse.dk

Klasser vedrørende fosforophobning	Antal ha	Før-situation	Efter-situation = krav
Pt < 4,0 eller udrænet eller ikke afvander til Natura 2000 eller afvander til Natura 2000, der ikke er overbelastet med fosfor	275,90 ha	0,0 kg P/ha/år	-0,3 kg P/ha/år
Pt 4,0 - 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	0,0 kg P/ha/år	-0,3 kg P/ha/år
Lavbundslande og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	0,0 kg P/ha/år	-0,3 kg P/ha/år
Pt > 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	0,0 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år

Krav om P-overskud overholdt: **Ja**
 Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet: **-93,6 kg P.**
 Maksimalt tilladt P-overskud/ha/år i gennemsnit for hele bedriften (ifølge tabel) : **-0,3 kg P/ha/år.**
 P tilført pr. ha/år i ansøgt drift: **22,3 kg P/ha/år.**
 P-aførsel per ha/år i ansøgt drift (arealvægtet gennemsnit): **23,0 kg P/ha/år.**
 P-overskud/ha/år for ansøgt projekt: **-0,7 kg P/ha/år.**

I scenarieberegningen i skema 84933 tilføres der årligt ca. 5.991 kg fosfor til markerne i ansøgt drift. Alle udbringningsarealerne er beliggende i fosforklasse 0, og ifølge ansøgningen får arealerne et fosforunderskud på 0,8 kg P/ha, og dermed overholder det ansøgte projekt det beskyttelsesniveau, der følger af indplaceringen i fosforklasser efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, afsnit C.

Tabel 33. Beregnet P-overskud - uddrag fra scenarieberegning 84933

Klasser vedrørende fosforophobning	Antal ha	Før-situation	Efter-situation = krav
Pt < 4,0 eller udrænet eller ikke afvander til Natura 2000 eller afvander til Natura 2000, der ikke er overbelastet med fosfor	273,42 ha	0,0 kg P/ha/år	-0,3 kg P/ha/år
Pt 4,0 - 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	0,0 kg P/ha/år	-0,3 kg P/ha/år
Lavbundslande og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	0,0 kg P/ha/år	-0,3 kg P/ha/år
Pt > 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	0,0 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år

Krav om P-overskud overholdt: **Ja**
 Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet: **-143,7 kg P.**
 Maksimalt tilladt P-overskud/ha/år i gennemsnit for hele bedriften (ifølge tabel) : **-0,3 kg P/ha/år.**
 P tilført pr. ha/år i ansøgt drift: **22,2 kg P/ha/år.**
 P-aførsel per ha/år i ansøgt drift (arealvægtet gennemsnit): **23,0 kg P/ha/år.**
 P-overskud/ha/år for ansøgt projekt: **-0,8 kg P/ha/år.**

Ingen af husdyrbrugets udbringningsarealer er beliggende i oplandet til et Natura 2000 område, der i henhold til miljøstyrelsens kortværk er overbelastet med fosfor. Derfor skal der ikke, i henhold til lovgivningen, stilles krav til fosforoverskuddet på bedriften.

Udbringningsarealerne består ifølge ansøgningen primært af grovsandet jord, men også humusjord og lerblandet sandjord.

Der er på ingen af arealerne stort terrænfald (over 6°) mod vandløb eller vandhuller.

Vurdering

Aabenraa Kommune finder ikke, at der i den konkrete sag, angående de ejede og forpagtede arealer beliggende i Aabenraa Kommune er særlige forhold, som kan begrunde skærpede vilkår i forhold til udvaskning af fosfor til vandmiljøet.

Natura 2000 vandområdet (Vadehavet), som arealerne afvander til, er udpeget som mindre sårbart overfor fosfor og afkaster således ikke fosforklasser i oplandet.

Ingen af udbringningsarealerne har væsentligt terrænfald mod vandløb, hvor der kan være risiko for overfladeafstrømning. Ingen arealer er vådbund eller afvander til Natura 2000 vandområder, der er overbelastet med fosfor. Aabenraa Kommune vurderer, at et fosforunderskud på op til 0,8 kg/ha ikke vil give anledning til en forskydning af ligevægten mellem bundet og opløst fosfor, og koncentrationen af opløst fosfor i jordvæsken vil dermed ikke nå et så kritisk niveau, som vil kunne give anledning til udvaskning af fosfor til vandmiljøet.

Dermed vurderer Aabenraa Kommune, at arealerne, hvad angår fosfor, er robuste landbrugsjorde, som ikke giver anledning til uacceptabel risiko for fosforudledning til overfladevand.

Samlet vurderes det, at udvidelsen af bedriften overholder beskyttelsesniveauet og ikke vil påvirke overfladevande negativt med hensyn til fosfor, og der stilles ingen skærpende vilkår.

9.6 Natura 2000 kystvandområder

Redegørelse

Alle bedriftens arealer ligger i oplandet til Hvirrlå og Grønå, der begge er tilløb til Vidåen. Arealerne ligger dermed i opland til Rudbøl Sø og Vadehavet. Vidåen består af habitatområde nr. H90 Vidå med tilløb, Rudbøl Sø og Magisterkogen og F60 Vidåen, Tøndermarsken og Saltvandssøen samt og leder ud i habitat- og fuglebeskyttelsesområde F57 og H78 Vadehavet, samt Ramsarområde 27.

Vadehavet er angivet som sårbart Natura 2000 område, jf. miljøstyrelsens kortværk.

Udledningen af kvælstof m.m. fra husdyrbrugets udbringningsarealer skal i henhold til *Bekendtgørelse om udpegnings- og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter* (bek. nr. 1828 af 16. oktober 2015) vurderes i forhold til, om det vil skade udpegningsgrundlaget for de ovenfor nævnte habitat og fuglebeskyttelsesområder.

Udpegningsgrundlaget for habitatområdet H78 Vadehavet, H90 Vidå med tilløb, Rudbøl Sø og Magisterkogen, fuglebeskyttelsesområderne F60 Vidå, Tøndermarsken og Saltvandssøen, F57 Vadehavet og Ramsarområdet 27 indeholder følgende naturtyper og arter:

Naturtyper der indgår i udpegningsgrundlaget for H90:

- 3150 Næringsrig sø
- 3260 Vandløb
- 7230 Rigkær

Dyrearter der indgår i udpegningsgrundlaget for H90:

- Snæbel
- Flodlampret
- Bæklampret
- Dyndsmerling

- Odder

Naturtyper der indgår i udpegningsgrundlaget for H78

- 1110 Sandbanke
- 1130 Flodmunding
- 1140 Vadeflade
- 1150 Lagune
- 1160 Bugt
- 1170 Rev
- 1310 Enårig strandengsvegetation
- 1320 Vadegræssamfund
- 1330 Strandeng
- 2110 Forklit
- 2120 Hvid klit
- 2130 Grå/grøn klit
- 2140 Klithede
- 2160 Havtornklit
- 2170 Grårisklit
- 2180 Skovklit
- 2190 Klitlavning
- 2250 Enebærklit
- 2310 Visse-indlandsklit
- 2330 Græs-indlandsklit
- 3130 Søbred med småurter
- 3140 Kransnålalge-sø
- 3150 Næringsrig sø
- 3160 Brunvandet sø
- 3260 Vandløb
- 4010 Våd hede
- 6210 Kalkoverdrev
- 6230 Surt overdrev
- 6410 Tidvis våd eng
- 7150 Tørvelavning
- 7230 Riggær
- 9190 Stilkege-krat
- 91D0 Skovbevokset tørvemose
- 91E0 Elle og Askeskove

Dyrearter der indgår i udpegningsgrundlaget for H78:

- Havlampret
- Bæklampret
- Flodlampret
- Stavsild
- Laks
- Snæbel
- Marsvin
- Odder
- Gråsæl
- Spættet sæl

Fuglearter der indgår i udpegningsgrundlaget for F60 og F57:

• Rørdrum	• Hvid stork	• Lysbuget knortegås
• Rørhøg	• Engsnarre	• Sandløber
• Hedehøg	• Pibesvane	• Sandterne
• Mosehornugle	• Sangsvane	• Strandskade
• Spidsand	• Lille kobbersneppe	• Dværgmåge
• Skeand	• Blåhals	• Sortand
• Pibeand	• Brushane	• Stor regnspove
• Grågåse	• Hjejle	• Edderfugl
• Kortnæbbet gås	• Strandhjejle	• Dværgterne
• Bramgåse	• Plettet rørvagtel	• Havterne
• Almindelig ryle	• Klyde	• Splitterne
• Sortterne	• Fjordterne	• Hvidklire
• Islandsk ryle	• Gravand	• Rødben
• Hvidbrystet præstekrave	• Krikand	• Havørn
	• Mørkbuget knortegås	• Blå kærhøg

Flere af arterne og naturtyperne er sårbare overfor næringsberigelse af deres levesteder. F.eks. er snæbel i Vidåsystemet følsomme overfor sandvandring og næringsberigelse af vandløbet, idet det kan medføre en skadelig effekt på deres gydepladser, hvis iltindholdet nedsættes og bunden belægges med et slam/sandlag.

Højt næringsindhold i åvandet, der føres til Rudbøl Sø, kan medføre en hurtigere tilgroning af Magisterkog og Rudbøl Sø sammenlignet med en ren naturtilstand i oplandet, hvilket giver dårligere leveforhold for bl.a. rørdrum (baisanalyse for H90 og Natura 2000 plan).

Rudbøl Sø er i vandplan 4.1 (2009-2015) klassificeret som "stærkt modificeret vandområde med karakter af sø". Vidåen, der gennemløber Rudbøl Sø, er ligeledes udpeget som stærkt modificeret vandområde. Rudbøl Sø er i vandplan 4.1 (2009-2015) målsat med et godt økologisk potentiale (svarende til god økologisk tilstand). Målsætningen er ikke opfyldt endnu, da tilstanden er vurderet til at være moderat. Tidsfristen for målopfyldelsen er udskudt til efter 2015, da effektivitet af allerede foretagne indgreb mangler. Der har været udført forskellige tiltag for at forbedre søens tilstand, men søen er endnu ikke i balance efter indgrebene. Tilstanden må dog ikke forringes. Det skal således sikres, at der ikke ved aktiviteter i oplandet sker en øget tilførsel af næringsstoffer.

Ifølge basisanalysen for H78 og F57 Vadehavet er den internationale målsætning om, at Vadehavet skal være et "ikke næringsbelastet område" ikke opfyldt pga. de høje kvælstofkoncentrationer. "Opfyldelsen af målsætningen vil som minimum kræve en reduktion af næringsbelastningen med 50 % for kvælstof og 80 % for fosfor i forhold til niveauet i begyndelsen af 1989-90, som oprindeligt fastlagt i vandmiljø-handlingsplanen. Dette mål er endnu ikke nået for den sønderjyske del af det danske vadehav. Det vil derfor være nødvendigt fortsat at reducere især det diffuse bidrag for at nå de internationale, nationale og regionale mål. Det er desuden vigtigt at reducere den atmosfæriske næringsbelastning gennem en indsats overfor kilderne hertil" (Baisanalyse for vanddistrikt 50, Del 2 (s. 37 og 39)).

Ifølge Naturstyrelsens hjemmeside (<http://naturstyrelsen.dk/vandmiljoe/vandplaner/>), under beskrivelsen af naturområdet N89 Vadehavet, beskrives de væsentligste trusler mod naturtyperne og arterne i området som værende bl.a. næringsstofbelastningen, intensiv landbrugsdrift, tilgroning og afvanding.

I vandplanen (2009-2015) er tilstanden i Vadehavet angivet som ringe til dårlig, hvor Lister Dyb er angivet som ringe. Årsagen skyldes for højt indhold af klorofyl (næringsstoffer). For at opnå målopfyldelse kræves mindst at tilstanden er god.

Efter § 11, stk. 1, jf. stk. 3, i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (bkg. nr. 44 af 11. januar 2016 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug) skal der meddeles afslag på en ansøgning om tilladelse eller godkendelse efter husdyrbrugslovens §§ 10, 11, 12 eller 16, hvis skærpelsen af harmonikravene efter bekendtgørelsens bilag 3, afsnit D, ikke kan overholdes (det generelle beskyttelsesniveau for nitratudvaskning).

Selv om kommunen konstaterer, at beskyttelsesniveauet for nitrat efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er overholdt, skal det stadig overvejes, om det generelle beskyttelsesniveau er tilstrækkeligt. Der skal således ske en skærpelse af det generelle beskyttelsesniveau eller meddeles et afslag, hvis der vil være en virkning på miljøet, som ikke er i overensstemmelse med reglerne i habitatbekendtgørelsen (bkg. nr. 1828 af 16. december 2015 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter).

Før der træffes afgørelse om tilladelse eller godkendelse efter husdyrbrugslovens §§ 10, 11, 12 eller 16 skal der således efter habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 1, jf. § 8, stk. 6, foretages en vurdering af, om det ansøgte projekt i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde væsentligt. Denne vurdering skal fremgå af afgørelsen, jf. bekendtgørelsens § 7, stk. 4. I bekræf-

tende fald skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på det pågældende område under hensyn til bevaringsmålsætningen for området, jf. habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 2, og denne konsekvensvurdering skal ligeledes fremgå af afgørelsen, jf. bekendtgørelsens § 7, stk. 4. Viser konsekvensvurderingen, at projektet vil skade området, må der ikke gives tilladelse eller godkendelse til det ansøgte, jf. habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 2.

Ved vurderingen efter habitatbekendtgørelsen skal kommunen bl.a. inddrage viden fra vand- og naturplanerne efter miljømålsloven (lovbekendtgørelse nr. 1531 af 8. december 2015 om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder).

Jf. Miljøklagenævnets afgørelse af 3. november 2010 (MKN-130-00166) er det praksis, at der ved vurderingen af, om udvaskningen af kvælstof fra en bedrift vil skade et Natura 2000-område, der er recipient for udvasket kvælstof fra bedriftens arealer, skal tages udgangspunkt i de retningslinjer, der findes i Miljøstyrelsens digitale vejledning om godkendelse af husdyrbrug samt fortegnelsen over oplysninger fra Det Centrale Husdyrbrugsregister (CHR) om antallet af husdyr fordelt på de kystvandoplande, der anvendes i vandplanlægningen.

Efter vejledningen er det et kriterium (afskæringskriterium pkt. 1), at dyreholdet (antallet af DE) i et aktuelt opland ikke har været stigende siden 1. januar 2007. Et yderligere kriterium (afskæringskriterium pkt. 2A og 2B) er, at kvælstofudvaskningen fra den ansøgte bedrift ikke må udgøre 5 % eller mere af den samlede kvælstofudvaskning til det aktuelle område, dog 1 % eller mere af den samlede kvælstofudvaskning, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret. Selv om vejledningens kriterier ikke er overholdt, kan der dog efter omstændighederne meddeles godkendelse med skærpede vilkår, jf. Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 24. november 2011 (NMK-133-00068).

Alle bedriftens udbringningsarealer afvander til det internationale naturbeskyttelsesområde nr. 089 Vadehavet, der således modtager udvaskede næringsstoffer fra arealerne. Afvandingen sker via deloplandet Lister Dyb, som udgør en del af hovedvandopland Vadehavet.

Ifølge Miljøministeriets vandplan for hovedvandopland Vadehavet er miljømålslovens miljømål "god tilstand" - bl.a. på grund af udvaskningen af kvælstof fra landbrug i oplandet - ikke opfyldt i området. Aabenraa Kommune finder derfor, at enhver yderligere tilførsel af næringsstof vil forringe mulighederne for at opnå denne målsætning (Effekten af øgede kvælstoftilførsler på miljøet i danske fjorde. Faglig rapport fra DMU nr. 787, 2010) og bidrage til, at den kumulative påvirkning øges i negativ retning.

Kommunen har derfor foretaget en vurdering af den mulige påvirkning af Lister Dyb, der stammer fra kvælstofudvaskning, efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens digitale vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug i overensstemmelse med Natur- og Miljøklagenævnets praksis.

Kommunen har taget stilling til, om udvaskningen af kvælstof fra udbringningsarealerne - set i sammenhæng med andre kilder til kvælstofudledning i oplandet - forringer tilstanden i vandområdet. Dette kan som udgangspunkt være tilfældet, hvis udviklingen i dyreholdet i oplandet har været stigende siden 2007. Kommunen har ved vurderingen af udviklingen i dyreholdet anvendt Miljøstyrelsens oversigt over udviklingen i husdyrholdet 2007-2015 (<http://www.jordbrugsanalyser.dk/webgis/kort.htm>). Denne er offentliggjort på Miljøstyrelsens hjemmeside den 23. oktober 2015.

Det fremgår af Miljøstyrelsens oversigt, at dyreholdet i oplandet til Lister Dyb er steget i perioden fra 2007-2015, hvorfor det i henhold til vejledningen må lægges til grund, at udvaskningen af kvælstof fra udbringningsarealerne - set i sammenhæng med andre kil-

der til kvælstofudledning i oplandet, dvs. kumulativt - risikerer at forringe tilstanden i det internationale naturbeskyttelsesområde Lister Dyb (Vadehavet).

Det følger af Natur- og Miljøklagenævnets praksis, at det ansøgte projekt herefter kun kan godkendes, hvis kvælstofudvaskningen fra udbringningsarealerne reduceres til et niveau svarende til planteavl, dvs. at udvaskningen af kvælstof fra rodzonen nedbringes til et niveau, der svarer til en arealdrift med brug af handelsgødning og et plantesædskifte med 10 % efterafgrøder.

Aabenraa Kommune har fra ansøger modtaget beregninger, der viser, at udvaskningen fra ejendommen i det ansøgte projekt ikke vil overstige den udvaskning, der ville være, hvis ejendommen blev drevet som et planteavlsbrug, uden brug af husdyrgødning. Kvælstofudvaskningen fra udbringningsarealerne er således lavere end et niveau svarende til planteavl.

Kommunen finder herefter, at kvælstofudvaskningen fra udbringningsarealerne i det ansøgte projekt, ved brug af virkemidler, ikke vil modvirke opfyldelsen af bevaringsmålsætningen for Lister Dyb, jf. habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 1 og 2.

Det fremgår, at det ansøgte husdyrbrug vil have et kvælstofbidrag til Vadehavet mindre end et planteavlsbrug, hvorfor det ansøgte ikke i sig selv har en skadevirkning på det aktuelle Natura 2000 vandområde. I henhold til Miljøstyrelsens afskæringskriterier, som siger, at husdyrbruget ikke må bidrage med over 5 % af den samlede nitratudvaskning til Lister Dyb, vurderer Aabenraa Kommune, at det ansøgte ikke i sig selv har en skadevirkning på det aktuelle Natura 2000 område.

Vurdering

Vidå udmunder i Lister Dyb tidevandsområde i Vadehavet. Lister Dyb er karakteriseret som et sårbart vandområde og er omfattet af afskæringskriteriet pkt. 1 og 2A, dvs. at en skadesvirkning på vandområdet ifølge den elektroniske vejledning kan udelukkes, hvis antallet af dyreenheder jf. CHR i oplandet ikke er steget siden 2007, og hvis projektet i sig selv udgør mindre end 5 % af den samlede udledning af kvælstof til vandområdet.

Det vurderes derfor samlet for nitrat,

- at husdyrbruget ikke i sig selv påvirker Vadehavet med 5 % eller mere af den samlede N-udvaskning,
- at husdyrbruget gennem et reduceret dyretryk (1,66 DE/ha) har indarbejdet virkemidler til at nedbringe nitratudvaskningen til minimum et niveau svarende til et planteavlsbrug,
- og at husdyrbruget derfor i kumulation med andre husdyrbrug ikke medfører en stigning i nitratudvaskningen.

Bedriften vurderes dermed på baggrund af ovenstående hverken i sig selv eller i kumulation med andre projekter at kunne påvirke Natura 2000 vandområdet væsentligt.

9.7 Påvirkninger af arter med særlig strenge beskyttelseskrav (bilag IV)

I habitatdirektivets bilag IV er opført en række arter, som skal ydes streng beskyttelse overalt i deres naturlige udbredelsesområde, også uden for de udpegede habitatområder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende blandt andet, at yngle- og rasteområde ikke må beskadiges eller ødelægges, og for planternes vedkommende blandt andet, at arterne ikke må indsamles, plukkes eller ødelægges.

I det følgende vurderes forekomsten af de bilag IV arter, hvor projektområdet ligger inden for eller i nærheden af artens naturlige udbredelse. Der er søgt efter registreringer inden for de seneste 10 år i Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV, *Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007*, og naturdatabaser på www.naturdata.dk. Der er i data-

baserne ingen registreringer af de pågældende arter i eller omkring projektets udbredelsesområde.

Redegørelse

Spidssnudet frø. Spidssnudet frø er almindelig udbredt over det meste af landet. Den har haft en tilbagegang i de sydøstlige dele af Danmark, men der er ikke længere dokumentation for en tilbagegang i de øvrige dele af landet. Den er derfor vurderet ikke truet i Danmark. Den findes i større eller mindre vandhuller i engområder, moser, dyrkede marker og skovbevoksede områder. På den baggrund vurderes det som sandsynligt, at arten forekommer i projektområdets vandhuller. Trusler mod arten vil være opfyldning eller tilgroning af vandhuller gennem øget belastning med næringsstoffer eller dræning og ødelæggelse af levestederne i omgivelserne.

Arealerne i projektområdet er landbrugsjord i omdrift, og arealerne er i omdrift i både før- og eftersituationen, hvorfor der ikke sker ændringer i arealanvendelsen.

Det vurderes, at gennemførelse af projektet ikke vil forværre livsbetingelserne væsentligt. Det skal bemærkes, at supplerende anlæggelse af bræmmer samt oprensning (oprensning kræver tilladelse fra kommunen) af tilgroede vandhuller vil forbedre livsbetingelserne for arten.

Løgfrø. Løgfrøen er spredt til sjældent forekommende i Danmark og er i tilbagegang. Det er muligt at løgfrøen fortsat er i så stærk tilbagegang på landsplan, at den skal klassificeres som truet. Men der er for få pålidelige data om bestandsudviklingen til at afgøre dette sikkert. Løgfrøen foretrækker lysåbne vandhuller i omgivelser med let jord, hvor den kan grave sig ned om dagen. Trusler mod arten vil være opfyldning eller tilgroning af vandhullet gennem øget belastning med næringsstoffer og ødelæggelse af levestederne i omgivelserne.

Det vurderes, med samme begrundelse som for spidssnudet frø, at gennemførelse af projektet ikke vil forværre livsbetingelserne væsentligt. Det skal bemærkes, at supplerende anlæggelse af bræmmer samt oprensning af tilgroede vandhuller vil forbedre livsbetingelserne for arten.

Løvfrø. Løvfrøen er spredt til sjældent forekommende i Danmark. Den findes blandt andet i den østlige del af Sønderjylland mellem Aabenraa og Kolding. Da løvfrøen har været i betydelig fremgang igennem de sidste 10 år, vurderes den ikke truet i Danmark. Løvfrøen yngler i mange forskellige typer vandhuller og vådområder. Mest optimale er lavvandede tidvise vandhuller og oversvømmelser på afgræssede arealer. Uden for yngletiden opholder løvfrøen sig især i brombærbuske i levende hegn, krat og skovbryn.

Det vurderes, med samme begrundelse som for spidssnudet frø, at gennemførelse af projektet ikke vil forværre livsbetingelserne væsentligt. Det skal bemærkes, at anlæggelse af supplerende bræmmer samt oprensning af tilgroede vandhuller vil forbedre livsbetingelserne for arten.

Stor Vandsalamander. Den store vandsalamander er udbredt over det meste af Danmark, hvorfor den er vurderet ikke truet, dog er den fåtallig i Jylland vest for israndslinjen. Den yngler i solåbne vandhuller med rent vand men kan uden for yngletiden opholde sig i dybere vandhuller og vandhuller med forurenede vand. På land kan den findes nær vandhuller under væltede træer o.l.

På den baggrund vurderes det, at den store vandsalamander kan forekomme i projektområdets vandhuller. Trusler mod arten vil være opfyldning eller tilgroning af vandhullet gennem øget belastning med næringsstoffer og ødelæggelse af levestederne i omgivelserne. Udsætning af fisk vil også være skadeligt, da fiskene æder salamanderens æg og yngel. Udsætning og fodring af ænder har samme negative effekt.

Det vurderes, med samme begrundelse som for spidssnudet frø (se ovenfor), at gennemførelse af projektet ikke vil forværre livsbetingelserne væsentligt. Det skal bemærkes, at anlæggelse af supplerende bræmmer samt oprensning af tilgroede vandhuller vil forbedre livsbetingelserne for arten.

Markfirben. Markfirbenet er udbredt over det meste af landet men noget pletvist. Selv om markfirben fortsat synes at gå lidt tilbage, er der ikke dokumentation for en kraftig tilbagegang. Den vurderes derfor ikke truet i Danmark. Markfirbenet træffes på steder med bar og løs, gerne sandet jord. Det kan være heder, klitter overdrev, råstofgrave, stengærder og på vej- eller jernbaneskrånninger.

Hasselmus. Hasselmusen er spredt til sjældent forekommende i Danmark. Hasselmusens levesteder er knyttet til en lagdelt og forskelligartet løvskov, rig på frø- og frugtsætning med en mangfoldig underskov bestående af forskellige urter og bærbuske. Hasselmusen kræver stabile og uforstyrrede levesteder, og i Aabenraa Kommune er der kun registreret en bestand i Søgård Skov.

Flagermus. Flagermusene overnatter oftest i huse og hule træer i nærheden af skov. Fourageringsområderne er artsafhængige og kan bl.a. være søer og åer, hvor flagermusene æder insekter, som de fanger over vandoverfladen. Mange arter fouragerer på insekter, de fanger i lysåben løvskov, over marker og skove, i skovkanter, lysninger eller levende hegn.

Projektområdet kan tænkes at indgå i nogle arters fourageringsområder, men med baggrund i at arealerne er landbrugsjord i omdrift, og at arealerne er i omdrift i både før- og eftersituationen, hvorfor der ikke sker ændringer i arealanvendelsen, vurderes det, at der ikke vil være negative påvirkninger.

Odder. Odderen er nu udbredt helt ned til den dansk-tyske grænse i større vandløb og søer. Det må derfor formodes, at den forekommer i vandløbssystemerne i Aabenraa Kommune. Det vurderes, at vandløb og grøfter i projektområdet vil være velegnede som levesteder. Odderen er med sikkerhed observeret i Vidå-systemet.

Grøn mosaikguldsmed. I Sønderjylland forekommer den lokalt bl.a. ved kanaler i Tøndermarsken og omkring Tinglev Sø. Arten yngler kun i søer, damme og kanaler med forekomst af krebseklo i to meget forskellige typer af natur:

- Søer og moser, der ikke er for næringsrige, og hvor solen kan skinne ned på vandfladen. Ofte i skov.
- Kanaler og grøfter i marsken i Sydvestjylland, som ligger helt åbent og har et rigt planteliv.

Hunnen lægger æggene ved indboring i blade af krebseklo.

Trusler imod arten er næringsberigelse og sløjfning af vandhuller, udsætning og fodring af fisk samt vandstandssænkning.

Andre udvalgte arter tilknyttet vandhuller. Potentielt vil der kunne forekomme arter som butsnudet frø, grøn frø, lille vandsalamander og skrubtudse, der ikke er opført på Habitatdirektivets Bilag IV, men som er fredede herhjemme. For disse arter gælder de samme betragtninger, som nævnt under bilag IV padderne ovenfor.

Bjergsalamander er opført på den danske rødliste som sjælden og næsten truet. Rødlisten er en fortegnelse over plante- og dyrearter, der er forsvundet, akuttruede, sårbare eller sjældne i den danske natur. Listen revideres løbende. Ingen af de øvrige paddearter, der kan forekomme i projektområdet eller markfirben har status af truet i Danmark jf. den seneste revision af rødlisten i 2003-2008. Spidssnudet frø, butsnudet frø, løvfrø, løgfrø, grøn frø, skrubtudse og stor – og lille vandsalamander er dog opført på gullisten

1997 som opmærksomhedskrævende. Gullisten er en oversigt over plante- og dyrearter, der er i tilbagegang i Danmark.

Blandt pattedyrene er både odder, hasselmus og ni flagermusarter fredede og opført på rødlisten fra 1997. Listen er under revision og opdatering mangler stadig.

Grøn mosaikguldsmed er ligeledes fredet og rødlistet som næsten truet i Danmark jf. revision af rødlisten i 2003-2008.

Vurdering

Kommunen har ikke registreret planter og dyr, omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistet på eller umiddelbart op til husdyrbrugets anlæg og udspretningsarealer men vurderer, at nogle arter med meget stor sandsynlighed forekommer i området.

Kommunen vurderer, under forudsætning af at vilkårene overholdes, at driften af areaerne ikke vil have negativ indflydelse på ovennævnte arter, da der ikke ændres på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder for padde eller krybdyr. Der fjernes ikke gamle bygninger og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus. Der sker med andre ord ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for bilag IV-arter eller andre fredede eller rødlistede arter.

10 Oversigt over bedste tilgængelige teknik (BAT)/renere teknologi

Et af hovedformålene med lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, er at fremme anvendelsen af bedste tilgængelige teknik (BAT = Best Available Techniques), herunder renere teknologi.

BAT-begrebet er nærmere fastlagt i IPPC-direktivet¹, hvoraf fremgår følgende:

I direktivets artikel 2, nr. 11, defineres "den bedste tilgængelige teknik" som: "det mest effektive og avancerede trin i udviklingen af aktiviteter og driftsmetoder, som er udtryk for en given tekniks principielle praktiske egnethed som grundlag for emissionsgrænseværdier med henblik på at forhindre eller, hvor dette ikke er muligt, generelt begrænse emissionerne og indvirkningen på miljøet som helhed."

Der forstås ved:

"teknik": både den anvendte teknologi og den måde, hvorpå anlæg konstrueres, bygges, vedligeholdes, drives og lukkes ned.

"tilgængelig": udviklet i en målestok, der medfører, at den pågældende teknik kan anvendes i den relevante industrisektor på økonomisk og teknisk mulige vilkår, idet der tages hensyn til omkostninger og fordele, uanset om teknikken anvendes eller produceres i den pågældende medlemsstat eller ej, når blot driftslederen kan disponere over teknikken på rimelige vilkår.

"bedste": mest effektiv teknik til opnåelse af et højt generelt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed.

Kravet om BAT gælder for både eksisterende og nyetablerede dele af anlægget, når der søges om godkendelse af etablering, udvidelse eller ændring. For krav til eksisterende dele af anlægget skal der fastsættes en rimelig frist til at opfylde BAT-krav, der fastsættes i en miljøgodkendelse foranlediget af en udvidelse eller ændring².

Definitionen af BAT indebærer, at vurderingen af, hvad der er BAT for en virksomhedstype, bl.a. må ansues i forhold til virksomhedens størrelse, og om der er tale om en ny eller en bestående virksomhed. Det er imidlertid ikke den enkelte landmands økonomiske forhold, der indgår i vurderingen. Fastlæggelse af BAT er generaliseret i den forstand, at vurderingen foretages i forhold til, hvad der i almindelighed er opnåeligt i den pågældende industrisektor, jf. direktivets artikel 2, nr. 11.

BAT skal i alle tilfælde anvendes med henblik på at nedbringe den samlede, miljømæssige belastning af omgivelserne. Husdyrbrug skal derfor anvende teknik, der kan anses som BAT, også i tilfælde, hvor mindre omkostningskrævende foranstaltninger ville være tilstrækkelige til at opfylde det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i husdyrbrugbekendtgørelsens bilag 3. Kravet om BAT kan således betyde, at næringsstoftab eller anden forurening bringes ned under det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i husdyrbrugbekendtgørelsen³. Det bemærkes endvidere, at kravet om BAT er uafhængigt af, om produktionen vil påvirke særligt sårbare områder væsentligt eller ej. Hvis anvendelse af en BAT-teknik – f.eks. en gulvtype – bringer husdyrbrugets forurening under beskyttelsesniveauet i husdyrbrugbekendtgørelsens bilag 3 medfører dette ikke, at BAT-teknologier i andre henseender f.eks. foderteknologier alene af denne grund kan fravælges.

¹ Rådets direktiv (96/61/EF) af 24. september 1996 om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening, kodificeret ved direktiv 2008/1/EF

² Forslag til lov om miljøgodkendelse (L55, Folketingsåret 2006-2007), særtryk, side 36.

³ Forslag til lov om miljøgodkendelse (L 55, Folketingsåret 2006-2007), særtryk, side 37.

Vilkår om BAT indebærer ikke, at der stilles krav om anvendelse af bestemte teknologier. Men princippet om BAT pålægger myndighederne i vilkårsfastsættelsen at lægge vægt på, hvad der er opnåeligt ved anvendelsen af BAT.

En ansøgning om godkendelse af husdyrbrug efter husdyrbruglovens § 12 skal indeholde oplysninger om husdyrbrugets valg af BAT, jf. husdyrbrugbekendtgørelsens § 5, stk. 2, jf. bilag 2, pkt. G, nr. 27-28. Oplysningerne skal gives i en redegørelse med dokumentation for, i hvilket omfang det valgte projekt bygger på anvendelse af den mindst forurenende og ressourceforbrugende teknik vedrørende bl.a. råvarer, energi, vand og andre hjælpestoffer, produktionsanlæg, processer og affaldsfrembringelse. Redegørelsen skal indeholde et resumé af de væsentligste af de eventuelle alternativer, som ansøger har undersøgt. Ansøgningen skal også indeholde oplysninger om anvendelse af BAT til reduktion af ammoniakemission og udvaskning af nitrat, samt oplysninger om, hvordan et eventuelt fosforoverskud og udledning af fosfor nedbringes. Ansøger er således ansvarlig for at undersøge og vurdere mulighederne for at anvende BAT.

Af Miljøstyrelsens svar nr. 56 på Frequently Asked Questions (FAQ) fremgår, at BAT-redegørelse i sager efter husdyrbruglovens § 12 som minimum skal indeholde følgende:

Oplysninger BAT-redegørelse for § 12

- Management
  1. Beskrivelse af hvilke ledelses- og kontrolrutiner der anvendes for at styre husdyrbrugets miljøforhold herunder de anvendte teknologier.
- Anvendelse af bedste tilgængelige teknik inden for områderne:
  2. Foder
  3. Staldindretning
  4. Forbrug af vand og energi
  5. Opbevaring/behandling af husdyrgødning
  6. Udbringning af husdyrgødning

Redegørelsen skal indeholde en systematisk gennemgang af, om de teknologier, der er valgt inden for de enkelte områder, lever op til niveauet for BAT. Gennemgangen skal omfatte både de eksisterende og nye dele af anlægget. Redegørelsen skal endvidere indeholde et resumé af de væsentligste eventuelle alternativer, som ansøger har undersøgt. I den forbindelse skal det begrundes, hvorfor der eventuelt er fravalgt løsninger, der er miljømæssigt bedre. Såfremt der i en eksisterende stald ikke anvendes bedst tilgængelige stalddokumenter, skal der redegøres for, hvornår stalden vil blive renoveret, således at den kommer til at leve op til niveauet for bedste tilgængelige stalddokumenter.

Når det gælder svine- og fjerkræbrug skal redegørelsen på alle de nævnte 6 områder relateres til de teknologier, der er beskrevet i EU-kommissionens referencedokument om BAT vedrørende intensiv fjerkræ- og svineproduktion fra juli 2003⁴. F.eks. under foder-teknologier angiver BREF-dokumentet, at fasefodring og fytasetilsætning betegnes som bedste tilgængelige teknik. Såfremt der ikke anvendes disse fodringsteknikker, skal det begrundes.

BAT inden for kvægbrug er ikke nærmere defineret, da der ikke er udarbejdet et BREF-dokument, der svarer til BREF-dokumentet vedrørende intensiv fjerkræ- og svineproduktion af den grund, at kvæg ikke er listet i IPPC-direktivets artikel 6.6. Det fremgår af husdyrbruglovens § 19 og § 23, at Aabenraa Kommune ved vurderingen af en ansøgning om godkendelse efter § 12 skal sikre sig, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik og varetage hensyn til anvendelse af den bedste tilgængelige teknik. Da der i husdyrbrugloven således ikke skelnes mellem dyrearter, skal der redegøres for anvendelse af BAT på alle husdyrbrug uanset dyreart.

---

⁴ BREF-dokument, Referencedokument for bedste tilgængelige teknikker vedrørende intensiv fjerkræ- og svineproduktion, 2003

For så vidt angår husdyrbrug omfattet af husdyrbruglovens § 12 er det Miljøklagenævnets opfattelse, at ansøgeren skal beregne anlæggets BAT-niveau ved anvendelse af Miljøstyrelsens "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Virkemidler til reduktion af ammoniakemissionen og forslag til vilkår har Miljøstyrelsen beskrevet i teknologiblade. Endvidere skal ansøger orientere sig i BREF-dokumentet for svine- og fjerkræavl.

Aabenraa Kommune har taget stilling til ansøgerens BAT-redegørelse, og Aabenraa Kommune har vurderet, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik i relation til husdyrbrugloven.

Der er redegjort for anvendelse af bedste tilgængelige teknik under de relevante afsnit i miljøgodkendelsen. I de samme afsnit findes ligeledes vurderingerne.

I nedenstående tabel vises en samlet oversigt over hvilke områder BAT-redegørelsen har omfattet, og i hvilke afsnit redegørelse og vurdering kan findes. Vilkårene fremgår af afsnit 2.

Tabel 34. BAT oversigt

BAT områder	Redegørelse og vurdering
Staldindretning	Afsnit 6.1
Foder	Afsnit 6.3
Forbrug af vand og energi	Afsnit 6.6
Reduktion af ammoniakemission	Afsnit 6.1+7.2+7.3+7.5
Affald	Afsnit 6.9
Nødfremgangsmåde, ikke planlagte hændelser	Afsnit 6.11
Opbevaring/behandling af husdyrgødning	Afsnit 7.2+7.3
Udbringning af husdyrgødning	Afsnit 7.5
Reduktion af udvaskning af nitrat	Afsnit 9
Fosforoverskud og udledning af fosfor	Afsnit 9
Management	Se nedenstående

Management

Management er en beskrivelse af hvilke ledelses- og egenkontrolrutiner, der anvendes for at styre husdyrbrugets miljøforhold herunder rutiner vedrørende de anvendte teknologier.

Miljø- og ressourcestyring bygger på en helhedsvurdering ud fra et princip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen. Det drejer sig om at minimere anvendelsen af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tabene til omgivelserne bliver så små som muligt under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

I forhold til BAT skal alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne i øvrigt påvirkes mindst muligt.

Det er BAT at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen. Derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen (i form af f.eks. kvitteringer og fakturaer fra godkendt vognmand).

Udarbejdelse og ajourføring af en beredskabsplan opfatter kommunen som værende BAT, idet udarbejdelsen af planen gør, at driftsherren får vurderet og gennemtænkt forskellige former for procedurer ved diverse uheld, således at eventuelle skader ved uheld kan minimeres.

Ansøger oplyser

Den daglige ledelse og management varestages i fællesskab af Lorens Peter og Irene Petersen. Irene står hovedsagligt for stalden og Lorens Peter for fodring samt alt vedrørende markerne. Dette ændres ikke ved dette tillæg. Der er på nuværende tidspunkt ansat en medhjælper, som hjælper hvor der er behov. Maskinstationen står for gyllekørsel, sprøjtning, snitning og høst. Der ændres ikke på ovennævnte ved tillægget.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer ud fra ovennævnte redegørelse, at ansøger lever op til BAT inden for management.

11 Alternative muligheder og 0-alternativet

Alternative muligheder og 0-alternativet

Alternativet er at dybstrøelsesstalden, kalveplads og de plansiloer der ikke er godkendt tages ud af brug. Dette er dog ikke en løsning i praksis.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at ansøger har vurderet de realistiske alternative muligheder, og at det valgte alternativ er det eneste realistiske alternativ.

Aabenraa Kommune vurderer endvidere, at 0-alternativet ikke er realistisk på nuværende tidspunkt.

12 Husdyrbrugets ophør

Redegørelse

Ved ophør af produktionen sørges der for at gyllekanaler tømmes, beholdere tømmes medmindre de udlejes, hvis de udlejes skal beholderkontrollen opretholdes. Alt foder afhændes til evt. destruktion. Der skal afbrydes for vand og evt. el til staldanlæggene. Alt affald fjernes.

Der skal opretholdes rottebekæmpelse medmindre staldanlægget fjernes. Fjernelse af bygninger skal foregå efter forskrifter med sortering af byggeaffaldet.

Alle forurenende dele på malkeanlæg fjernes, herunder også kemikalier anvendt til desinfektion og vask. Olie/spildolie fra pumper fjernes.

Vand og strøm afbrydes til anlægget.

Ved ophør af malkekvægsbesætningen forventes markbruget drevet videre, så dieselolie og andet til maskinparken, forventes anvendt i denne sammenhæng.

Gyllebeholdere vil blive fjernet eller lejet ud. Hvis de udlejes skal beholderkontrollen opretholdes.

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at der stilles vilkår om, at driftsherren senest fire uger efter at alle aktiviteter på husdyrbruget ophører, skal kontakte Aabenraa Kommune med henblik på vejledning om nødvendige foranstaltninger for at undgå fare for forurening og gener fra de ophørte aktiviteter.

Aabenraa Kommune vurderer, at ovennævnte tiltag er tilstrækkelige til at undgå fare for forurening og gener.

13 Egenkontrol og dokumentation

Redegørelse

Der er sundhedsrådgivning hver 14. dag.

Gyllepumpning overvåges og foregår altid i dagtimerne.

Gylletank kontrolleres for flydelag og der føres logbog.

Gylletanke kontrolleres i 10 års-kontrollen af autoriseret kontrollør.

Arlagårdens eller anden aftagers egenkontrol anvendes.

Autoriseret el-installatør laver mindst hver 5 år et gennemsyn af ejendommens elinstallationer.

Der er ydelseskontrol en gang månedligt.

Malkeanlægget gennemgås 3 gange årligt.

Ensilageprøver udtages efter behov af kvægbrugskonsulent.

Foderplan laves efter behov af kvægbrugskonsulent.

Der laves hvert år mark- og gødningsplan.

Årlig opgørelse af vand og elforbrug.

Vurdering

Driftsherren kan ansøge om dispensation fra kravet om registrering ved flytning af kvæg mellem ejendomme inden for samme samdrift. Det betyder, at produktionsomfanget pr. ejendom ikke længere kan aflæses i gødningsregnskabet og sammenholdes med det til-ladte dyrehold i miljøgodkendelsen.

Aabenraa Kommune vurderer derfor, at der skal stilles vilkår om, at driftsherren enten skal undlade at ansøge om dispensation, eller føre en logbog eller en produktionskontrol, jf. vilkår 59, for at kunne dokumentere overholdelse af vilkår 6.

14 Bilag

1. Ansøgningsskema, § 12 godkendelse, skemanr. 79594, version 3, indsendt den 26. januar 2016 i husdyrgodkendelse.dk
  - 1.1. Prosa tillæg Noldevej 22
  - 1.2. Situationsplan
  - 1.3. Afløbsplan
  - 1.4. Beredskabsplan
  - 1.5. Arealer og eksterne transportveje
  - 1.6. Fuldmagt
  - 1.7. Kapacitetsberegning
  - 1.8. Interne transportveje
  - 1.9. Foranstaltninger ved ophør m.v.
2. Konsekvensområde for lugtemission
3. Høringssvar fra Tønder Kommune

husdyrgodkendelse.dk

Ansøgningskema

Type	§12 Godkendelse
Ansøgningsnummer	79080
Version	3
Dato	26-01-2016 00:00:00

Navn	Lorens Peter Petersen
Adresse	Noldevej 22
Telefon	74762970
Mobil	23247586
E-Mail	ip@lpagro.dk

Kort beskrivelse

Tillæg Noldevej 22, 6372 Bylderup-Bov. Lorens-Peter Petersen

1 GENERELLE FORHOLD	3
1.1 Ejer- og driftsforhold	3
1.2 Godkendelsespligt	4
1.3 Godkendelsens omfang	4
1.3.1 Projektets omfang	4
1.3.2 Tidligere godkendelser	4
1.3.3 Biaktiviteter	4
1.3.4 Husdyrbrugets ophør	5
1.4.1 Offentlighed og høring	5
1.4.2 Ikke-teknisk resumé	5
2 ANLÆGGET	5
2.1. Dyrehold og management	6
2.2. Lokalisering	8
2.2.1 Faste afstandskrav	8
2.2.2 Landskabet og planforhold	8
2.3.1 Energiforbrug	8
2.3.2 Vandforbrug	8
2.4.1 Lugt	9
2.4.2 Støj	11
2.4.3 Lys	11
2.4.4 Fluer og skadedyr	11
2.4.5 Støv	12
2.4.6 Transport	12
2.5.1 Restvand	12
2.5.2 Husdyrgødning og foder	12
2.5.3 Affald og kemikalier	13
2.5.4.1 Ammoniaktab	13
2.5.4.2 Påvirkning af natur	15
3 AREALERNE	18
3.1 Markoplysninger	18
3.2 Gødningsregnskab	20
3.3 Nitrat (overfladevand)	22
3.4 Nitrat (grundvand)	23
3.5 Fosfor	23
3.6 Ammoniak fra udbringning	23
3.7 Gener fra udbringning	23
Bilag kort: Samlet visning (automatisk)	
Bilag kort: Staldafsnit og opbevaringslagre (automatisk)	

1 Generelle Forhold

1.1 Ejer- og driftsforhold

Kommunikations-e-mail

Email adresse der bliver brugt til kommunikation mellem ansøger og sagsbehandler:
lhr@lhn.dk

Ejendomme og ejendomsnumre

Navn	Ejendomsnummer	CVR/P nummer
Noldevej 22	5800013862	
Adresse	Postnummer	By

Matrikler på ejendom Noldevej 22

Ejerlav	Matrikel nummer
Nolde, Burkal	23
Nolde, Burkal	41
Nolde, Burkal	52
Nolde, Burkal	80
Nolde, Burkal	81
Nolde, Burkal	85
Nolde, Burkal	86

CHR på ejendom Noldevej 22

CHR

Ansøger

Lorens Peter Petersen
Noldevej 22
6372 Bylderup-Bov

Tlf.nr.: 74762970 Mobil: 23247586

ip@lpagro.dk

Konsulent

LHN - Louise H. Riemann
Industriparken 1
6360 Tinglev

Tlf.nr.: 73642915 Mobil:

lhr@lhn.dk

Kontaktperson på bedriften

Samme som ansøger

Tlf.nr.: Mobil:

Bedriftsoplysninger

Noldevej 22
6360 Bylderup-Bov
CVR nummer: 13289344

Generel vurdering:**Vilkår:**

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

1.2 Godkendelsespligt

Ansøger har efterladt dette afsnit tomt.

Generel vurdering:**Vilkår:**

id	Vilkår
Ingen vilkår	

1.3 Godkendelsens omfang

Ansøger har efterladt dette afsnit tomt.

Generel vurdering:**Vilkår:**

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

1.3.1 Projektets omfang

Ansøger har efterladt dette afsnit tomt.

Generel vurdering:**Vilkår:**

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

1.3.2 Tidligere godkendelser

Ansøger har efterladt dette afsnit tomt.

Generel vurdering:**Vilkår:**

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

1.3.3. Biaktiviteter

Ansøger har efterladt dette afsnit tomt.

Generel vurdering:

Vilkår:

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

1.3.4 Husdyrbrugets ophør

Ansøger har efterladt dette afsnit tomt.

Generel vurdering:**Vilkår:**

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

1.4.1 Offentlighed og høring

Ansøger har efterladt dette afsnit tomt.

Generel vurdering:**Vilkår:**

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

1.4.2 Ikke-teknisk resumé

Projektet og dets miljømæssige konsekvenser beskrives i et ikke-teknisk resumé, der gør det muligt for offentligheden at få indblik i projektet og konsekvenserne af godkendelsen af projektet.

Ansøger tekst:

Jf. bilag

Generel vurdering:**Vilkår:**

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

2 Anlægget

2.1. Dyrehold og management

Beskrivelse af anlægget:

Noldevej 22

Oversigt over dyretyper og staldsystemer der indgår i ansøgningen

Tabellen viser hvilke kombinationer af dyretyper og staldsystemer (dyrekategorier), der indgår i ansøgningen. Koden for dyretype og staldsystem (staldsystemkode) erstatter efterfølgende den fulde betegnelse.

Staldsystem kode	Navn på dyretype og staldsystem	Nudrift/ansøgt	Antal dyr	Antal DE
KvMa08	Malkeko, tung race, Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Nudrift	200	266,67
		Ansøgt	190	276,21
KvKs08	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Nudrift	181	84,76
		Ansøgt	135	63,22
KvSm01	Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	Nudrift	55	14,86
		Ansøgt	50	13,51
KvTk01	Tyrekalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	Nudrift	120	1,57
		Ansøgt	100	1,31
KvMa09	Malkeko, tung race, Dybstrøelse (hele arealet)	Nudrift	16	21,33
		Ansøgt	10	14,54
KvKs09	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Dybstrøelse (hele arealet)	Nudrift	12	7,64
		Ansøgt	30	15,89
KvMa03	Malkeko, tung race, Sengestald med fast gulv	Nudrift	10	13,33
		Ansøgt	10	14,54

Produktionsoversigt med angivelse af kode for dyrekategori

Tabellen viser hvilke dyrekategorier, der indgår i ansøgningen i henholdsvis nudrift og ansøgt drift. Staldsystemkoder er forklaret i den ovenstående tabel. Tal i kursiv er standardtal (normalt), som anvendes i beregningerne, når ansøger ikke har oplyst andet. Når et tal ikke vises i kursiv, betyder det, at ansøger har indtastet sine egne oplysninger.

Staldnavn	Godk. pligtig renovering	Staldsystem kode	Nudrift/ansøgt	Antal dyr	Antal Stipladser	Evt. vægt (kg)/alder (mdr.)		Evt. mælkeydelse (EKM) /ændret fravænningsvægt i alt per årssø*	Antal DE
						Ind	Ud		
Løsdriftsstald	Nej	KvMa08	Nudrift	200	0			9517,00	266,67
			Ansøgt	190	0			11000,00	276,21
		KvKs08	Nudrift	181	0	6,00	26,00		84,76
			Ansøgt	135	0	6,00	26,00		63,22
Kalvestald	Nej	KvSm01	Nudrift	55	0	0,00	6,00		14,86
			Ansøgt	25	0	0,00	6,00		6,76
		KvTk01	Nudrift	120	0	40,00	60,00		1,57
			Ansøgt	100	0	40,00	60,00		1,31
Goldkøer + kælvende kvier	Nej	KvMa09	Nudrift	16	0			9517,00	21,33
			Ansøgt	10	0			11000,00	14,54
		KvKs09	Nudrift	12	0	26,00	27,00		7,64
			Ansøgt	10	0	26,00	27,00		6,37
		KvMa03	Nudrift	10	0			9517,00	13,33
			Ansøgt	10	0			11000,00	14,54
Kalveytter	Ja	KvSm01	Nudrift	0	0	0,00	6,00		0,00
			Ansøgt	25	0	0,00	6,00		6,76
Dybstrøelsesstald	Ja	KvKs09	Nudrift	0	0	6,00	27,00		0,00
			Ansøgt	20	0	6,00	27,00		9,52
Sum			Nudrift						410,16
			Ansøgt						399,22
Ændring alle produktioner:									-10,95

* Ændret fravænningsvægt i alt per årssø er beregnet efter formlen: Ændret fravænningsvægt per årssø = ((Indtastet vægt ved fravænnings -

7,3) x aktuelt antal fravænnede smågrise per årssø. Hvor antal fravænnede smågrise per årssø enten er den indtastede værdi eller det aktuelle antal smågrise ifølge nyeste N-normer (dvs. systemets standardtal).

Der er ingen udegående dyr

Oplysninger om mink

Der er ingen mink på ejendommen.

Normer for beregning af produktionseffektivitet og fodring samt oplysninger om fravænnning i soproduktioner

Tal i kursiv er standardtal (normtal), som anvendes i beregningerne når ansøger ikke har oplyst andet. Når et tal ikke vises i kursiv, betyder det, at ansøger har indtastet sine egne oplysninger.

Staldnavn	Staldsystem kode	Nudrift / ansøgt	FE / dyr eller kg foder per dyr (mink/fjerkræ)	Gram råprotein per FE / Protein % foder(fjerkræ)	Gram P per FE / fosfor % i foder (fjerkræ)	Proteinprocent i mælk / kg æg per høne (fjerkræ)	Antal fravænnede grise per årssø / kg tilvækst per enhed (fjerkræ)	Fravænningsvægt
Løsdriftsstald	KvMa08	Nudrift	7053,00	172,00	4,15	3,40		
		Ansøgt	7053,00	172,00	4,15	3,40		
	KvKs08	Nudrift						
		Ansøgt						
Kalvestald	KvSm01	Nudrift						
		Ansøgt						
	KvTk01	Nudrift	619,00	169,00	4,40			
		Ansøgt	619,00	169,00	4,40			
Goldkøer + kælvende kvier	KvMa09	Nudrift	7053,00	172,00	4,15	3,40		
		Ansøgt	7053,00	172,00	4,15	3,40		
	KvKs09	Nudrift						
		Ansøgt						
	KvMa03	Nudrift	7053,00	172,00	4,15	3,40		
		Ansøgt	7053,00	172,00	4,15	3,40		
Kalvehytter	KvSm01	Nudrift						
		Ansøgt						
Dybstrøelsesstald	KvKs09	Nudrift						
		Ansøgt						

Bedste tilgængelige foderteknologi

Staldnavn	ProduktionsID	Staldsystem kode	Bedste tilgængelige foderteknologi
Løsdriftsstald	PR-510985	KvMa08	
	PR-510989	KvKs08	
Kalvestald	PR-510987	KvSm01	
	PR-512248	KvTk01	
Goldkøer + kælvende kvier	PR-510986	KvMa09	
	PR-510988	KvKs09	
	PR-524273	KvMa03	
Kalvehytter	PR-524275	KvSm01	
Dybstrøelsesstald	PR-524455	KvKs09	

Produktioner fordelt på dyrekategorier

Dyrekategorier	Nudrift/ansøgt drift	Antal Dyreenheder
Kvæg	Nudrift	410,16
	Ansøgt	399,22
Ændring - Kvæg		-10,95
Fjerkræ og andre dyr	Nudrift	0,00
	Ansøgt	0,00
Ændring - Fjerkræ og andre dyr		0,00
Svin	Nudrift	0,00
	Ansøgt	0,00
Ændring - Svin		0,00
Sum	Nudrift	410,16

Dyrekategorier	Nudrift/ansøgt drift	Antal Dyreenheder
	Ansøgt	399,22
Ændring – I alt		-10,95

Generel vurdering:**Vilkår:**

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

2.2. Lokalisering

Ansøger har efterladt dette afsnit tomt.

Generel vurdering:**Vilkår:**

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

2.2.1 Faste afstandskrav

Ansøger har efterladt dette afsnit tomt.

Generel vurdering:**Vilkår:**

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

2.2.2 Landskabet og planforhold

Ansøger har efterladt dette afsnit tomt.

Generel vurdering:**Vilkår:**

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

2.3.1 Energiforbrug

Ansøger har efterladt dette afsnit tomt.

Generel vurdering:**Vilkår:**

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

2.3.2 Vandforbrug

Ansøger har efterladt dette afsnit tomt.

Generel vurdering:**Vilkår:**

Id	Vilkår
ingen vilkår	

2.4.1 Lugt

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumu- lation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Bort- screenet	Genekriterie overholdt
+ Noldevej 16	0	FMK	87,50	92,05	87,50	92,05	325,86	Ja	Ja
+ Burkal Kirkevej 10	0	NY	192,80	210,83	192,80	210,83	1.868,25	Ja	Ja
+ Bov, Burkal	0	NY	283,37	315,05	283,37	315,05	2.939,35	Ja	Ja

Bebyggelsestyper** Enkeltbolig**

Enkeltbolig forstås som en enkelt beboelsesbygning, som ikke er del af en ejendom med landbrugspligt efter landbrugslovens regler og heller ikke er ejet af driftsherren for det ansøgte anlæg.

** Samlet bebyggelse**

Ved samlet bebyggelse forstås, at der inden for en afstand af 200 meter fra en beboelsesbygning ligger mere end 6 andre beboelsesbygninger på hver sin samlede faste ejendom.

** Byzone**

Byzone forstås som et eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde.

Lugtgeneregninger – Detaljer om staldafsnit**Enkeltbolig: Noldevej 16**

Staldafsnit	Afstand [m]	Placering 300-60 grader	Bortscreenet for NY	Bortscreenet for FMK
Kalvestald	269,12	Nej	Ja	Ja
Kalvehytter	292,38	Nej	Ja	Ja
Goldkøer + kælvende kvier	297,09	Nej	Ja	Ja
Løsdriftsstald	331,39	Nej	Ja	Ja
Dybstrølesstald	338,08	Nej	Ja	Ja

Samlet bebyggelse: Burkal Kirkevej 10

Staldafsnit	Afstand [m]	Placering 300-60 grader	Bortscreenet for NY	Bortscreenet for FMK
Kalvestald	1.817,60	Nej	Ja	Ja
Goldkøer + kælvende kvier	1.844,24	Nej	Ja	Ja
Kalvehytter	1.844,65	Nej	Ja	Ja
Løsdriftsstald	1.872,64	Nej	Ja	Ja
Dybstrølesstald	1.885,98	Nej	Ja	Ja

Byzone: Bov, Burkal

Staldafsnit	Afstand [m]	Placering 300-60 grader	Bortscreenet for NY	Bortscreenet for FMK
Kalvestald	2.905,50	Nej	Ja	Ja
Goldkøer + kælvende kvier	2.926,45	Nej	Ja	Ja
Løsdriftsstald	2.941,10	Nej	Ja	Ja
Kalvehytter	2.942,07	Nej	Ja	Ja
Dybstrøelsesstald	2.965,48	Nej	Ja	Ja

Lugtemission fra produktioner

Ansøgt drift

Staldafsnit	Stald- system kode	Antal dyr	Antal stipladser	Ton dyr på stald	Antal måneder udegåend.	Lugt [LE]	Lugt [OU]	Effekt af teknologi [%]	Faktisk lugt [LE]	Faktisk lugt [OU]
Løsdriftsstald	KvMa08	190	0	114,00	0	4.560,00	19.380,00	0,00	4.560,00	19.380,00
	KvKs08	135	0	44,31	0	1.772,33	7.532,42	0,00	1.772,33	7.532,42
Kalvestald	KvSm01	25	0	1,88	0	75,01	318,79	0,00	75,01	318,79
	KvTk01	100	0	5,00	0	200,00	850,00	0,00	200,00	850,00
Goldkøer + kælvende kvier	KvMa09	10	0	6,00	0	240,00	1.020,00	0,00	240,00	1.020,00
	KvKs09	10	0	5,57	0	222,92	947,43	0,00	222,92	947,43
	KvMa03	10	0	6,00	0	240,00	1.020,00	0,00	240,00	1.020,00
Kalvehytter	KvSm01	25	0	1,88	0	75,01	318,79	0,00	75,01	318,79
Dybstrøelsesstald	KvKs09	20	0	6,78	0	271,30	1.153,01	0,00	271,30	1.153,01
SUM	-	525	0	191,41	-	7.656,57	32.540,44	-	7.656,57	32.540,44

Vejledende konsekvenszone: $1,6 * 7.656,57^{0,6} = 342,41$ meter

Nudrift

Staldafsnit	Stald- system kode	Antal dyr	Antal stipladser	Ton dyr på stald	Antal måneder udegåend.	Lugt [LE]	Lugt [OU]	Effekt af teknologi [%]	Faktisk lugt [LE]	Faktisk lugt [OU]
Løsdriftsstald	KvMa08	200	0	120,00	0	4.800,00	20.400,00	0,00	4.800,00	20.400,00
	KvKs08	181	0	59,41	0	2.376,24	10.099,02	0,00	2.376,24	10.099,02
Kalvestald	KvSm01	55	0	4,13	0	165,02	701,34	0,00	165,02	701,34
	KvTk01	120	0	6,00	0	240,00	1.020,00	0,00	240,00	1.020,00
Goldkøer + kælvende kvier	KvMa09	16	0	9,60	0	384,00	1.632,00	0,00	384,00	1.632,00
	KvKs09	12	0	6,69	0	267,51	1.136,91	0,00	267,51	1.136,91
	KvMa03	10	0	6,00	0	240,00	1.020,00	0,00	240,00	1.020,00
Kalvehytter	KvSm01	0	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dybstrøelsesstald	KvKs09	0	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SUM	-	594	0	211,82	-	8.472,77	36.009,28	-	8.472,77	36.009,28

Effekt af miljøteknologi til begrænsning af lugt

Staldnavn	Nudrift ansøgt drift	Supplerende teknologi	Indtastet lugt effekt	Driftstimer pr. år	Resulterende reduktion (%)
Løsdriftsstald	Ingen data.				
Kalvestald	Ingen data.				
Goldkøer + kælvende kvier	Ingen data.				

Staldnavn	Nudrift ansøgt drift	Supplerende teknologi	Indtastet lugt effekt	Driftstimer pr. år	Resulterende reduktion (%)
Kalvehytter	Ingen data.				
Dybstrøelsesstald	Ingen data.				

Oplysninger om ventilation (ansøgt drift)

Staldnavn	Naturlig ventilation	Drifts effekt (%)	Driftstimer pr. år	Højde på afkast
Løsdriftsstald	Ja	0,00%	0,00	0,00
Kalvestald	Ja	0,00%	0,00	0,00
Goldkøer + kælvende kvier	Ja	0,00%	0,00	0,00
Kalvehytter	Ja	0,00%	0,00	0,00
Dybstrøelsesstald	Ja	0,00%	0,00	0,00

Afkasttype og øvrige bemærkninger

Staldnavn	Afkast type	Type og øvrige bemærkninger
Løsdriftsstald		
Kalvestald		
Goldkøer + kælvende kvier		
Kalvehytter		
Dybstrøelsesstald		

Generel vurdering:

Vilkår:

Id	Vilkår
	Ingen vilkår

2.4.2 Støj

Ansøger har efterladt dette afsnit tomt.

Generel vurdering:

Vilkår:

Id	Vilkår
	Ingen vilkår

2.4.3 Lys

Ansøger har efterladt dette afsnit tomt.

Generel vurdering:

Vilkår:

Id	Vilkår
	Ingen vilkår

2.4.4 Fluer og skadedyr

Ansøger har efterladt dette afsnit tomt.

Generel vurdering:

Vilkår:

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

2.4.5 Støv

Ansøger har efterladt dette afsnit tomt.

Generel vurdering:**Vilkår:**

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

2.4.6 Transport

Ansøger har efterladt dette afsnit tomt.

Generel vurdering:**Vilkår:**

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

2.5.1 Restvand

Ansøger har efterladt dette afsnit tomt.

Generel vurdering:**Vilkår:**

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

2.5.2 Husdyrgødning og foder

Oversigt over opbevaringslagre

Navn på opbevaringslager	Beskrivelse af opbevaringslager
2225 m3	
1160 m3	Bygget 1995
Markstak	
Mødding	

Detaljer om opbevaringslagre

Navn på opbevaringslager	Nyt/eksisterende opbevaringslager	Drifttype	Lagertype	Dimension	Kapacitet [ton]
2225 m3	Eksisterende	Nudrift	Flydende husdyrgødningslager		2.225,0
		Ansøgt drift	Flydende husdyrgødningslager		2.225,0
1160 m3	Eksisterende	Nudrift	Flydende husdyrgødningslager		1.160,0
		Ansøgt drift	Flydende husdyrgødningslager		1.160,0

Navn på opbevaringslager	Nyt/eksisterende opbevaringslager	Drifttype	Lagertype	Dimension	Kapacitet [ton]
Markstak	Eksisterende	Nudrift	Markstak		1.000,0
		Ansøgt drift	Markstak		1.000,0
Mødding	Eksisterende	Nudrift	Møddingsplads		300,0
		Ansøgt drift	Møddingsplads		300,0
Sum		Nudrift			4.685,0
		Ansøgt drift			4.685,0

Detaljer om fast lager

Navn på opbevaringslager	Drifttype	Lagerandel fast i %	Andel af dybstrøelse der køres direkte ud og pløjes ned
2225 m3	Nudrift	0,00	0
	Ansøgt	0,00	0
1160 m3	Nudrift	0,00	0
	Ansøgt	0,00	0
Markstak	Nudrift	75,00	65
	Ansøgt	75,00	65
Mødding	Nudrift	25,00	65
	Ansøgt	25,00	65

Detaljer om flydende lager

Navn på opbevaringslager	Drifttype	Lagerandel flydende i %	Virkemiddel
2225 m3	Nudrift	66,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)
	Ansøgt drift	66,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)
1160 m3	Nudrift	34,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)
	Ansøgt drift	34,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)
Markstak	Nudrift	0,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)
	Ansøgt drift	0,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)
Mødding	Nudrift	0,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)
	Ansøgt drift	0,00	Ingen virkemiddel (f.eks. naturligt flydelag eller tilsvarende)

Generel vurdering:

Vilkår:

Id	Vilkår
	Ingen vilkår

2.5.3 Affald og kemikalier

Ansøger har efterladt dette afsnit tomt.

Generel vurdering:

Vilkår:

Id	Vilkår
	Ingen vilkår

2.5.4.1 Ammoniaktab

Resultat af beregninger på generelt ammoniakreduktionskrav

Overstiger græsmarksafgrøder over 25 % af totalrationen for malkekøer inklusiv opdræt?	Nej
Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lagre opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere reduktion nødvendig for at opfylde kravet	-859,18 kgN/år

Ammoniaktab i nudrift og ansøgt drift fordelt på staldsystemer og opbevaringslagre

	Ansøgt(kgN/år)
Ammoniaktab fra staldsystemer mv. ikke omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav:	261,45
Ammoniaktab fra staldafsnit og lagre omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav, men	

eksisterende uændret produktion:	1922,18
Ammoniaktab fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav (etableringer udvidelser, ændringer):	55,36
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning:	470,42
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning:	48,57

Resultat af beregninger af ammoniaktab på produktionsniveau

Staldnavn	Kode for staldsystem	Ammoniaktab fra reference staldsystem (kgN/år)	Ammoniaktab fra valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (%)	Effekt af miljøteknologi (kgN/år)	Effekt af foderoptimering m.m. (kgN/år)	Effekt af miljøtiltag lager (kgN/år)	Faktisk ammoniaktab fra stald og lager (kgN/år)
Løsdriftsstald	KvMa08	2002,86	2478,56	-475,70	-23,75%	0,00	0,00	0,00	2478,56
		1902,71	2354,63	-451,92	-23,75%	499,50	208,83	0,00	1646,31
	KvKs08	956,82	1133,06	-176,24	-18,42%	0,00	0,00	0,00	1133,06
		713,65	845,10	-131,45	-18,42%	179,27	-3,82	0,00	669,64
Kalvestald	KvSm01	0,00	103,83	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	103,83
		0,00	47,20	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	47,20
	KvTk01	0,00	7,84	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	7,84
		0,00	6,53	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	6,53
Goldkøer + kælvende kvier	KvMa09	0,00	161,59	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	161,59
		0,00	101,00	0,00	0,00%	0,00	11,64	0,00	89,36
	KvKs09	0,00	57,55	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	57,55
		0,00	47,96	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	47,96
	KvMa03	100,14	149,32	-49,18	-49,11%	0,00	0,00	0,00	149,32
		100,14	149,32	-49,18	-49,11%	0,00	17,31	0,00	132,01
Kalvehytter	KvSm01	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		0,00	47,20	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	47,20
Dybstrøelsesstald	KvKs09	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		0,00	71,78	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	71,78
Sum	Nudrift	3059,82	4091,75	-701,12		0,00	0,00	0,00	4091,75
	Ansøgt	2716,50	3670,72	-632,55		678,77	233,96	0,00	2757,99

Ammoniaktab pr. DE og pr. produktionsenhed

Staldnavn	Kode for staldsystem	Ammoniaktab pr. produktionsenhed (kgN/år) *	Ammoniaktab pr. DE (kgN/år)
Løsdriftsstald	KvMa08	12,39	9,29
		8,66	5,96
	KvKs08	6,37	13,37
		5,05	10,59
Kalvestald	KvSm01	1,89	6,99
		1,89	6,99
	KvTk01	0,82	5,00
		0,82	5,00
Goldkøer + kælvende kvier	KvMa09	10,10	7,57
		8,94	6,15
	KvKs09	3,59	7,53
		3,59	7,53
	KvMa03	14,93	11,20
		13,20	9,08
Kalvehytter	KvSm01	0,00	0,00
		1,89	6,99
Dybstrøelsesstald	KvKs09	0,00	0,00
		3,59	7,54

* Ammoniaktab pr. produktionsenhed er ikke type 1 og type 2 korrigeret.

Effekt af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning (miljøteknologi)

Staldnavn	Nudrift Ansøgt drift	Supplerende teknologi	Indtastet ammoniak effekt (%)	Driftstimer per år / Benzoesyre (gr)	Reduceret ammoniakfordampning (kgN/år)
Løsdriftsstald	Nudrift	Ajledræn	0,00%	0,00	0,00
	Ansøgt	Ajledræn	25,00%	0,00	679,00
Kalvestald	Ingen data				
Goldkøer + kælvende kvier	Ingen data				

Staldnavn	Nudrift Ansøgt drift	Supplerende teknologi	Indtastet ammoniak effekt (%)	Driftstimer per år / Benzoesyre (gr)	Reduceret ammoniak- fordampning (kgN/år)
Kalvehytter	Ingen data				
Dybstrøelsesstald	Ingen data				

Effekt af foderoptimering og antal fravænnede smågrise

Staldnavn	Kode for staldsystem	Nudrift Ansøgt drift	FE	Gram råprotein pr. FE	Gram P pr. FE	Antal fravænnede grise	Fravænnings- vægt	Effekt foderoptimering
Løsdriftsstald	Ingen data							
Kalvestald	Ingen data							
Goldkøer + kælvende kvier	Ingen data							
Kalvehytter	Ingen data							
Dybstrøelsesstald	Ingen data							

Effekt af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning fra lager (miljøteknologi og andel dybstrøelse direkte ud)

Lagernavn	Lager type	Nudrift Ansøgt drift	Tiltag	Indtastet emmissions- effekt (%)	Andel af dybstrøelse direkte ud	Reduceret ammoniak- fordampning (kgN/år)
2225 m3	Flydende husdyrgødningslager	Nudrift	Ingen	0,00%	0,00	0,00
	Flydende husdyrgødningslager	Ansøgt	Ingen	0,00%	0,00	0,00
1160 m3	Flydende husdyrgødningslager	Nudrift	Ingen	0,00%	0,00	0,00
	Flydende husdyrgødningslager	Ansøgt	Ingen	0,00%	0,00	0,00
Markstak	Markstak	Nudrift	Ingen	0,00%	65,00	0,00
	Markstak	Ansøgt	Ingen	0,00%	65,00	0,00
Mødding	Møddingeplads	Nudrift	Ingen	0,00%	65,00	0,00
	Møddingeplads	Ansøgt	Ingen	0,00%	65,00	0,00

Generel vurdering:**Vilkår:**

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

2.5.4.2 Påvirkning af natur**Nøgletal emission**

Samlet emission fra stald og lager: 2.757,98 kgN/år

Meremission fra stald og lager: -1.333,78 kgN/år

Oversigt over naturpunkter

Navn	Kategori	Opretter	Kumulationen	Ruhed natur	Merdeposition [kgN]	Total deposition [kgN]
Mose i Lundbæk plantage	2	Ansøger	Nul ejendomme	Bn	0,0	0,0
Hede ved Hovmosevej	1	Ansøger	Nul ejendomme	Bn	0,0	0,0
Grønå - H90	3	Myndighed	Nul ejendomme	V	-0,1	0,1
Sønder Ådal - F63	3	Myndighed	Nul ejendomme	Bn	0,0	0,0
Mose ved kommunegrænse	3	Myndighed	Nul ejendomme	S	0,0	0,1

Naturpunkt: Mose i Lundbæk plantage

Kategori: 2

Opretter: **Ansøger**Kumulationen: **Nul ejendomme**Ruhed natur: **Bn**Merdeposition: **0,0 kgN**Total deposition: **0,0 kgN**

Kilde	Merdeposition [kgN]	Total deposition [kgN]	Ruhed opland	Kildehøjde [m]	Afstand [m]	Retning [°]
S: Løsdriftsstald	0,0	0,0	L	3	12.308	285
S: Kalvestald	0,0	0,0	L	3	12.260	285
S: Goldkøer + kælvende kvier	0,0	0,0	L	3	12.285	285
S: Kalvehytter	0,0	0,0	L	3	12.269	285
S: Dybstrøelsesstald	0,0	0,0	L	3	12.327	285
O: 2225 m3	0,0	0,0	L	3	12.336	286
O: 1160 m3	0,0	0,0	L	3	12.321	286
O: Markstak	0,0	0,0	L	3	12.481	286
O: Mødding	0,0	0,0	L	3	12.278	286

Naturpunkt: Hede ved Hovmosevej

Kategori: 1

Opretter: **Ansøger**Kumulationen: **Nul ejendomme**Ruhed natur: **Bn**Merdeposition: **0,0 kgN**Total deposition: **0,0 kgN**

Kilde	Merdeposition [kgN]	Total deposition [kgN]	Ruhed opland	Kildehøjde [m]	Afstand [m]	Retning [°]
S: Løsdriftsstald	0,0	0,0	L	3	3.452	350
O: 2225 m3	0,0	0,0	L	3	3.562	350
O: 1160 m3	0,0	0,0	L	3	3.539	350
O: Markstak	0,0	0,0	L	3	3.643	348
S: Goldkøer + kælvende kvier	0,0	0,0	L	3	3.449	350
S: Kalvestald	0,0	0,0	L	3	3.450	351
S: Kalvehytter	0,0	0,0	L	3	3.427	351
O: Mødding	0,0	0,0	L	3	3.492	351
S: Dybstrøelsesstald	0,0	0,0	L	3	3.452	350

Naturpunkt: Grønå - H90

Kategori: 3

Opretter: **Myndighed**Kumulationen: **Nul ejendomme**Ruhed natur: **V**Merdeposition: **-0,1 kgN**Total deposition: **0,1 kgN**

Kilde	Merdeposition [kgN]	Total deposition [kgN]	Ruhed opland	Kildehøjde [m]	Afstand [m]	Retning [°]
S: Løsdriftsstald	-0,1	0,1	L	3	457	345
S: Kalvestald	0,0	0,0	L	3	453	351
S: Goldkøer + kælvende kvier	0,0	0,0	L	3	453	348
S: Kalvehytter	0,0	0,0	L	3	431	349
S: Dybstrøelsesstald	0,0	0,0	L	3	460	343
O: 2225 m3	0,0	0,0	L	3	566	348

O: 1160 m3	0,0	0,0	L	3	543	348
O: Markstak	0,0	0,0	L	3	662	338
O: Mødding	0,0	0,0	L	3	496	352

Naturpunkt: Sønder Ådal - F63 Kategori: **3**Opretter: **Myndighed**Kumulationen: **Nul ejendomme**Ruhed natur: **Bn**Merdeposition: **0,0 kgN**Total deposition: **0,0 kgN**

Kilde	Merdeposition [kgN]	Total deposition [kgN]	Ruhed opland	Kildehøjde [m]	Afstand [m]	Retning [°]
S: Løsdriftsstald	0,0	0,0	L	3	970	345
S: Kalvestald	0,0	0,0	L	3	964	348
S: Goldkøer + kælvende kvier	0,0	0,0	L	3	965	347
S: Kalvehytter	0,0	0,0	L	3	943	347
S: Dybstrøelsesstald	0,0	0,0	L	3	972	344
O: 2225 m3	0,0	0,0	L	3	1.079	346
O: 1160 m3	0,0	0,0	L	3	1.055	347
O: Markstak	0,0	0,0	L	3	1.172	341
O: Mødding	0,0	0,0	L	3	1.006	348

Naturpunkt: Mose ved kommunegrænse Kategori: **3**Opretter: **Myndighed**Kumulationen: **Nul ejendomme**Ruhed natur: **S**Merdeposition: **0,0 kgN**Total deposition: **0,1 kgN**

Kilde	Merdeposition [kgN]	Total deposition [kgN]	Ruhed opland	Kildehøjde [m]	Afstand [m]	Retning [°]
S: Løsdriftsstald	0,0	0,0	L	3	1.766	97
S: Kalvestald	0,0	0,0	L	3	1.846	100
S: Goldkøer + kælvende kvier	0,0	0,0	L	3	1.816	99
S: Kalvehytter	0,0	0,0	L	3	1.835	100
S: Dybstrøelsesstald	0,0	0,0	L	3	1.784	99
O: 2225 m3	0,0	0,0	L	3	1.783	96
O: 1160 m3	0,0	0,0	L	3	1.802	97
O: Markstak	0,0	0,0	L	3	1.618	93
O: Mødding	0,0	0,0	L	3	1.839	98

Generel vurdering:**Vilkår:**

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

3 Arealerne

3.1 Markoplysninger

Grundlæggende arealoplysninger

Antal DE kvæg, får og geder på bedriften inkl. DE på andre bedrifter, der afsættes grovfoder til beregnet ud fra 3000 FE/DE: **399,22 DE**

Er antal af andre DE udbragt på bedriften større end det før angivne antal DE kvæg, får og geder: **Nej**

Anvender og efterlever bedriften husdyrgødningsbek. bilag 2 jf. § 28 stk. 3 om forhøjet harmonital på 2,3 for visse kvægbedrifter: **Nej**

Er bedriften et økologisk landbrug: **Nej**

% af samlet areal med efterafgrøder udover PD-krav: **0,00 %**

Reduceret kvælstofnorm: **0,00 %**

Arealoplysninger

Udbringingsarealer

Navn	Ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sæd-skifte	Ref. Sæd-skifte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2(ha)	N-kl. 3(ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1(ha)	P-kl. 2(ha)	P-kl. 3(ha)
339-0	# 5,57	Nej	JB11	Ja	K4	K4	5,57	0,00	0,00	0,00	0,00	5,57	0,00	0,00	0,00
337-0	# 3,98	Nej	JB1	Ja	K4	K4	3,98	0,00	0,00	0,00	0,00	3,98	0,00	0,00	0,00
326-0	# 8,06	Nej	JB1	Ja	K4	K4	8,06	0,00	0,00	0,00	0,00	8,06	0,00	0,00	0,00
336-0	# 2,30	Nej	JB1	Ja	K4	K4	2,30	0,00	0,00	0,00	0,00	2,30	0,00	0,00	0,00
42-0	# 4,75	Nej	JB1	Ja	K4	K4	4,75	0,00	0,00	0,00	0,00	4,75	0,00	0,00	0,00
43-0	# 1,73	Nej	JB1	Ja	K4	K4	1,73	0,00	0,00	0,00	0,00	1,73	0,00	0,00	0,00
44-0	# 1,56	Nej	JB1	Ja	K4	K4	1,56	0,00	0,00	0,00	0,00	1,56	0,00	0,00	0,00
304-0	# 3,19	Nej	JB1	Ja	K4	K4	3,19	0,00	0,00	0,00	0,00	3,19	0,00	0,00	0,00
308-0	# 3,19	Nej	JB11	Ja	K4	K4	3,19	0,00	0,00	0,00	0,00	3,19	0,00	0,00	0,00
309-0	# 4,93	Nej	JB11	Ja	K4	K4	4,93	0,00	0,00	0,00	0,00	4,93	0,00	0,00	0,00
45-0	# 7,53	Nej	JB1	Ja	K4	K4	7,53	0,00	0,00	0,00	0,00	7,53	0,00	0,00	0,00
342-0	# 6,94	Nej	JB1	Ja	K4	K4	6,94	0,00	0,00	0,00	0,00	6,94	0,00	0,00	0,00
321-0	# 0,33	Nej	JB1	Ja	K4	K4	0,33	0,00	0,00	0,00	0,00	0,33	0,00	0,00	0,00
203-0	# 5,57	Nej	JB1	Ja	K4	K4	5,57	0,00	0,00	0,00	0,00	5,57	0,00	0,00	0,00
316-0	# 3,59	Nej	JB1	Ja	K4	K4	3,59	0,00	0,00	0,00	0,00	3,59	0,00	0,00	0,00
317-0	# 6,58	Nej	JB1	Ja	K4	K4	6,58	0,00	0,00	0,00	0,00	6,58	0,00	0,00	0,00
347-0	# 11,99	Nej	JB1	Ja	K4	K4	11,99	0,00	0,00	0,00	0,00	11,99	0,00	0,00	0,00
Total	275,90						275,90	0,00	0,00	0,00	0,00	275,90	0,00	0,00	0,00

Navn	Ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sæd-skifte	Ref. Sæd-skifte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2(ha)	N-kl. 3(ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1(ha)	P-kl. 2(ha)	P-kl. 3(ha)
345-0	# 9,47	Nej	JB1	Ja	K4	K4	9,47	0,00	0,00	0,00	0,00	9,47	0,00	0,00	0,00
329-0	# 1,38	Nej	JB11	Ja	K4	K4	1,38	0,00	0,00	0,00	0,00	1,38	0,00	0,00	0,00
330-0	# 1,30	Nej	JB1	Ja	K4	K4	1,30	0,00	0,00	0,00	0,00	1,30	0,00	0,00	0,00
341-0	# 13,27	Nej	JB1	Ja	K4	K4	13,27	0,00	0,00	0,00	0,00	13,27	0,00	0,00	0,00
330-2	# 0,66	Nej	JB1	Ja	K4	K4	0,66	0,00	0,00	0,00	0,00	0,66	0,00	0,00	0,00
303-0	# 19,21	Nej	JB1	Ja	K4	K4	19,21	0,00	0,00	0,00	0,00	19,21	0,00	0,00	0,00
326-1	# 0,42	Nej	JB11	Ja	K4	K4	0,42	0,00	0,00	0,00	0,00	0,42	0,00	0,00	0,00
325-0	# 6,64	Nej	JB1	Ja	K4	K4	6,64	0,00	0,00	0,00	0,00	6,64	0,00	0,00	0,00
327-0	# 10,60	Nej	JB1	Ja	K4	K4	10,60	0,00	0,00	0,00	0,00	10,60	0,00	0,00	0,00
315-0	# 2,69	Nej	JB1	Ja	K4	K4	2,69	0,00	0,00	0,00	0,00	2,69	0,00	0,00	0,00
329-1	# 2,09	Nej	JB11	Ja	K4	K4	2,09	0,00	0,00	0,00	0,00	2,09	0,00	0,00	0,00
319-1	# 0,42	Nej	JB1	Ja	K4	K4	0,42	0,00	0,00	0,00	0,00	0,42	0,00	0,00	0,00
319-0	# 2,68	Nej	JB1	Ja	K4	K4	2,68	0,00	0,00	0,00	0,00	2,68	0,00	0,00	0,00
320-0	# 3,63	Nej	JB1	Ja	K4	K4	3,63	0,00	0,00	0,00	0,00	3,63	0,00	0,00	0,00
305-0	# 3,38	Nej	JB1	Ja	K4	K4	3,38	0,00	0,00	0,00	0,00	3,38	0,00	0,00	0,00
311-0	# 3,99	Nej	JB1	Ja	K4	K4	3,99	0,00	0,00	0,00	0,00	3,99	0,00	0,00	0,00
331-0	# 3,71	Nej	JB1	Ja	K4	K4	3,71	0,00	0,00	0,00	0,00	3,71	0,00	0,00	0,00
344-0	# 1,87	Nej	JB1	Ja	K4	K4	1,87	0,00	0,00	0,00	0,00	1,87	0,00	0,00	0,00
310-0	# 1,45	Nej	JB11	Ja	K4	K4	1,45	0,00	0,00	0,00	0,00	1,45	0,00	0,00	0,00
323-0	# 2,48	Nej	JB11	Ja	K4	K4	2,48	0,00	0,00	0,00	0,00	2,48	0,00	0,00	0,00
322-0	# 2,46	Nej	JB1	Ja	K4	K4	2,46	0,00	0,00	0,00	0,00	2,46	0,00	0,00	0,00
338-0	# 4,69	Nej	JB1	Ja	K4	K4	4,69	0,00	0,00	0,00	0,00	4,69	0,00	0,00	0,00
145-0	# 7,43	Nej	JB3	Ja	K4	K4	7,43	0,00	0,00	0,00	0,00	7,43	0,00	0,00	0,00
144-0	# 18,02	Nej	JB3	Ja	K4	K4	18,02	0,00	0,00	0,00	0,00	18,02	0,00	0,00	0,00
147-0	# 10,03	Nej	JB3	Ja	K4	K4	10,03	0,00	0,00	0,00	0,00	10,03	0,00	0,00	0,00
148-0	# 1,35	Nej	JB3	Ja	K4	K4	1,35	0,00	0,00	0,00	0,00	1,35	0,00	0,00	0,00
143-0	# 23,82	Nej	JB3	Ja	K4	K4	23,82	0,00	0,00	0,00	0,00	23,82	0,00	0,00	0,00
Total	275,90						275,90	0,00	0,00	0,00	0,00	275,90	0,00	0,00	0,00

Navn	Ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sæd-skifte	Ref. Sæd-skifte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2(ha)	N-kl. 3(ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1(ha)	P-kl. 2(ha)	P-kl. 3(ha)
142-0	# 12,21	Nej	JB3	Ja	K4	K4	12,21	0,00	0,00	0,00	0,00	12,21	0,00	0,00	0,00
302-0	# 9,43	Nej	JB1	Ja	K4	K4	9,43	0,00	0,00	0,00	0,00	9,43	0,00	0,00	0,00
312-0	# 3,29	Nej	JB1	Ja	K4	K4	3,29	0,00	0,00	0,00	0,00	3,29	0,00	0,00	0,00
146-0	# 2,78	Nej	JB3	Ja	K4	K4	2,78	0,00	0,00	0,00	0,00	2,78	0,00	0,00	0,00
307-0	# 5,10	Nej	JB11	Ja	K4	K4	5,10	0,00	0,00	0,00	0,00	5,10	0,00	0,00	0,00
322-1	# 2,14	Nej	JB11	Ja	K4	K4	2,14	0,00	0,00	0,00	0,00	2,14	0,00	0,00	0,00
Total	275,90						275,90	0,00	0,00	0,00	0,00	275,90	0,00	0,00	0,00

Marker markeret med # er manuelt udpeget til at indgå i beregning af overfladeudvaskning svarende til et plantebrug.

De stjernemarkerede (*) arealer er manuelt redigerede af ansøger til at være beliggende i andre beskyttelsesområder for fosfor, nitrat og grundvand end det fremgår af kortværket til husdyrgodkendelse.dk. Arealerne kan også redigeres manuelt til at ligge udenfor beskyttelsesområderne.

I de efterfølgende beregninger bliver arealerne som er markeret med * behandlet efter de manuelt indtastede oplysninger i arealtabellen.

Aftalearealerer

Navn	ha	Områder omfattet af N- eller P-klasse 1- 3?	Har modtageren en arealgodkendelse til modtagelse af de tilførte mængder?
Ingen data			
Total	0		

Generel vurdering:

Vilkår:

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

3.2 Gødningsregnskab

Nudrift

Produceret husdyrgødning

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen adresse	Fjerkrægylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Svinegylle	0,00	0,00	75,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Kvæggylle	35157,43	5322,55	70,00	364,75	0,00
Ingen adresse	Minkgylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Dybstrøelse	4780,97	667,99	45,00	45,40	0,00
Ingen adresse	Fast gødning	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen adresse	Ajle	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Afsat ved græsning	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Tilført husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	Antal DE
Ingen data					

Afsat husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen data						

Total husdyrgødning

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Dybstrøelse	4780,97	667,99	45,40	0
Kvæggylle	35157,43	5322,55	364,75	0
Total	39938,40	5990,54	410,15	0

Beregning af harmonital

Harmonital: 1,7 DE/ha

Ansøgt drift**Produceret husdyrgødning**

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen adresse	Fjerkræggylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Svinegylle	0,00	0,00	75,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Kvæggylle	31315,70	4567,34	70,00	353,96	0,00
Ingen adresse	Minkgylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Dybstrøelse	4595,22	633,02	45,00	45,24	0,00
Ingen adresse	Fast gødning	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Ajle	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Afsat ved græsning	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Tilført husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	Antal DE
Ingen adresse	Kvæggylle	6000,00	960,00	70,00	60,00

Afsat husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen data						

Total husdyrgødning

Total	41910,92	6160,36	399,20	60,00
--------------	-----------------	----------------	---------------	--------------

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Dybrøse	4595,22	633,02	45,24	0
Kvæggylle	37315,70	5527,34	353,96	60,00
Total	41910,92	6160,36	399,20	60,00

Beregning af harmonital

Harmonital: 1,65 DE/ha

Udbringningsteknologi**Generel vurdering:****Vilkår:**

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

3.3 Nitrat (overfladevand)

Beregning af nitratudvaskning til overfladevand

Tabellen viser det maksimale dyretryk (DE_{max}) og udvaskning svarende til maksimalt dyretryk uden virkemidler, samt det reelle dyretryk (DE_{reel}) for ansøgt drift og den reelle udvaskning med brug af virkemidler i ansøgt drift. DE_{max} bestemmes af dyreholdets sammensætning og reduktionsprocent.

	Dyretryk (DE/ha)	Udvaskning (kg N/ha)
DE_{max} : DE reduktionsprocent: 100,00 %	1,65	74,0
DE_{reel}	1,66	74,0

Beregning af nitratudvaskningen til brug for afskæringskriterium 2A/2B

Merudvaskning fra husdyrbrug beregnes som difference mellem udvaskning ved DE_{reel} og udvaskning svarende til et plantebrug.

	Udvaskning (kgN/ha)
Udvaskning svarende til et plantebrug	77,4
Merudvaskning fra husdyrbrug	-3,4

Beregning af maksimal nitratudvaskning på bedrifter med arealer, hvor der er krav om udvaskning svarende til et plantebrug.

Vægtet maksimal udvaskning på bedriften beregnes som et arealvægtet gennemsnit af udvaskning fra arealer med krav om udvaskning svarende til et plantebrug og arealer uden krav om udvaskning svarende til et plantebrug. Udvasningen ved det maksimale dyretryk (DE_{max}) på arealer med krav om udvaskning svarende til et plantebrug anvendes i vægtningen i de tilfælde hvor denne er lavere end udvaskning svarende til et plantebrug.

	Maksimalt Dyretryk (DE/ha)	Udvaskning (kgN/ha)
Beregning af udvaskning ved det maksimale dyretryk (DE_{max}) på arealer uden krav om udvaskning svarende til et plantebrug. DE reduktionsprocent: 0,00 % Omfatter: 0,00 % af arealet	0,00	0,0
Udvaskning svarende til et plantebrug: 100 % af arealet		77,4
Beregning af udvaskning ved det maksimale dyretryk (DE_{max}) på arealer med krav om udvaskning svarende til et plantebrug. DE reduktionsprocent: 100,00 % Omfatter: 100,00 % af arealet	1,65	74,0
Vægtet maksimal udvaskning på bedriften		74,0

Generel vurdering:

Vilkår:

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

3.4 Nitrat (grundvand)

Beregning af N-udvaskning for arealer med nitratfølsomme indvindingsområder via FarmN.

Der er ikke nitratfølsomme områder.

Generel vurdering:**Vilkår:**

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

3.5 Fosfor

Ansøger har efterladt dette afsnit tomt.

Klasser vedrørende fosforophobning	Antal ha	Før-situation	Efter-situation = krav
Pt < 4,0 eller udrænet eller ikke afvander til Natura 2000 eller afvander til Natura 2000, der ikke er overbelastet med fosfor	275,90 ha	0,0 kg P/ha/år	-0,3 kg P/ha/år
Pt 4,0 - 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	0,0 kg P/ha/år	-0,3 kg P/ha/år
Lavbundsjerne og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	0,0 kg P/ha/år	-0,3 kg P/ha/år
Pt > 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	0,0 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år

Krav om P-overskud overholdt: **Ja**

Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet: **-93,6** kg P.

Maksimalt tilladt P-overskud/ha/år i gennemsnit for hele bedriften (ifølge tabel) : **-0,3** kg P/ha/år.

P tilført pr. ha/år i ansøgt drift: **22,3** kg P/ha/år.

P-afraførsel per ha/år i ansøgt drift (arealvægtet gennemsnit): **23,0** kg P/ha/år.

P-overskud/ha/år for ansøgt projekt: **-0,7** kg P/ha/år.

Generel vurdering:**Vilkår:**

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

3.6 Ammoniak fra udbringning

Ansøger har efterladt dette afsnit tomt.

Generel vurdering:**Vilkår:**

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

3.7 Gener fra udbringning

Ansøger har efterladt dette afsnit tomt.

Generel vurdering:

Vilkår:

Id	Vilkår
Ingen vilkår	

Staldafsnit og opbevaringslagre (automatisk)

Prosa tillæg Noldevej 22 (version 3) som indsendt den 26.01.2016. Skema 79080

Denne ansøgning om tillæg til eksisterende miljøgodkendelse fremsendes efter et besøg på ejendommen sammen med Aabenraa Kommune i forbindelse med revurdering af eksisterende miljøgodkendelse. Ved dette besøg blev det klarlagt, at der var nogle forhold på ejendomme der ikke var miljøgodkendt i gældende godkendelse. Ansøger ønsker derfor, at søge om et tillæg til eksisterende miljøgodkendelse, så disse forhold kan blive bragt i orden. Der søges om lovliggørelse af en dybstrøelsesstald, en kalveplads samt 2 ensilagepladser.

I godkendelsen fra 2006 er der givet tilladelse til følgende dyrehold:

225 køer

69 kalve (0-6 mdr.)

180 kvier (6-8 mdr.)

Den eksisterende miljøgodkendelse har aldrig været fuldt udnyttet og for at finde udgangspunktet for ansøgning om tillæg har Aabenraa Kommune beregnet vores nu drift. Der er taget udgangspunkt i de seneste 3 års gødningsregnskaber. Den lovlige produktion er derfor gennemsnittet af DE (3 seneste år) for hver dyregruppe + 15 %. Den lovlige produktion er herefter¹:

226 stk. årskøer (9.517 kg EMK), tung race

55 stk. kalve (0-6 mdr.), tung race

193 stk. årsopdræt (6-27 mdr.), tung race

120stk. producerede tyrekalve (40-60 kg), tung race

I alt svarende til 410,16 DE.

I tillægget søges der til følgende dyrehold:

210 stk. årskøer (11.000 kg EMK), tung race

50 stk. kalve (0-6 mdr.), tung race

165 stk. årsopdræt (6-27 mdr.), tung race

100 stk. producerede tyrekalve (40-60 kg), tung race

I alt svarende til 399,22 DE.

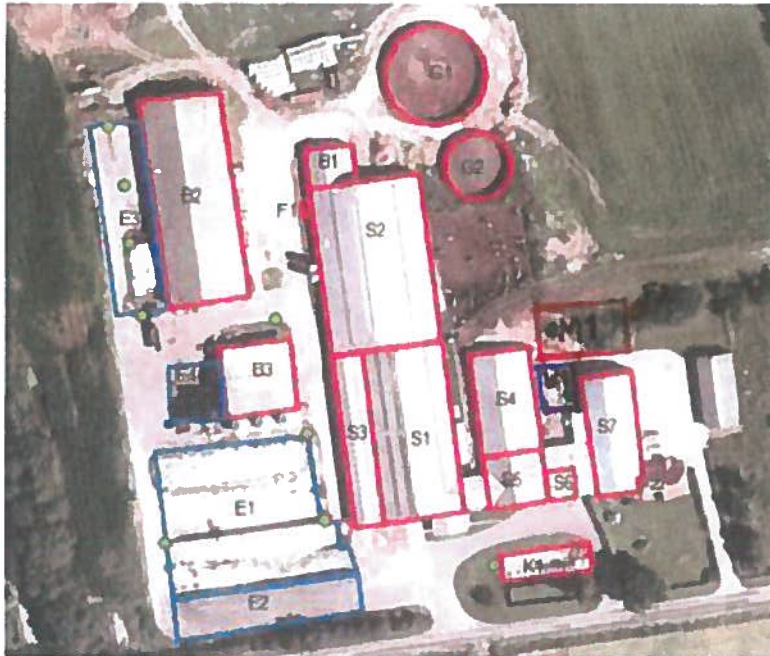
Nedenstående gennemgang af bygningerne er kopieret fra Kommunens brev af 30.07.2015 ”Opfølgning på besøg på ejendommen i forbindelse med revurdering af miljøgodkendelse på Noldevej 22, 6372 Bylderup-Bov”. Ansøgers kommentarer er tilføjet med *kursiv*. På nedenstående oversig over ejendomme er påført en møddingsplads samt opsamlingsbeholder samt en vaskeplads. Der henvises desuden til vedhæftede situations- og afløbsplan for yderligere detaljer.

---

¹ For beregning henvises til brev fra Aabenraa Kommune 30.07.2015 – opfølgning på besøg på ejendommen i forbindelse med revurdering af miljøgodkendelse på Noldevej 22, 6372 Bylderup-Bov

Gennemgang af bygninger

Bygningsnr. henviser til indsatte kort og de grønne markeringer er afløb med angivelse af ca. placering. Kortet er vedhæftet dette brev.

Stald S1

Er en sengestald med spalter og skrabning af spalterne med robot. I den sydlige del af stalden er der en malke-robot. Der er foderbord i midten af stalden. Der er adgang til dybstrøelsesstalden S3, hvor dyrene frit kan gå mellem et mindre sengebåseareal og ned til dybstrøelsesstalden. Dyrene har ædeplads ved foderborderet.

Stald S2

Dette er en sengestald med spalter og skrabning af spalter med robot. Der er en malke-robot ca. midt i staldens længde og i den østlige side. Der er foderbord i midten af stalden.

Stald S3

Dette er en dybstrøelsesstalde, som ikke er godkendt. Dyrene kan frit gå op i en del af stald S1. Der er ingen afløb i stalden.

Stalden ønskes godkendt i forbindelse med dette tillæg.

Stald S4

Dette er en dybstrøelsesstald med 8 bokse. Der er mulighed for tilkobling til eksisterende afløb.

Stald S5

Er en sengestald med fast gulv.

Stald S6

To dybstrøelsesbokse med småkalve uden afløb.

Stald S7

Gammel bindstald som bruges til dybstrøelsesstald med afløb.

Kalveplads K1

Denne plads er ikke godkendt til kalvehytter. Der stod 15 enkelte kalvehytter og 2 store kalvehytter. Dette har tidligere været en ensilageplads. Der er mod nord og syd en opkant og pladsen hælder mod en rende i midten af pladsen, som har afløb til en pumpebrønd, hvorfra der pumpes til sengestalden S1. Hvis denne plads fremadrettet skal bruges til opstilling af kalvehytter, så kræver dette et tillæg til den eksisterende miljøgodkendelse, som skal godkendes af Team Miljø. Desuden skal pladsen anmeldes til Team Byg via Byg og Miljø.

Kalvepladsen ønskes godkendt i forbindelse med dette tillæg. Der er ca. 12 m til Nolvevej, så der søges dispensation fra afstandskravet på 15 m til offentlig og privat fællesvej.

B1

Der opbevares mineraler mv. i bygningen. Ingen halm.

B2

Maskinhus og opbevaring af halm

B3

Grovvarelager

F1

Fortank på ca. 32 m³.

F2

Tank på ca. 10 m³ til opsamling af afløb fra møddingsplads (M)

Gødningsopbevaring

Modding M1

Herudover er der en mødding på ejendomme. Denne er ca. 10 m x 18 m. Der er afløb til en beholder på 10m³ som tømmes efter behov (F2).

G1

Gyllebeholder på 2.552 m³ fra 1998, som har fået beholderkontrol i 18. juli 2008.

G2

Gyllebeholder på 1.150 m³ fra 1991. Det er oplyst i tilsynsrapporten fra 2015, at den skal have beholderkontrol i 2015.

Ensilagesiloer

E1

Er med i miljøgodkendelsen fra 2006. Der er afløb i begge ender. Dog skal afløbene holdes fri, så overfladevand kan ledes væk. Afløbene har forbindelse til gyllesystemet i sengestalden S1. Det overvejes om væggen mellem siloerne skal fjernes.

E2

Denne plads er ikke godkendt til opbevaring af ensilage, og der er ingen afløb fra pladsen. Hvis denne plads fremrettet skal bruges til opbevaring af ensilage, som den indrettes, så den har det rette fald og afløb, samt godkendes af Team Miljø og Team Byg. Ved anmeldelse af denne plads skal afstandskravet på 30 m til naboskellet mod vest overholdes. På kortet overholder den ikke afstandskravet til naboskellet mod vest.

Pladsen ønskes alligevel ikke lovliggjort i forbindelse med denne miljøgodkendelse.

E3

Denne plads er ikke godkendt til opbevaring af ensilage. Det er et afløb i begge ender af pladsen, samt to på pladsen. Afløbene har forbindelse til fortanken vest for sengestalden S2. Hvis denne plads fremadrettet skal bruges til opbevaring af ensilage, så skal den godkendes af Team Miljø og Team Byg.

Pladsen ønskes godkendt i forbindelse med dette tillæg. Afløbene fra denne plads forbindelse med samlebrønd hvorfra ensilagesaft og overfladevand udsprinkles efter gældende regler jf. afløbsplan.

E4

Denne plads er ikke godkendt til opbevaring af ensilage. Jeg har ikke fået noteret afløbsforholdene fra den plads. Hvis denne plads fremadrettet skal bruges til opbevaring af ensilage, så den har det rette fald og afløb, samt godkendes af Team Miljø og Team Byg.

Pladsen ønskes godkendt til opbevaring af ensilage. I forbindelse med at afløbsforhold mm. lovliggøres forbindes afløbene fra denne plads med samlebrønd hvorfra ensilagesaft og overfladevand udsprinkles efter gældende regler.

Vaskeplads V1

Der er desuden en vaskeplads beliggende mellem S4 og S7. Der er desuden en vaskeplads beliggende mellem S4 og S7. Der er afløb til fortank vest for stald S4 og S5.

Beskrivelse af virkemidler ift. overholdelse af BAT:

Der er lavet en BAT-beregning i forhold til eksisterende og nye staldanlæg. Denne beregning giver et BAT-krav på 2.935,54 Kg N/år. (jf. vedhæftede beregning).

I ansøgningskemaet og i BAT-beregningen er der fordelt ca. lige mange kalve i kalvestalden og i kalvehytterne. Men da ansøger tidligere har været plaget af en del sygdom køres der noget rotation mellem de forskellige staldanlæg for at undgå smitte. Dette betyder, at der nogle gange opholder sig flere kalve i kalvehytterne end indtastet i husdyrgodkendelse.dk og andre gange er der flere kalve i kalvestalden. I forhold til BAT har dette ingen betydning, da alle kalvene er placeret på dybstrøelse. Denne fleksibilitet ønskes indarbejdet i tillægget.

Uden virkemidler er det faktiske ammoniaktab fra stald og lager på 4091,75 Kg N/år. For at leve op til BAT er det derfor nødvendig at anvende virkemidler. Da der allerede er robotskrabere i løsdriftsstalden vælges dette tiltag. Hvis spalterne skrubes hver anden time bliver det faktiske ammoniaktab fra stald og lager lig 2.757,99 Kg N/år og BAT-niveauet er dermed overholdt. Arealet med spalter hos køerne er opmålt til ca. 640 m² og spaltearealet hos kvierne er opmålt til ca. 406,5 m².

Det generelle ammoniakkrav på 30 % er overholdt med – 859,18 Kg N/år.

Der ligger ingen andre husdyrbrug >75 DE indenfor 300 meter.

Ved overholdelse af de generelle ammoniakkrav, vurderes det, at de beskyttede naturtyper i de nære omgivelser er tilstrækkelig beskyttet, da det faktiske ammoniaktab fra anlægget falder.

Lugtberegningerne viser at geneafstanden er overholdt.

Alle beregninger er foretaget ved Interface version 2.6.7.1 – Uploadet 28.05.2015. FarmN version: 4.0 – Beregningsmotor: 2.2

Redegørelse for ammoniakdeposition fra anlægget til kategori 1 og 2 natur:

Syd for ejendommen løber Grønå. Længere mod vest løber denne sammen med Vidå og er derfor en del af Vidå systemet som udmunder i Vadehavet. Nærmeste afstanden fra staldanlæg til Grønå er ca. 430 før og efter udvidelsen.

I området omkring ejendommen ligger en del beskyttede naturtyper, som er beskyttet ifl. Naturbeskyttelsesloven § 3. Der er mere en 1000 meter til særlig følsom natur (§ 7 arealer). Der er lavet en beregning til Kategori 1 og 2 natur. Nærmeste kategori 1 natur er et hedeareal der er knyttet til Sønderå (punktet er kaldt hede ved hovmosevej). Beregningen viser, at totaldeposition er 0 ligesom merdepositionen er lig 0. Den nærmeste kategori 2 natur er en mose ved Lundbæk Plantage (punktet er kaldt mose ved Lundbæk Plantage). Beregningen viser, at totaldeposition er lig 0 lige som merdepositionen er lig 0.

Ud fra ovenstående beregninger, vurderes det at de beskyttede naturtyper i de nære omgivelser, ikke forventes at blive påvirket ved dette tillæg. Nærmere tværtimod, da tillægget indeholder en reduktion i dyreholdet ift. den godkendelse der er givet i 2006.

Forbrug af vand og energi:

	Forbrug vand (m3)	Bemærkning	Forbrug energi (kwh)	Dieselolie (l)	Bemærkning
Miljøgodkendelse	15.500		127.500		
2012	6.502	Kun drikkevand og vaskevand til robotter – derudover er der egen boring hvorfra der hentes vand til rengøring, markvanding mm.	212.710	17.118	Robotterne bruger noget mere strøm end forventet.
2013	8.530		242.454	41.508	
2014	7.889		216.928	29.960	

Redegørelse for håndtering af affald:

Lorens-Peter Petersen er tilknyttet Henning Sejers Containerservice. Der er to containere på 400 l. Denne ene er placeret i løsdriftsstalden (S1) og den anden er placeret i laden vest for løsdriftsstalden (B3). De tømmes hver 14. dag. Der er desuden en stor container på 7000 l til plastikfolie. Denne er placeret mellem plansiloanlægget E1 og E3 jf. situationsplan og tømmes efter behov.

Affaldstype	Opbevaringssted	Mængder pr. år	EAK-kode
Farligt affald			
Spildolie	1 tønde. Værksted på naboejendommen – Noldevej som også ejes af Lorens-Peter Petersen → maskinhandler tager med retur ved service	200 liter	13.02.08
Olietromle	Værksted på naboejendommen → maskinhandler tager med retur ved service	2 stk.	15.01.04
Olie- og brændstoffiltre	Værksted på naboejendommen → maskinhandler tager med retur ved service	15 stk.	16.01.07
Blyakkumulatorer	Værksted på naboejendommen → maskinhandler tager med retur ved service	1 stk.	16.06.01
Rester af bekæmpelsesmidler	Kemikalierum	Opbruges	02.01.05
Spraydåser	Servicerum → forhandler tager med retur	20 stk.	16.05.04

Kanyler i særlig beholder	Plastbeholder eller kanyleboks i Servicerum → dyrlæge tager med retur	50 stk.	18.02.02
Tørbatterier – NiCd	Servicerum → genbrug	2 stk.	20.01.33
Tørbatterier – Kviksølv	Servicerum → genbrug	10 stk.	20.01.33
Lysstofrør og elsparepærer	Servicerum → genbrug forhandler	10 stk.	20.01.21
Tomme medicinglas	Servicerum /dyrelæge tager med retur	50 stk.	Afhængig af indhold
Andet affald:			
Tom emballage (papir/pap)	Container til erhvervsaffald	100 kg	15.01.01
Tom emballage (plast)	Container til erhvervsaffald	100 kg	15.01.02
Bigbags af PE-plast	Container til erhvervsaffald	200 kg	15.01.02
Europaller og éngangspaller af træ	Europaller sendes retur. Éngangspaller til container til erhvervsaffald	100 stk. 50 stk.	15.01.03
Overdækningsplast	Halvtag vest på løsdriftsstald	3000 kg	02.01.04
Jern og metal	Halvtag vest på løsdriftsstald. Skrothandler henter ved behov.	200 kg	02.01.10
Diverse brændbart	Containere til erhvervsaffald	2 stk. container af 400 liter	Afhængig af indhold
Pap	Beholder Servicerum → genbrug	5 kg	20.01.01
Papir	Beholder Servicerum → genbrug	5 kg	20.01.01
Glas	Beholder lade → genbrug	10 stk.	20.01.02
Døde dyr	På befæstet areal med overdækningskappe – pladsen er placeret op mod Noldevej.	Ca. 20 dyr	01.01.02

Fast affald vil typisk inkludere elementer som tom emballage fra vaskemidler, skyllemidler, fodermaterialer, pattesalve, mælkefiltre, gummihandsker, plasthandsker, vat, papir, pap og plast fra emballage, overdækningsplast, lysstofrør, elpærer, papir, medicinrester, emballage fra medicin og andre medikamenter (ormekur, fluestrips osv.). Affaldet vil typisk kunne opdeles i nedenstående:

19.00 Forbrændingseget

23.00 Ikke forbrændings eget

50.00 Papir og pap

51.00 Glas

52.00 Plast (EA-kode 02 01 04) (afdækningsplast og indpakkingsplast)

52.06 PVC

56.20 Jern og metal

Det er dog ikke muligt at opgøre mængderne, da det over den 8-årige godkendelsesperiode vil afhænge af mange variable lige fra klima, udbytter i marken, sygdom i besætning, modernisering af produktionen eller leverandørskift af produkter anvendt i produktionen.

Affald opbevares og bortskaffes efter kommunens regulativer.

Der foretages ikke afbrænding af affald på ejendommen. Det gælder dog ikke afbrænding af affald, der er tilladt i medfør af kommunernes affaldsregulativ (haveaffald og skovaffald).

Olie og kemikalieaffald:

Olieaffald afleveres på kommunal modtagerstation eller Dansk Olieaffald. Oplagres i 200 l tønde i maskinhus på naboejendommen

Pesticider og kemikalier opbruges og evt. kemikalieaffald afleveres tilbage til forhandler.

Virksomhedens medicinaffald, veterinært affald m.v. opbevares utilgængeligt for uvedkommende.

Redegørelse for opbevaring og udbringning af husdyrgødning:

Gødningen fra produktionen omfatter både gylle og dybstrøelse. Dybstrøelsen fra produktionen køres direkte ud og pløjes ned, efter gældende regler. Gyllen opsamles i gyllebeholdere ved hovedejendommen, og overføres til gyllebeholderen på ejendommen Flensborg Landevej 44, når der er behov for dette. Der overføres dog kun den mængde gylle der skal anvendes på arealerne ved Flensborg Landevej 44. På ejendommen Nolvevej 22 findes to gyllebeholdere på hhv. 2.552 m³ og 1.150 m³. Disse er beliggende nord for det øvrige produktionsanlæg. Kanaler i eksisterende stalde rummer 1250 m³. På ejendommen Flensborg Landevej 44 er ligeledes 2 beholdere på hver 1.200 m³. Den samlede kapacitet til produktionen bliver således på 7.025 m³. Dette svarer til en opbevaringsperiode på over 9 mdr., og således er kravet til opbevaring opfyldt.

Mængden af gylle der produceres i anlægget efter udvidelsen vil være på ca. 6.702 tons. Hertil kommer ca. 862 m³ fra pladsen til kalvehytter samt betonplads. Den samlede årlige mængde der ledes til gyllebeholderne bliver 7.564 m³, dette svarer til ca. 5.670 m³ på 9 mdr. eller en opbevaringskapacitet til 11,2 mdr. jf. kapacitetsberegning.

I forbindelse med lovliggørelse af de 2 ensilage-siloer etableres en beholder til overfladevand fra plansiloerne. Dette sprinkles ud på de omkringliggende marker efter gældende regler. De 3 plansiloer udgår tilsammen et areal på ca. 3462 m². I henhold til § 9 stk. 4 i husdyrgødningsbekendtgørelsen (594 af 4. maj 2015) skal der være tilstrækkelig opbevaringskapacitet til at udbringning kan ske miljømæssigt forsvarligt.

Afløbsforholdene etableres på følgende måde:

Vandet fra ensilageplads (E1) samles i en ny pumpebrønd (12 m³) på hjørnet af løsdriftsstalden (S3). Den eksisterende pumpebrønd bruges fremadrettet som sandfang. Herfra pumpes vandet over i samlebrønd (ca. 10 m³) ved lade (B2) med en 900 W dykpumpe (14, m³/h). Vandet fra ensilageplads (E3) ledes til samlebrønd ved lade (B2). Vandet fra ensilageplads (E4) ledes ligeledes til samlebrønd ved lade (B2) via rørledning med fald. Fra samlebrønden ved lade (B2) pumpes alt vandet ud på marken nord for ejendommen med en ny pumpe (4 kw/16 m³/h). Sprinkleranlægget placeres ca. 400 m nord for ejendommen. Det er desuden muligt, at pumpe til gyllesystemet via eksisterende rørledning. Ny afløbsplan er vedhæftet.

Af dybstrøelse produceres ca. 264 tons årligt. Dybstrøelse fra kalvebokse opbevares på møddingspladen nord de gamle staldbygninger og dybstrøelsen fra den store stald køres direkte ud og pløjes ned i henhold til gældende regler.

Udbringningen af gylle foretages af maskinstation, der nedfælder gyllen enten med sortjordsnedfælder eller med græsnedfælder. Gyllekørslen foregår med 22 tons gyllevogn.

Der forventes dog ikke at være de store lugtgener fra markarealerne.

Redegørelse for management:

Den daglige ledelse og management varetages i fællesskab af Lorens-Peter og Irene Petersen. Irene står hovedsagligt for stalden og Loren-Peter for fodring samt alt vedr. markerne. Dette ændres ikke ved dette tillæg. Der er pt. ansat en medhjælper, som hjælper hvor der er behov. Maskinstation står for gyllekørsel, sprøjtning, snitning og høst. Der ændres ikke på ovennævnte ved tillægget.

Redegørelse for evt. gener fra husdyrbruget (transport, støj, støv, lys, skadedyr, spildevand):

I forhold til ovenstående punkter er der ikke ændret noget i forhold til miljøgodkendelsen fra 2006 udover, at der er færre transportere af gylle og mælk. Produktionen er mindre end daværende miljøgodkendelses samtidig med, at ensilagesaft og overfladevand fra plansiloanlæggene udsprinkles fremadrettet. Dvs. at gylletransporterne falder fra de nuværende ca. 441 til ca. 344. I og med at ejendommen ikke længere drives økologisk hentes mælken ikke længere hver dag hvilket giver en halvering af antallet af transportere fra 365 til 182. Dvs. en samlet reduktion i transportere fra ca. 1034 til 780 hvilket svarer til et fald på ca. 254 transportere.

Redegørelse for egenkontrol:

Der er sundhedsrådgivning hver 14. dag.

Gyllepumpning overvåges og foregår altid i dagtimerne.

Gylletank kontrolleres for flydelag og der føres logbog.

Gylletanke kontrolleres i 10 års-kontrollen af autoriseret kontrollør.

Arlagårdens eller anden aftagers egenkontrol anvendes.

Autoriseret el-installatør laver mindst hver 5 år et gennemsyn af ejendommens el-installationer.

Der er ydelseskontrol en gang månedligt.

Malkeanlægget gennemgås 3 gange årligt

Ensilage prøver udtages efter behov af kvægbrugskonsulent

Foderplan laves efter behov af kvægbrugskonsulent

Der laves hver år mark- og gødningsplan

Årlig opgørelse af vand og el forbrug

Arealer:

Ansøger har rådighed over ca. 275,9 ha til udspredding. Derudover er der ca. 10,38 ha vedvarende græs (er i tidligere miljøgodkendelse godkendt til afgræsning) samt ca. 15,7 ha vedvarende græs i Ny Frederiks Kog som er lejet videre ud, da dyrene som udgangspunkt ikke længere sendes på græs. Dertil kommer ca. 9,0 ha som er tilplantet med skov. Der køres med 1,7 DE/ha på eget og

forpagtet areal. Nogle af arealerne er dog udlejet til majs eller kartoffelproduktion nogle år og denne fleksibilitet ønskes derfor indarbejdet i tillægget (kan være forskellige marker fra år til år). Ansøger ønsker derfor, at få alle arealerne godkendt til at kunne modtage 1,7 DE/ha. Der er fyldt op med modtaget gylle i husdyrgodkendelse.dk.

Ved tillægget vil der blive anvendt et K4 sædskifte hvilket også er referencesædskiftet. Ved K4 sædskiftet udregnes DE_{max} til 1,65 DE/ha. Ved modtagelse af 60 DE bliver DE_{reel} lig 1,66 DE/ha og den reelle udvaskning fra arealerne (nitratberegning - overfladevand) bliver 74,0 kgN/ha som er lig den maksimale på 74,0 kg N/ha. Niveauet for et planteavlsbrug er 77,4 kgN/ha og dette krav er derfor også opfyldt ved et K4-sædskifte. Der er ingen arealer der ligger i nitratfølsomme indvindingsområder. Der overholdes desuden bræmmer til beskyttede vandløb og søer, og en del af de arealer der ligger i tilknytning til vandløb og søer, anvendes kun til slet/afgræsning. Kravet om fosforoverskud er ligeledes overholdt med 93,6 kg P.

BAT for vand og energi:

Vandbesparende foranstaltninger:

- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- Vandforbruget registreres.
- Der bruges vand til forkøling af mælken. Vandet opsamles og genbruges til vask af stald.
- Sparreprogram (vekselvask) af malkeanlæg
- Der er opsat flydere i drikkekar, hvilket er med til at sikre et stabilt vandtryk. Hermed opnås begrænset drikkespild og bedre vandoptagelse.
- Staldene kontrolleres dagligt og der udføres småreparationer med det samme eller tilkaldes service, hvis der er behov for det.

Energibesparende foranstaltninger:

- Der er naturlig ventilation i staldene, så der bruges ikke energi til dette.
- Der er forkøler på malkeanlægget (køler med isvand). Dermed ”trækkes” varmen fra mælken, og anvendes til bl.a. til opvarmning af brugsvand som bruges til vaskevand. Dermed anvendes mindre energi til nedkøling af mælk, og mindre energi til opvarmning af vand.
- Der forventes at være mindre dieselforbrug ved foderhåndtering, når alt grovfoderet kan opbevares på fast bund og mere samlet, og traktor osv. ikke skal køre ud i marken.
- LED- lamper i 2/3 af belysningen. De resterende pærer skiftes også fremadrettet til LED.
- Der er frekvensstyrede vakuumpumper på malkeanlægget

Med udvidelsen vil produktionsanlægget bygge på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter, og der vil løbende blive indhentet opdateret viden, med henblik på forbedringer der lever op til nutidens miljøkrav. Herunder vil der ved løbende udskiftninger blive undersøgt om der

er anlæg på markedet der er mere energibesparende, med henblik på energiforbedringer af anlægget. Dette vil også medføre, at der med den løbende vedligeholdelse af anlægget, herunder udskiftning af lysstofrør i øvrige stalde, kan forventes at disse udskiftes til lavenergi lysstofrør.

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik:

Gyllebeholdere

Tanken tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse.

Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.

Der er konstant flydelag på gyllen, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det at der senest 14 dage efter at der igen er gylle i tanken, er etableret flydelag.

Der føres logbog over flydelaget på gyllen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene.

Tanken er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tanken hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Kanaler i hhv. ca. 640 m³ ved køerne og ca. 406 m³ ved kvierne.

Gyllen opbevares i tætte kanaler. Gylle ledes herfra via pumpebrønd og rør til gyllebeholder.

Møddingsplads

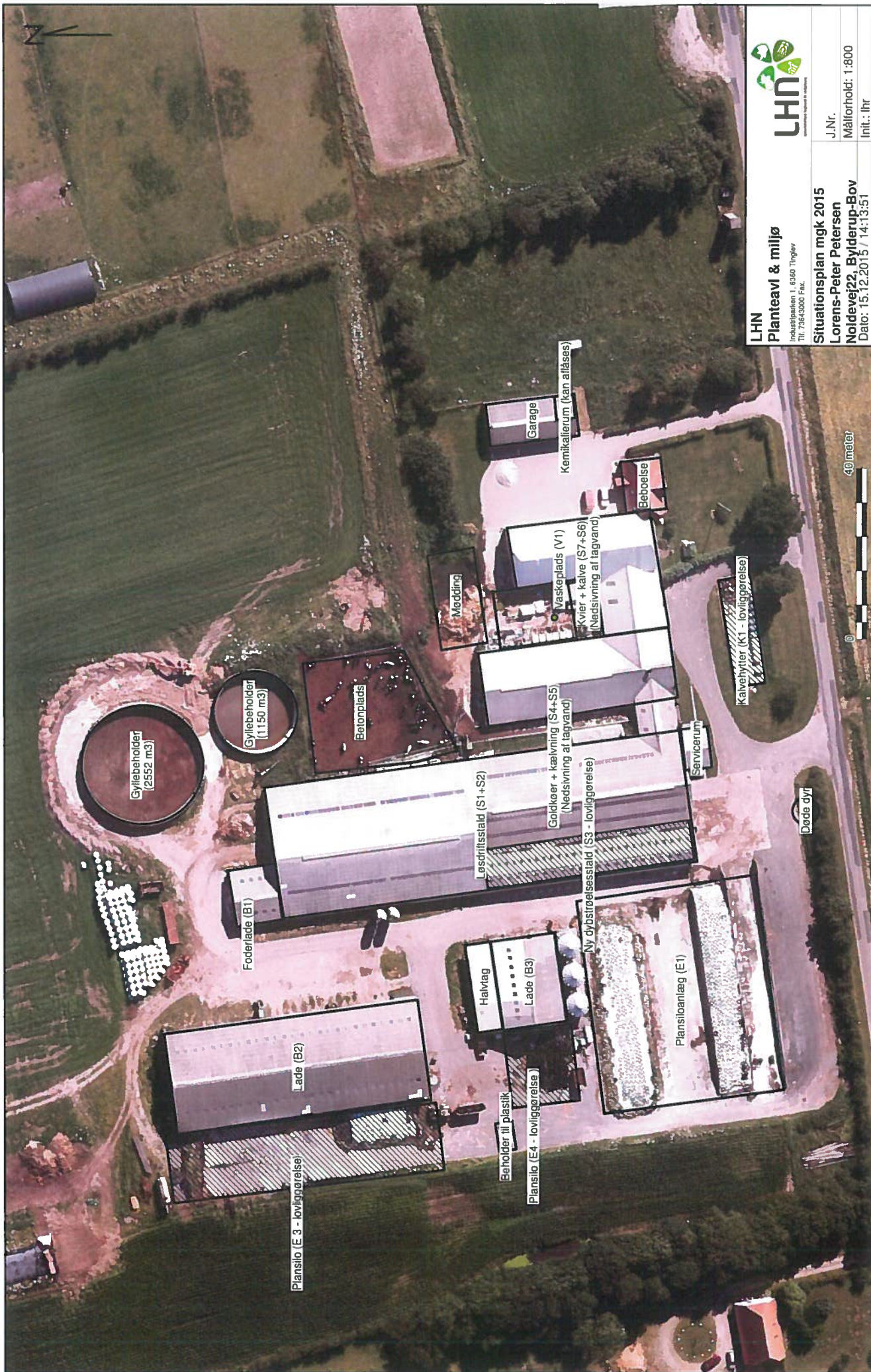
Dybstrøelsen opbevares på møddingsplads, som er etableret med fast bund og med afløb til beholder på 10 m³, som tømmes efter behov. Størstedelen af dybstrøelsen bringes dog direkte ud og pløjes ned.

Bedste tilgængelige udbringningsteknik

Udbringning af husdyrgødningen afpasses afgrødernes behov samt eventuel tilførsel af handelsgødning. Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer. Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandsskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv.

Gyllen nedfældes på sort jord og i græsmarker.

Gyllen udbringes med slæbeslanger og nedharves indenfor 2 timer.

LHN
 Planteavl & miljø
 Industriparken 1, 6360 Tinghøj
 Tlf. 73633000 Fax.

Situationsplan mgk 2015
 Lorens-Peter Petersen
 Noldervej 22, Byderup-Bov
 Dato: 15.12.2015 / 14:13:51

J.Nr.
 Måltorhold: 1:800
 Init.: lhr

Gyllebeholder
 (2552 m³)

Gyllebeholder
 (1150 m³)

Foderlade (B1)

Betonplads

Plansilo (E 3 - lovliggørelse)

Lade (B2)

Løsdriftsstad (S1-S2)

Guldkøer + kølvning (S4-S5)
 (Nedsivning af lagvand)

Modding

Vaskeplads (V1)
 Kvier + kalve (S7-S8)
 (Nedsivning af lagvand)

Garage

Kemikalierum (kan aflåses)

Beboelse

Serviceurum

Kalvehytter (K1 - lovliggørelse)

Døde dyr

Halvrag

Lade (B3)

Nr dybstøtelsesstad (S3 - lovliggørelse)

Beholder til plastik

Plansilo (E4 - lovliggørelse)

Plansilobanlæg (E1)

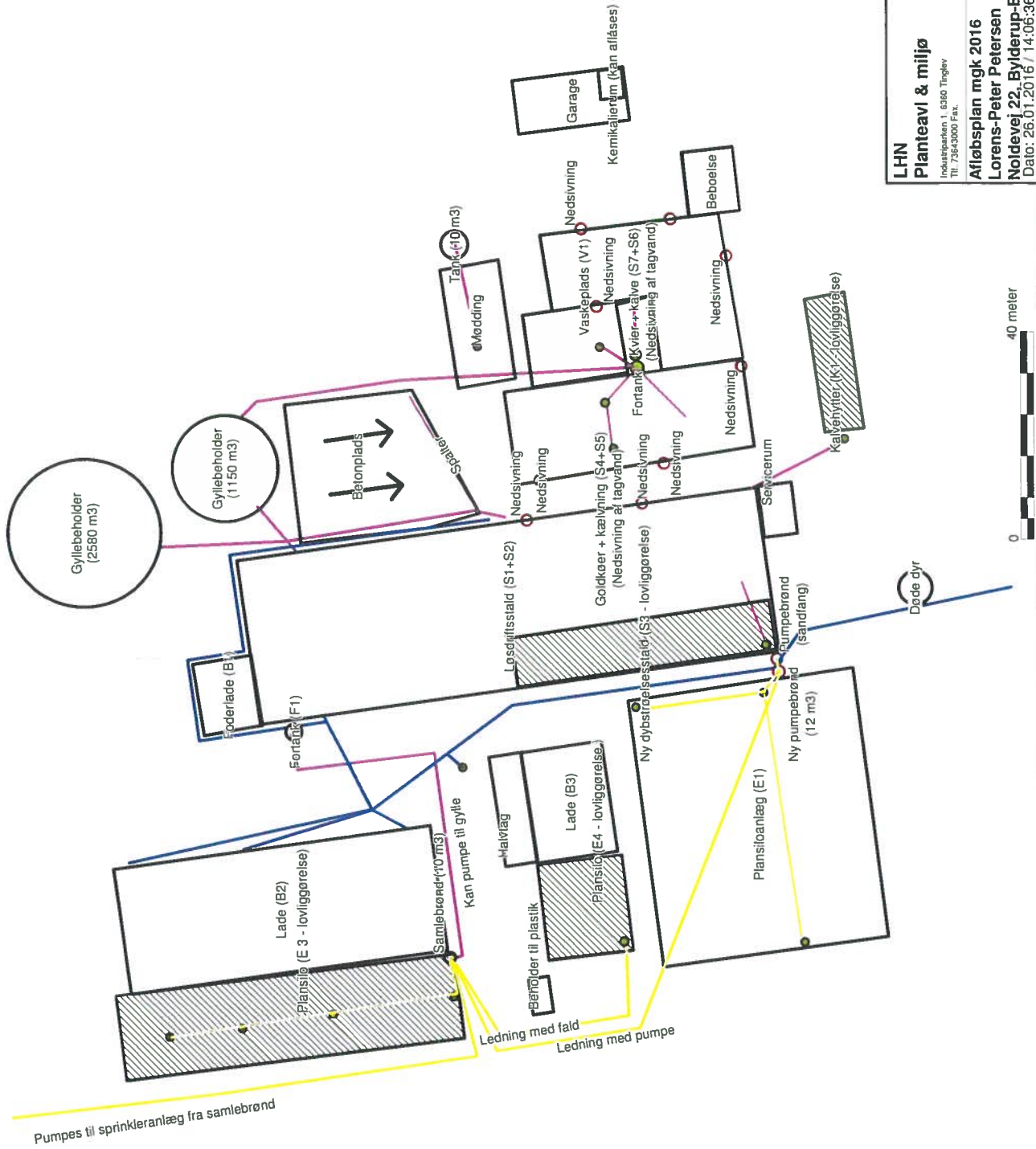
40 meter

LHN Planteavl & miljø
 Industriparken 1, 6360 Tinglev
 Tlf. 73473000 Fax.

Afløbsplan mgk 2016
Lorens-Peter Petersen
Noldevej 22, Bylderup-Bov
 Dato: 26.01.2016 / 14:06:36
 J.Nr. Målforhold: 1:800
 Init.: lhr

Beredskabsplan

for

Noldevej 22, Nolde 6372 Bylderup-Bov

Indholdsfortegnelse

TELEFONNUMRE	3
BRAND- OG.....	4
EVAKUERINGSINSTRUKS.....	4
OVERLØB AF GYLLE.....	5
INSTRUKS	5
KEMIKALIE- OG OLIESPILD	6
INSTRUKS	6
STOPHANER/HOVEDAFBRYDERE	7
STRØMSVIGT	8
INSTRUKS	8
TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER.....	9
Bilag A Kort over ejendommen	10
Bilag B Kort over udløbspunkter fra dræn til vandløb	12

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, og lign.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig. Beredskabsplanen findes i rød mappe på kontoret/kontrolrummet i den nye kostald.

Kopi af beredskabsplanen findes i rød mappe på kontoret i stuehuset.

Kort materiale.

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen mm. med angivelse af:

- Mark- og drikkevandsboringer/brønde
- Kemikalielager (f.eks. bekæmpelsesmidler, handelsgødning, svovlsyre til forsuring)
- Dieseltanke og olietanke (overjordiske og nedgravede)
- Drænbrønde / regnvandsbrønd / afløb
- Udløbspunkter til vandløb / jord fra dræn
- Slukningsmateriel og åndedrætsværn
- Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v.
- vt. fald/kote mod vandløb/dræn/brønde og boringer
- Trykflasker/oplag af f.eks. F-gas, stationære F-gasbeholdere, svejseanlæg m.v.
- Flugtveje for dyr/ frigørelse m.m.

Husk

Ved store uheld ring altid 1-1-2, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring 1-1-2.

Efter brand m.m. tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald m.m.

TELEFONNUMRE

Nærmeste telefon står i stuehuset har nr. 74762970

Miljømyndighed kontaktes på telefon	112	dag og nat
Falck kontaktes på telefon	70 10 20 30	dag og nat
Brandvæsen kontaktes på telefon	112	dag og nat
Lægevagtkontaktes på telefon	74 64 46 44	dag og nat
Tandlægevagt kontaktes på telefon	74 64 48 00	dagligt
Landbocenteret kontaktes på telefon	74 63 30 00	man. – tors. 8-16, fr. 8-13
Dyrlægekøntaktes på telefon	74 73 41 41	dag eller nat
Foderstofforretning kontaktes på telefon	74 78 23 03	man. – fr. 7.30-16.30
Elektriker kontaktes på telefon	20 45 64 40	dag og nat
Smeden kontaktes på telefon	74 76 22 36	dag og nat
VVS kontaktes på telefon		dag og nat

BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet - RING 112 - oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
Hvad er der sket og at det er en gårdbrand
Er der tilskadekomne - hvor mange -
Er dyrene kommet ud - art og antal der evt. er fanget

Kontakt ejeren, Peter-Lorens Petersen på tlf. 22 58 14 06.

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskortet.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden - forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

Oplys endvidere:

Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed
Hvor det brænder
Brandens omfang
Hvor der er adgangsveje

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Brandslukkere

OVERLØB AF GYLLE

INSTRUKS

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken - RING 112

oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

Kontakt ejeren, Peter-Lorens Petersen på tlf. 22 58 14 06.

Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 112.

Forsøg opdæmning for at undgå, at gylle løber til grøften syd for Noldevej (se bilag B). Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden af gylle. Er gyllen løbet til dræn skal der laves en opdæmning af grøften med jord. (se bilag B)

Der er ingen Dambrug i nærheden.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Bigballer
Traktor med frontlæsser
Jord

KEMIKALIE- OG OLIESPILD

INSTRUKS

Ved større overløb af mælk, kemikalier og olie - RING 112 - oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud
Om der er risiko for forurening af vandløb, drikkevand

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

Kontakt ejeren, Peter-Lorens Petersen på tlf. 22 58 14 06.

Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 112.

Forsøg opdæmning for at undgå, at gylle løber til grøften syd for Nolvevej (se bilag B). Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden af gylle. Er gyllen løbet til dræn skal der laves en opdæmning af grøften med jord. (se bilag B)

Der er ingen Dambrug i nærheden.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:
Bigballer
Traktor med frontlæsser
Jord

I malkestalden findes der savsmuldspakker der kan benyttes til at opsuge spildte væsker.

STOPHANER/HOVEDAFBRYDERE

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v. skal ligeledes noteres på kortet over ejendommen.

Vand

Hovedhane sidder ved Noldevej nr. 22 ved indkørsel til staldanlæg øst for kalvehytterne.
I sidder en stophane ved indgangen i mellembygningen mellem løsdriftsstalden og de gamle staldanlæg.
Jf. bilag.

Elektricitet

Hovedafbryder sidder i servicerummet ligesom el-tavle. Der findes sikringer i el-skabet ved el-tavlen.

El-tavle sidder i gavlen af gamle stald, men der kommer nok også en i den nye stald.

STRØMSVIGT

INSTRUKS

Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.

Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben.

Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning).

Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.

Ved strømsvigt på over ca. 2 timer, ring til Syd Energi og forhør om varigheden af udfaldet.
Telefon nr. 70 11 50 00 (døgnåben)

Eventuelt i værdsæt opstart af nødstrømsgenerator.

TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (eks. en køleboks) er velegnet.

Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtigt indsats fjernes fra jorden.

Medbring altid en mobiltelefon således at det er muligt at hurtigst at tilkalde hjælp ved held.

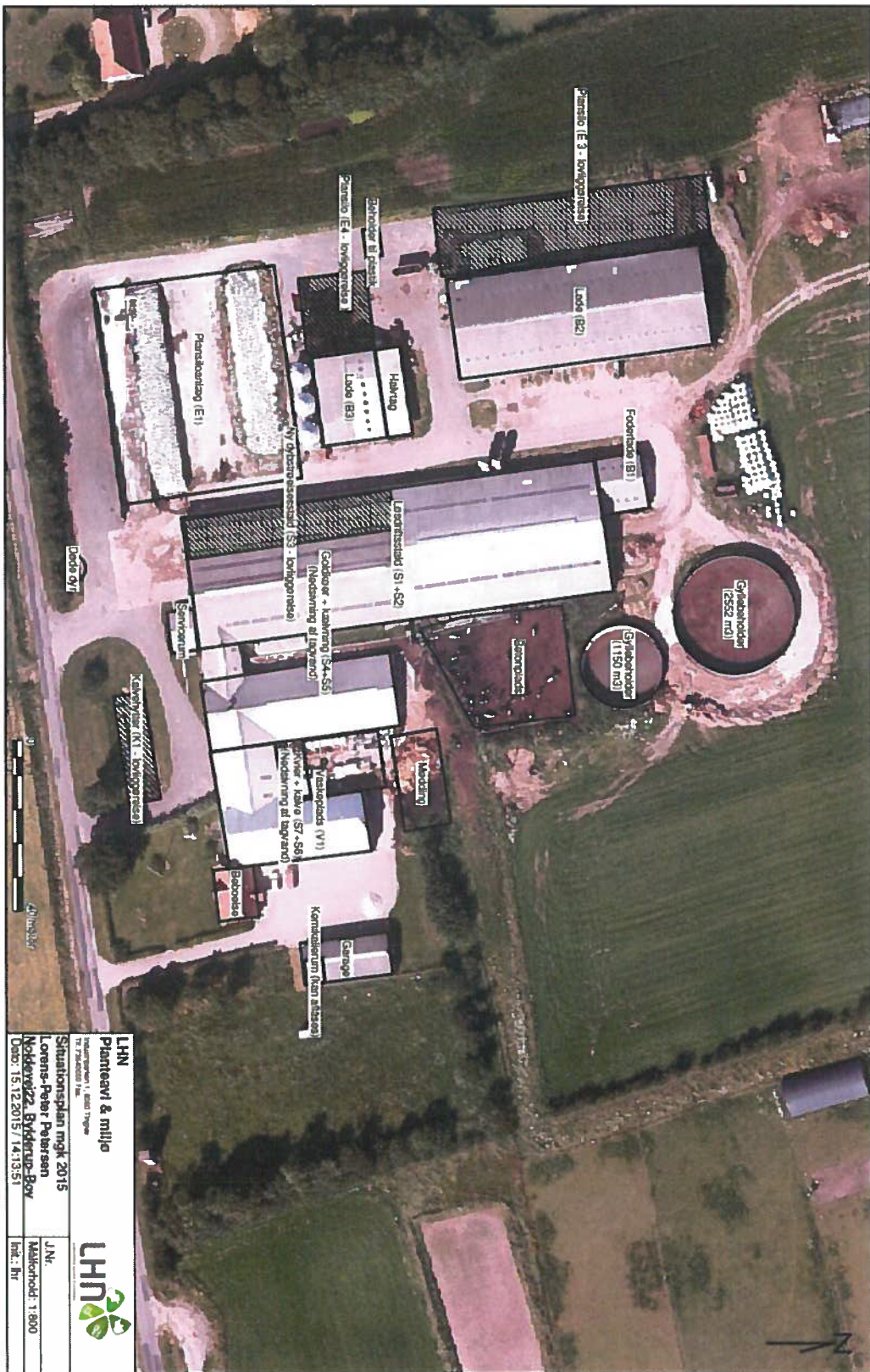
Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpeudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed

Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

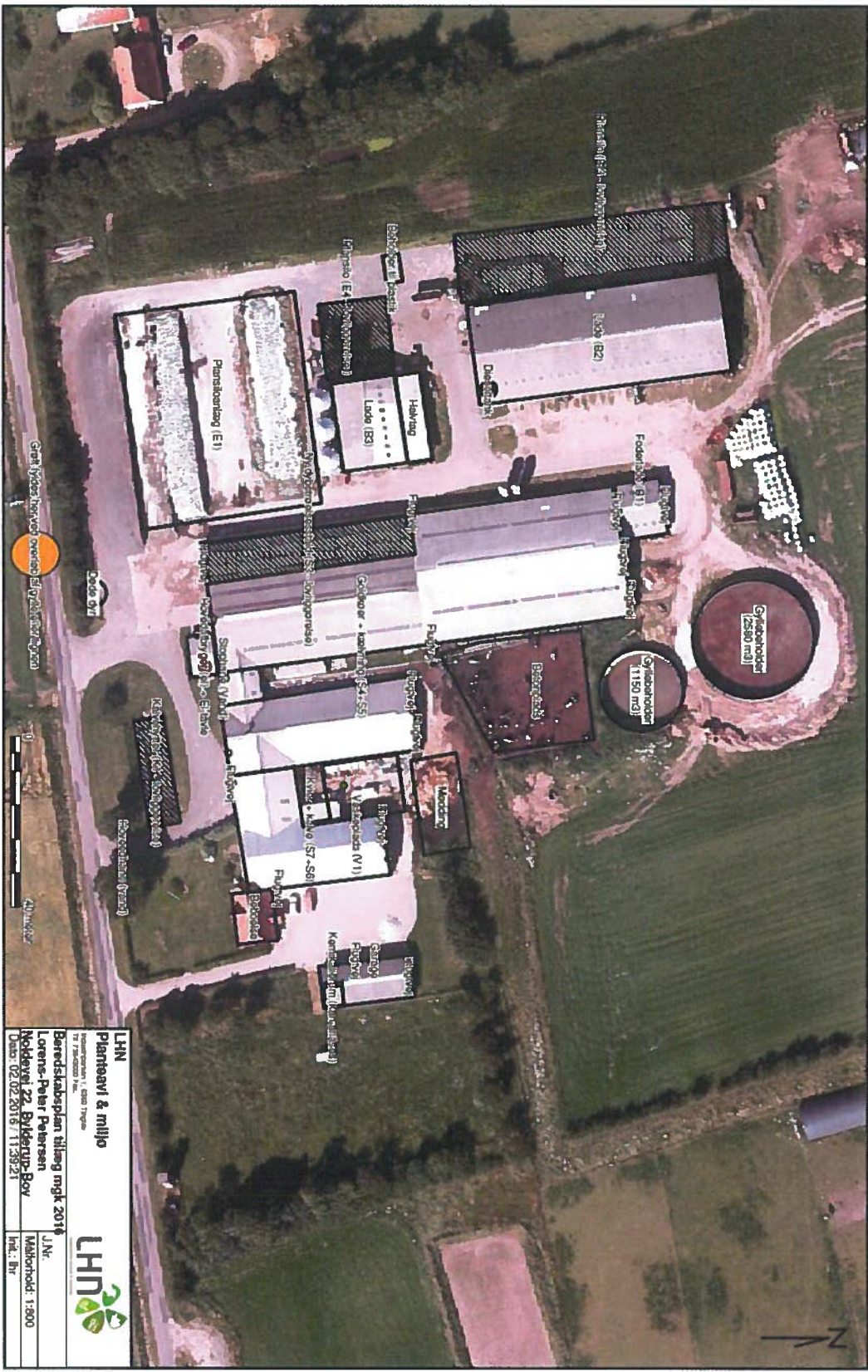
Derudover gælder følgende:

- Kemikalerummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

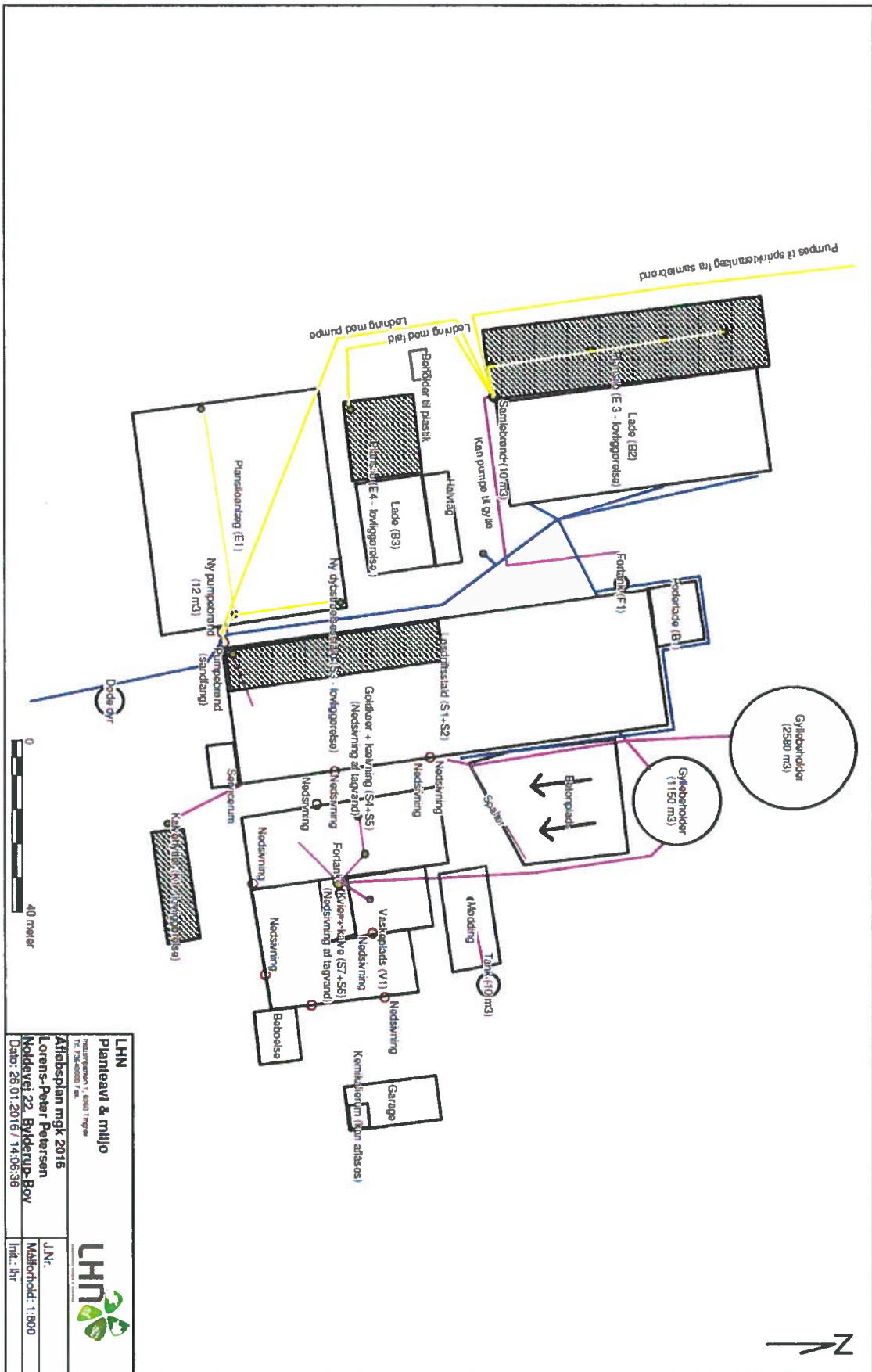
Bilag A Kort over ejendommen

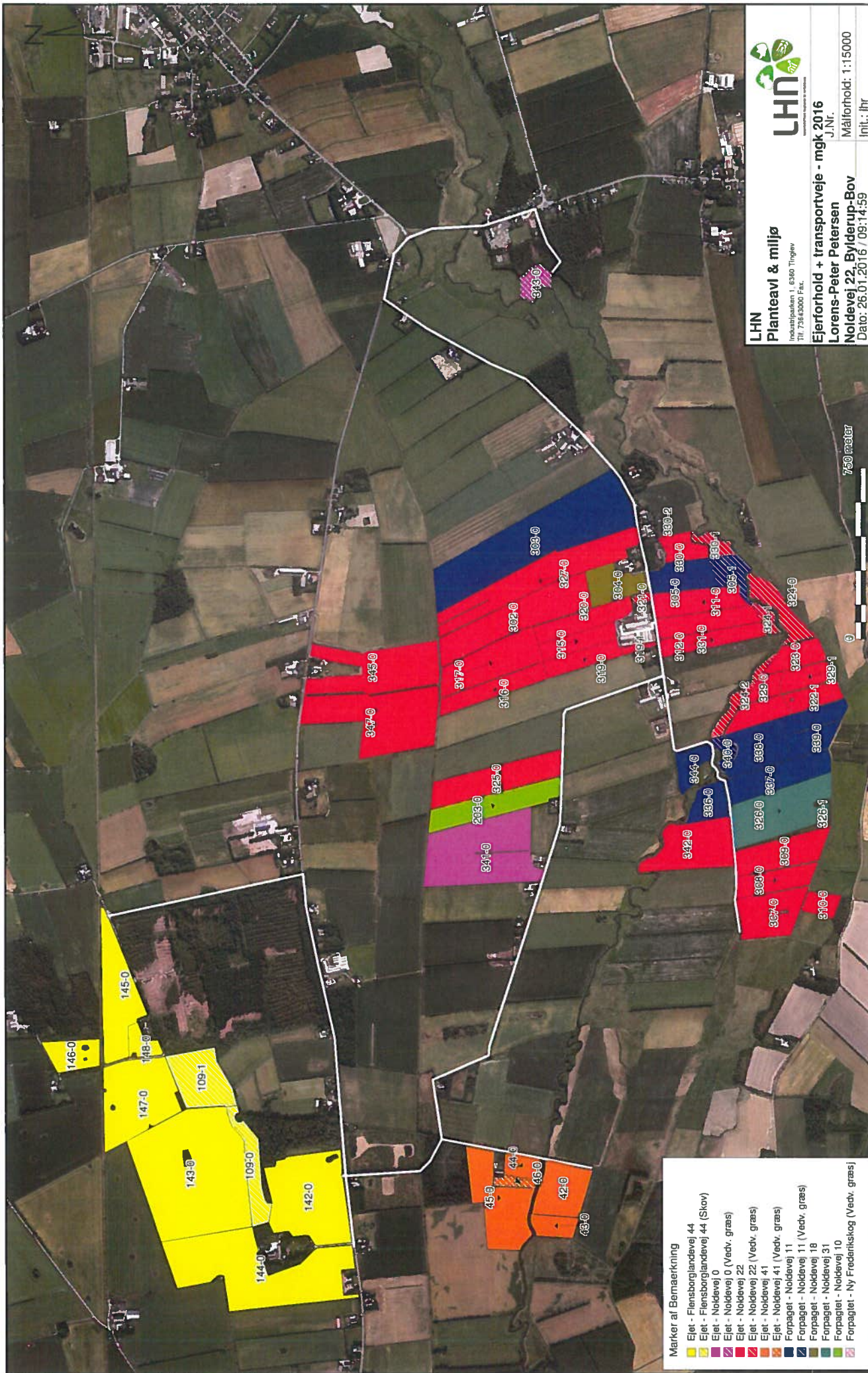
LHN Planteavl & miljø <small>1777 Frederiksberg</small>		
Situationsplan mgt 2015 Lovens-Peter Petersen Nordervej 22, Bydstrup-Boj Dato: 15.12.2015 / 14:13:51		
JNr.	Målestok: 1:800	
Dato: 15.12.2015 / 14:13:51	Ink. Nr.	

Bilag B Kort over udløbspunkter fra dræn til vandløb

LHN Planteavl & miljø <small>Industriparken 1, 8261 Trigevej Tlf. 73420000 Fax</small>		
Aflichsplan mgtk 2016 Lorenz-Peter Petersen Nørdavevej 22, Bydstrup, Bov Dato: 26.01.2016 / 14:06:36		
J.Nr. Målestok: 1:800 Inl. Nr.		

Marker af Bemaerking

Yellow	Ejlet - Flensborglandevej 44
Orange	Ejlet - Flensborglandevej 44 (Skov)
Purple	Ejlet - Noldavej 0
Red	Ejlet - Noldavej 0 (Vedv. græs)
Dark Red	Ejlet - Noldavej 22
Blue	Ejlet - Noldavej 22 (Vedv. græs)
Light Blue	Ejlet - Noldavej 41
Dark Blue	Ejlet - Noldavej 41 (Vedv. græs)
Light Green	Forpagtet - Noldavej 11
Dark Green	Forpagtet - Noldavej 11 (Vedv. græs)
Light Purple	Forpagtet - Noldavej 18
Dark Purple	Forpagtet - Noldavej 31
Light Blue-Gray	Forpagtet - Noldavej 10
Dark Blue-Gray	Forpagtet - Ny Frederikskog (Vedv. græs)

LHN
 Planteavl & miljø
 Industriparken 1, 6340 Tinghøj
 Tlf. 73843000 Fax.

Ejerforhold + transportveje - mgk 2016
 J.Nr.
Lorens-Peter Petersen
Noldavej 22, Bylderup-Bov
 Dato: 26.01.2016 / 09:14:59

Målførhold: 1:15000
 Init.: IHR

750 meter

Fuldmagt

Undertegnede

Navn: Lorens-Peter Petersen

Adresse: Noldevej 22

P. nr. + By: 6372 Bylderup-Bov

CVR.: 13289344

giver LHN, Industrivej 1, 6360 Tinglev fuldmagt til på mine vegne at fremsende materiale i forbindelse med revurdering af min gældende miljøgodkendelse

På adressen: Noldevej 22, 6372 Bylderup-Bov

via IT-ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk til

Aabenraa Kommune.

Endvidere gives fuldmagt til at besvare spørgsmål og kommentere udkastet til revurderingen.

Fuldmagten er gældende for denne revurdering, og så længe jeg er kunde hos LHN.

Venlig hilsen

Dato

Underskrift

18.06.2015

Landbrugets Byggeblade

Bygninger • Teknik • Miljø

Love og vedtægter

Beregning af tilstrækkelig opbevaringskapacitet

Arkivnr. 95.03-03

Udgivet Marts 1993

Skemasæt til beregning af tilstrækkelig opbevaringskapacitet af husdyrgødning

Revideret 28.10.2009

Side 1 af 13

Skemasæt til beregning af:

- Gødningsmængder ab lager
- Korrektion af vandmængder
- Produceret gødningsmængde pr. måned
- Tilstrækkelig opbevaringskapacitet

Skemasættet kan anvendes til dokumentation for, at opbevaringskapaciteten for husdyrgødning opfylder gældende regler for udbringning og udnyttelse af husdyrgødningen.

Gødningsmængderne er angivet på grundlag af "Normtal for husdyrgødning - ²⁰¹⁴~~2000~~" udgivet af Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet, Århus universitet, Institut for husdyrbiologi og – sundhed.

Ejer	Lorens Peter Petersen	Tlf.
Adresse	Noldery 22, Noldø, 6572 Bylderup - Bøv	
Kommune	Aabenraa	
Dato	16.12.2015	

Beregningsen er udført af	Louise Riemann, LHN
Dato	16.12.2015
Underskrift	Louise Riemann

Dansk Landbrugsrådgivning
Landscentret | Plan & Miljø

Uelkærvej 15, 8260 Århus N Tlf 87 40 50 00 www.landscentret.dk

Beregning af gødningsmængder af lager fra dyr på stald hele året - kvæg

Noter til beregning af gødningsmængder – kvæg:

For gylle, staldgødning og ajle er 1 ton = 1 m³.
For dybstrøelse er 1 ton = ca. 1,7 m³.

De inkluderede vandmængder er baseret på følgende årlige gennemsnit for forskellige produktioner:

Malkekvæg, bindestald	100 l drikkevandspild. Vaskevand er <u>ikke</u> inkluderet.
Malkekvæg, sengestald	100 l drikkevandspild og 3.000 l vaskevand pr. ko pr. år
Malkekvæg, dybstrøelse hele arealet	100 l drikkevandspild og 2.000 l vaskevand pr. ko pr. år
Malkekvæg, dybstrøelse lang ædeplads	100 l drikkevandspild og 3.000 l vaskevand pr. ko pr. år
Opdræt af kvæg (over 6 mdr.)	250 l drikkevandspild pr. ko pr. år
Slagtekvæg (alle racer over 6 mdr.)	250 l drikkevandspild pr. ko pr. år
Ammekøer	100 l drikkevandspild pr. ko pr. år
Kalve 0-6 mdr.	50 l drikkevandspild pr. ko pr. år

Vaskevand: Spildevand fra rengøring af malkeanlæg og køletanke.
Angivelser af vandspild er middelværdier. Der kan forekomme store variationer i praksis.

Der er indregnet 0,4 m³ regnvand pr. m² møddingsplads eller gyllebeholder, jf. noterne side 11

Korrektionsfaktorer (Type 1 korrektion) for afvigende indgangsalder og/eller afgangsalder (måneder):

Opdræt og stude 0-6 mdr. tung race:
$$(((\text{alder ind} + \text{alder ud}) \times 0,0729) + 1,93) / 2,37$$

Opdræt og stude 0-6 mdr. Jersey:
$$(((\text{alder ind} + \text{alder ud}) \times 0,0576) + 1,46) / 1,81$$

Opdræt 6-27 mdr. tung race:
$$(((\text{alder ind} + \text{alder ud}) \times 0,0729) + 1,93) / 4,34$$

Opdræt 6-25 mdr. Jersey:
$$(((\text{alder ind} + \text{alder ud}) \times 0,0576) + 1,46) / 3,25$$

Tyrekalve 0-6 mdr. tung race:
$$(1,825 \times (\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) + 0,00605 \times ((\text{afgangsvægt})^2 - (\text{indgangsvægt})^2)) / 612$$

Tyrekalve 0-6 mdr. Jersey:
$$(2,308 \times (\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) + 0,00676 \times ((\text{afgangsvægt})^2 - (\text{indgangsvægt})^2)) / 415$$

Tyrekalve 6 mdr. til slagting (440 kg) tung race:
$$(1,825 \times (\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) + 0,00605 \times ((\text{afgangsvægt})^2 - (\text{indgangsvægt})^2)) / 1280$$

Tyrekalve 6 mdr. til slagting (328 kg) Jersey:
$$(2,308 \times (\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) + 0,00676 \times ((\text{afgangsvægt})^2 - (\text{indgangsvægt})^2)) / 1008$$

Korrektion af vandmængder mv.

- Mængden af gylle, gødning og ajle er baseret på forudsætninger m.v. som er angivet i DJF-rapport nr. 36 (Normtal 2009).
- Specielle indretnings- og driftsforhold i de enkelte besætninger, særligt med hensyn til forbrug af vand og strøelse, kan medføre afvigelser.
- Væsentlige afvigelser i mængderne vil have betydning ved udarbejdelse af gødningsplaner og gødningsregnskab.
- Afvigelserne kan eventuelt påvises ved analyse af gylle og ajle.
- Mængden af møddingsvand er indregnet med $0,4 \text{ m}^3$ pr. m^2 møddingsplads med en kapacitet på $1,6 \text{ t}$ fast gødning pr. m^2 .
- Mængden af regnvand i gyllebeholdere er indregnet med $0,4 \text{ m}^3$ pr. m^2 beholderoverflade, 4 m dyb beholder.

	Aledes til:		
	Gyllebeholder m^3 pr. år	Ajlebeholder m^3 pr. år	Anden beholder m^3 pr. år
A Ensilagesaft, m^3			
A * Afløb fra ensilageplads, $0,7 \text{ m}^3/\text{m}^2$ 3462 m^2			2423
B Rengøringsvand, mælkerum - kun bindestalde			
C * Afløb fra befæstede arealer, $0,7 \text{ m}^3/\text{m}^2$ 1232 m^2	862		
D Nedbør i gyllebeholder			
D Afløb fra møddingsplads			
D Rengøring i stalde, m^3			
D Drikkevandsspild, m^3			
D Andet, type _____			
I alt ekstra vand m.v., m^3 pr. år			

- A: Aktuelt for kvægbrug med ensilageplads/-silo.
 B: Aktuelt for brug med malkekvæg i bindestald, hvor rengøringsvand fra mælkerum afledes til beholder.
 C: Aktuelt hvor overfladevand fra udendørs befæstede arealer afledes til beholder.
 D: Kun aktuelt på husdyrbrug, hvor de indregnede vandmængder på side 2-10 afviger væsentligt i det aktuelle tilfælde.

Begrundelse for korrektionen:

$$* E1 (\text{ca } 2150 \text{ m}^2) + E3 (\text{ca } 1024 \text{ m}^2) + E4 (\text{ca } 288 \text{ m}^2) = 3462 \text{ m}^2$$

$$** \text{Betongulds (ca } 780 \text{ m}^2) + \text{Vaskerulds (Vi) (ca } 252 \text{ m}^2) + \text{gulds til kalvehytter (KV) (ca. } 200 \text{ m}^2) = 1232 \text{ m}^2$$

Produceret gylle + dybstrøelse:

Lørensen-Peter Petersen, Noldavej 22, 6372 Bylderup-Bov

Stald	Staldsystem	StaldID	nyl eksiste.	Art/type	Anlæl	Gyllemængde pr. dyr	Standard	Ind	Græs		Ton produceret	
									Indenfor	Udenfor	Gylle +	Dybstrøelse
Løsdriftsstad	Sengestald	ST-279586	eks	Arskøer	190	29,24	1	6	0	0	5,555,60	
Løsdriftsstad	Sengestald	ST-279586	eks	Arskvier	135	6,44	6-27	6	0	0	853,94	
Løsdriftsstad	Dybstrøelse	ST-283503	nyl	Arskvier	20		6-27	6	0	0	110,2906	
Goldkøer + kælvende kvier	Dybstrøelse	ST-276548	eks	Arskvier	10		6-27	26	0	0	73,68946	
Goldkøer + kælvende kvier	Sengestald	ST-276548	eks	Arskøer	10	29,24	1	0	0	0	292,40	
Goldkøer + kælvende kvier	Dybstrøelse	ST-276548	eks	Arskøer	10		1	0	0	0	0,00	156,8
Kalvestald	Dybstrøelse	ST-276547	eks	Arsmåkalve	25		0-6	0	0	0	0,00	47,19816
Kalvehytter	Dybstrøelse	ST-283412	nyl	Arsmåkalve	25		0-6	0	0	0	0,9989	47,20
Kalvestald eller hytter	Dybstrøelse	ST-276547	eks	Tyrekalve	100		0-6	40	0	0	0,0794	7,62
Baseret på normal 2014												
I alt produceret											6.701,94	442,7999

Beregning af produceret gødningsmængde pr. måned

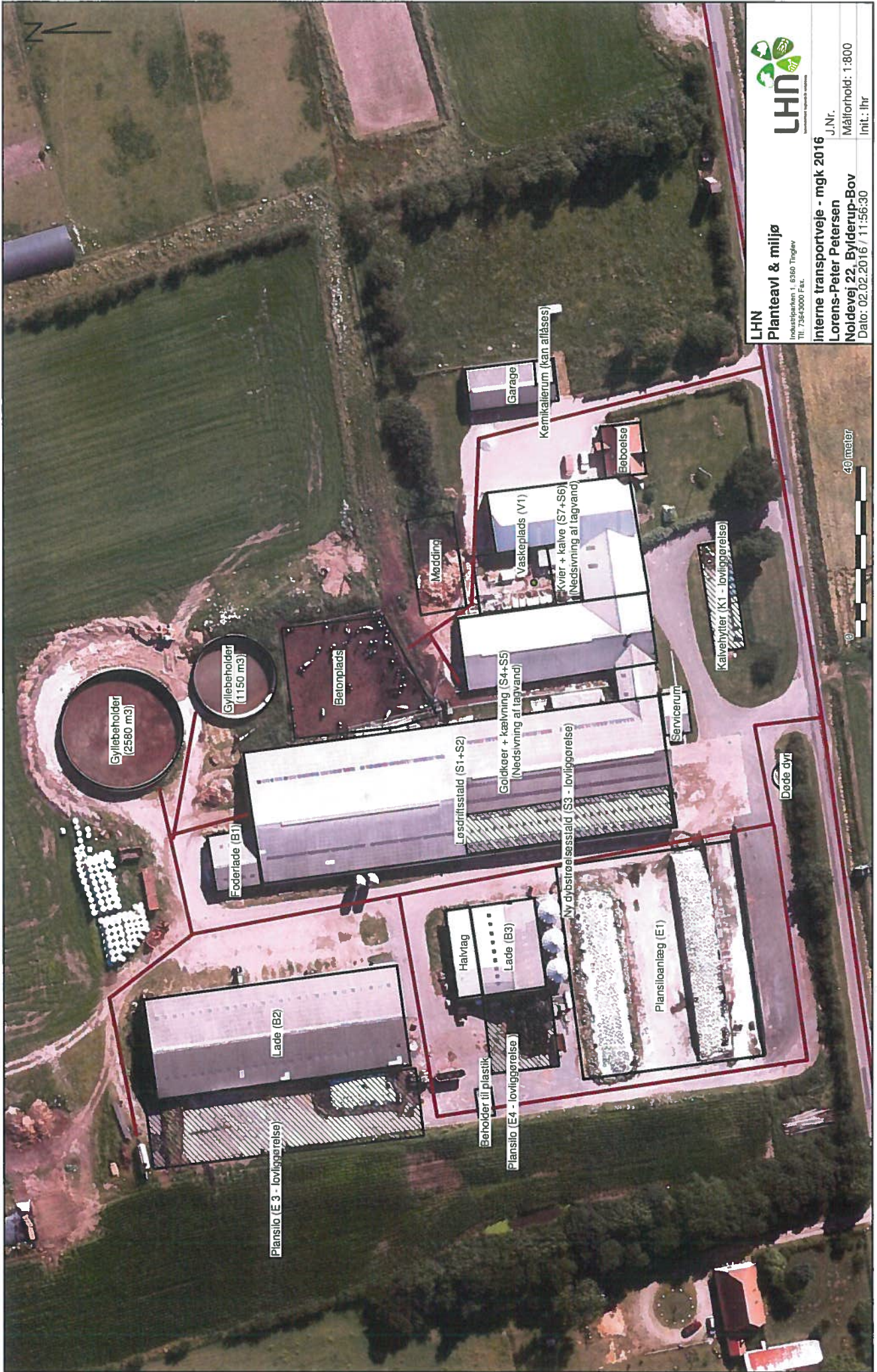
	Gyllebeh. m ³	Møddingpl. m ³	Ajlebeh. m ³	Dybstrøelse ton
Gødningsmængde pr. år, forestående skemaer	6702			443
Ekstra vand m.v. pr. år, skema ovenfor	862			
I alt pr. år	7564			
I alt pr. måned, dyr på stald	630			
I alt ved <u>9</u> måneders opbevaring	5670			
Reduktion af mængde pr. måned for køer på græs i månederne: _____	+	+	+	+
Reduktion af mængde pr. måned for ungvæg på græs i månederne: _____	+	+	+	+

Opbevaringslager
 Kanaler (Noldervej 22) = 1250 m³
 Gyllebeholder 1 (Noldervej 22) = 2225 m³
 Gyllebeholder 2 (Noldervej 22) = 1150 m³
 Gyllebeholder 3 (Flensborg dandervej 44) = 1200 m³
 Gyllebeholder 4 (Flensborg dandervej 44) = 1200 m³

 I alt = 7025 m³

=> Som følge heraf er opbevaringskapaciteten på 9 mdr. overholdt

LHN
Planteavl & miljø
 Industriparken 1, 8360 Tinglev
 Tlf. 72643000 Fax.

Interne transportveje - mgk 2016

J.Nr.
 Målførhold: 1:800
 Init.: lhr
 Dato: 02.02.2016 / 11:56:30

40 meter

Foranstaltninger ved ophør af produktion:

Ved ophør af produktionen sørges der for at gyllekanaler tømmes, beholdere tømmes medmindre de udlejes, hvis de udlejes skal beholderkontrollen opretholdes. Alt foder afhændes til evt. destruktion. Der skal afbrydes for vand og evt. el til staldanlæggene. Alt affald fjernes. Der skal opretholdes rottebekæmpelse medmindre staldanlægget fjernes. Fjernelse af bygninger skal foregå efter forskrifter med sortering af byggeaffaldet.

Alle forurenende dele på malkeanlæg fjernes, herunder også kemikalier anvendt til desinfektion og vask. Olie/spildolie fra pumper fjernes.

Vand og strøm afbrydes til anlægget.

Ved ophør af malkekvægsbesætningen forventes markbruget drevet videre almindelig, så dieselolie og andet til maskinparken, forventes anvendt i denne sammenhæng.

Gyllebeholdere vil blive fjernet eller lejet ud. Hvis de udlejes skal beholderkontrollen opretholdes.

Generel bekæmpelse af skadedyr:

Beskrivelse af generel skadedyrsbekæmpelse med henblik på at sikre hensynet til omkringliggende nabobeboelser:

Der vil på ejendommen blive foretaget en effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrlaboratorium.

Opbevaring af foder sker på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Fluegener:

Beskrivelse af foranstaltninger til forebyggelse og bekæmpelse af fluegener:

Foranstaltning for forebyggelse og bekæmpelse af fluegener

Fluer bekæmpes med limstrimler i stalden, samt hyppig udmugning af boksene. Om sommeren oftere end om vinteren.

Der holdes tillige rent omkring krybber og afløb.

God gødningshåndtering og en generel god staldhygiejne med fjernelse af gødnings- og foderrester sikrer, at der kun er minimalt med fluer.

Rottebekæmpelse:

Beskrivelse af foranstaltninger til forebyggelse af rotter:

Hensynet til naboer

Der holdes rent og ryddeligt omkring anlæggene. Det tilstræbes at fjerne foderrester fra plansilo, foderborde, krybber osv.

Gulve og gangarealer holdes rengjorte. Tom emballage og andet affald bortskaffes jævnligt, og døde dyr søges afhentet hurtigst muligt.

Hos kalvene fjernes dybstrøelsen jævnligt, så opformering af fluer mindskes.

Alle afløbsriste holdes ryddet så afløbsvand hurtigt kan komme væk.

Desuden forefindes en kommunal foranstaltning til rotter.

Beskrivelse af støjkloder:

Angivelse og placering af støjkloder, der kan give væsentlige støjgener for omgivelserne (ventilationsanlæg, kompressorer, korntørringsanlæg, malkestald m.v.) på anlægstegning:

Malkningen foretages med malkerobotter både før og efter denne miljøgodkendelse.

Malkerobotterne er opstillet i isolerede rum. Der er minimal støj fra anlægget.

Der forefindes lidt støj fra køling af mælketank. Men denne er placeret indendørs.

Afhentning af mælk foregår hver anden dag. Tankbilen kommer mellem kl. 8.00- 10.00 og afhentningen tager ca. 5 min.

Der blandes foder 1 gang dagligt (typisk formiddag eller eftermiddag). Traktor og mixervogn er placeret bag bygningerne for at begrænse støj. Derudover vales der korn ca. 1,5 time dagligt (formiddag). Valsen er placeret indendørs og der er minimal støj fra denne.

Markarbejde foregår i sæsonen fra februar til november.

Ensilerings slæt af græs, foregår midt maj, midt juni samt i september/oktober. Majs ensileret i perioden oktober – november. Halm og korn køres i perioden august til september. Alt markarbejdet er desuden afhængigt af vejrforhold, herunder regn.

Der pumpes gylle ca. hver 14 dag indenfor normal arbejdstid.

Gyllen udbringes i planternes vækstsæson, hovedsagligt i perioden fra 15. februar til 15. maj samt i august og september måned. Udbringningen forventes at tage 10-15 dage fordelt over året. Dybstrøelse udbringes 2-3 gange årligt, dette ændres heller ikke, der vil dog være lidt større mængder.

Dertil kommer transport med dyr. Her afhentes tyrekalve ca. 1 gang i måneden. Ligeledes sendes der dyr til slagting ca. 1. gang i måneden.

Herudover kommer dyrlæge og klovsbeskære i perioder hvor der er behov for dette.

Det vurderes dog at produktionen er tilrettelagt således at der er minimal støj udenfor ejendommen i forbindelse med den daglige drift. Driften af udbringningsarealer vil forekomme alligevel så disse forventes heller ikke at være belastende ud over det sædvanlige.

Tiltag mod støjkluder:

Beskrivelse af eventuelle støj- og vibrationsdæmpende foranstaltninger:

Kompressor står indendørs i isolerede rum. Mælketanken står indendørs i isoleret rum. Det forventes derfor minimal støj fra denne.

Ved denne miljøgodkendelse lovliggøres et større plansiloanlæg hvilket betyder, at stort set alt grovfoder anbringes der, hvilket generelt gør det nemmere at håndtere foder i det daglige samt ved ensilering. Dette er tillige med til at formindske maskinstøj fra traktorer der køre fast eller skal anvende flere kræfter på at køre ud af marken.

I de øvrige forhold er der generelt taget hensyn til støjkluder ved tilrettelæggelse af den nuværende produktion.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1984 (Måling af ekstern støj fra virksomheder), angives følgende grænser for tilladelig støjbelastning.

Hverdage: 07.00-18.00	55 dB (A)
Lørdage: 07.00-14.00	55 dB (A)
Hverdage: 18.00-22.00	45 dB (A)
Lørdage: 14.00-22.00	45 dB (A)
Søndage: 07.00-22.00	45 dB (A)
Alle dage: 22.00-07.00	40 dB (A)

Disse niveauer gælder målt i skel ved nærmeste nabobeboelse.

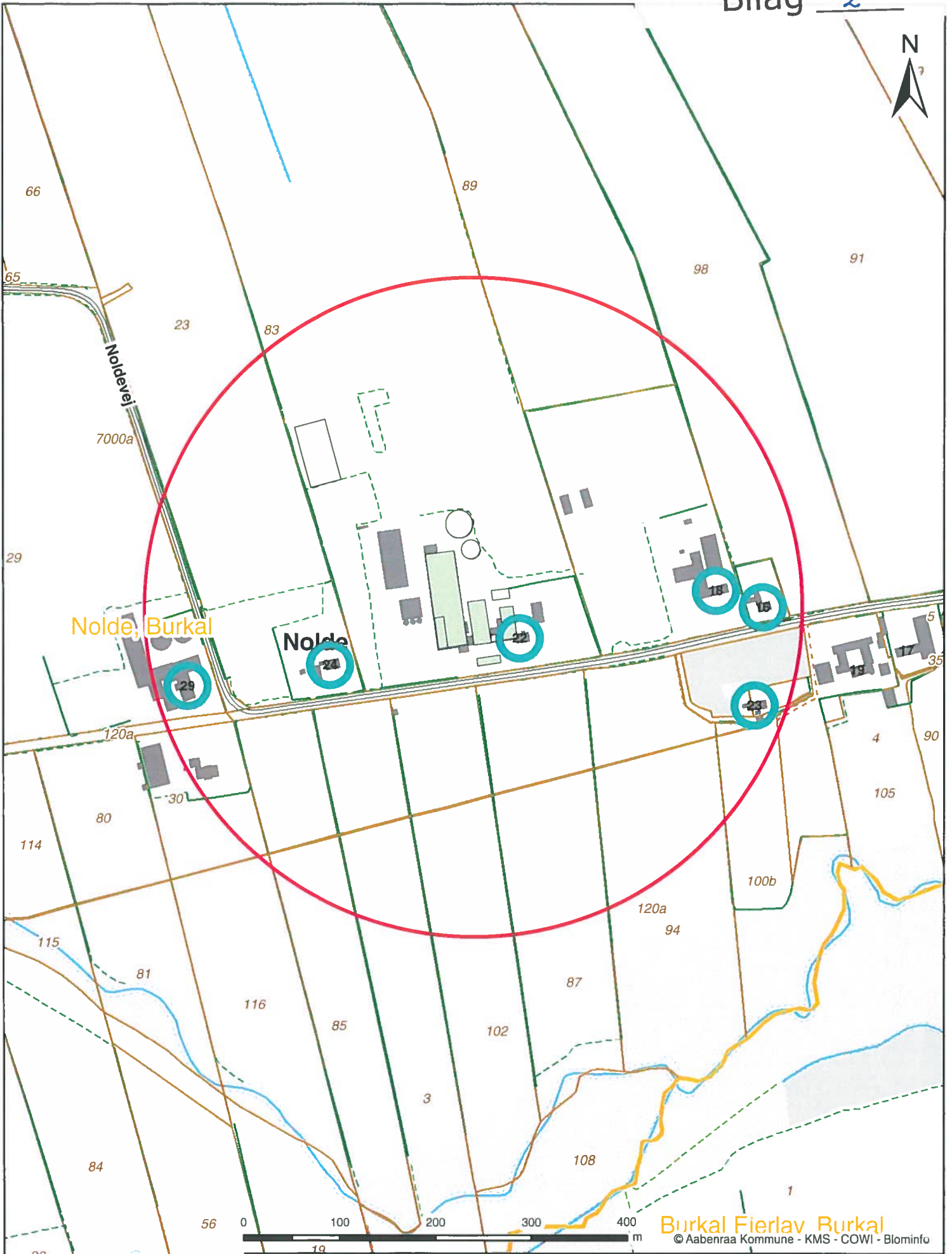
Da støjen aftager eksponentielt med afstanden til lydkilder, er der ingen problemer med at overholde Miljøstyrelsens vejledning.

Støj foranlediget af markdriften er ikke medtaget i redegørelsen, idet denne ikke er påvirket af den ansøgte udvidelse.

Virksomhedens bidrag til trafikstøjen i området vurderes at være begrænset i forhold til den samlede trafikbelastning og ændres ikke væsentlig som følge af ansøgningen.

Kompressor står indendørs i isolerede rum. Mælketanken står udendørs. Denne udskiftes i forbindelse med ny leverandør til det sidste nye indenfor mælketanke. Det forventes derfor minimal støj fra denne.

Nolde, Burkal

Nolde

Burkal Fierlav Burkal
© Aabenraa Kommune - KMS - COWI - Blominfo

Noldevej 22, 6372 Bylderup-Bov		
Beregnet konsekvensområde er 342,41 m		
Dato: XX-XX-XXXX	Mål: 1:5.000	Intitaller: tket

Aabenraa
Kommune

Kultur, Miljø & Erhverv
Skelbækvej 2
6200 Aabenraa

TØNDER KOMMUNE

Miljø og Natur

Direkte tlf.: +4574929284

Mail: ln1@toender.dk

Sags id.: 09.17.00-P19-2-16

29-02-2016**Arealhøring - Noldevej 22, 6372 Bylderup Bov****Ammoniakdeposition**

Nærmeste naturområde i Tønder Kommune er et lille overdrev 1200 m sydvest for ejendommen og en mose (kategori 3) der ligger ca. 1700 m vest for ejendommen. De beregninger I har sendt viser at merbelastningen ikke overstige 1 kg N og at beskyttelsesniveauet er overholdt.

Arealer

Vi har gennemgået arealerne og har vurderet at miljøgodkendelsen kan meddeles såfremt der stilles følgende vilkår:

Der skal opretholdes en gødningsfri bræmme på min. 2 m rundt om vandhullerne på mark nr.: 146-0; 147-0; 148-0; 143-0 og 142-0.

Efter besigtigelse af Brøggelmose, hare vi fjernet vilkår om bræmme ind mod mosen. De første 60-70 m af mosen der grænser op til marken består af skov, så derfor trækker vi vilkåret tilbage.

Tønder kommune har ikke yderligere vilkår eller bemærkninger til ansøgningen.

Venlig hilsen

Line Vinkel Nielsen
Miljømedarbejder